

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 10 / IV legislatura / Primer període

Dimecres, 10 de juny de 1992

Ple del Parlament

Presidència del Molt Honorable Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió plenària núm. 9

Primera reunió

SUMARI

La sessió s'obre a dos quarts d'onze del matí i quatre minuts.

Proposició no de llei sobre la commemoració del cinc-cents aniversari de l'expulsió dels jueus (Punt primer de l'ordre del dia.)

Presentació: Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 320).

Posició dels grups: Sr. Curto i Casadó (P) (p. 322), Sr. Fuentes (IC) (p. 322), Sr. Sobrequés (S) (p. 323) i Sr. Rigol (CiU) (p. 324).

Votació: *aprovada per unanimitat* (p. 325).

Membres de les meses de les comissions constituïdes

El secretari segon llegeix els noms dels membres de les meses de les comissions constituïdes d'acord amb l'article 37.2 del Reglament (p. 325).

Proposició no de llei sobre la titularitat de les competències de carreteres a Catalunya (Punt segon de l'ordre del dia.)

Presentació: Sr. Farrés (IC) (p. 325).

SUMARI (2)

Posició dels grups: *Sr. Curto i Casadó (P) (p. 327), Sr. Puigcercós (ERC) (p. 328), Sr. Vilalta i Oli-
va (S) (p. 329) i Sr. Cuatrecasas (CiU) (p. 329).*

Votació: *rebutjada per 11 vots a favor, 81 en contra i cap abstenció (p. 329).*

**Proposta de resolució per la qual es crea una comissió de seguiment del desenvolupament a Catalu-
nya de la LOGSE i de l'aplicació de la reforma de l'ensenyament no universitari (Punt tercer de l'or-
dre del dia.)**

Presentació: *Sr. Bargalló (ERC) (p. 330).*

Posició dels grups: *Sr. Barceló (P) (p. 332), Sr. Fuentes (IC) (p. 332), Sr. Cadevall (S) (p. 333) i Sr.
Jané (CiU) (p. 335).*

Votació: *rebutjada per 31 vots a favor, 48 en contra i cap abstenció (p. 335).*

**Proposta de resolució per la qual es crea una comissió d'estudi de la seguretat i les instal·lacions in-
dustrials a Catalunya (Punt quart de l'ordre del dia.)**

Presentació: *Sr. Riera i Olivé (S) (p. 335).*

Posició dels grups: *Sr. Curto i Casadó (P) (p. 337), Sr. Gimeno (IC) (p. 337), Sr. Bargalló (ERC) (p.
338) i Sr. Esteve i Abad (CiU) (p. 338).*

Votació: *rebutjada per 40 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció (p. 340).*

**InterpeHació al Consell Executiu sobre la seguretat de les indústries químiques (Punt cinquè de l'or-
dre del dia.)**

Formulació: *Sr. Bargalló (ERC) (p. 340).*

Resposta: *Conseller d'Indústria i Energia (p. 342).*

Rèplica: *Sr. Bargalló (ERC) (p. 343).*

Contrarèplica: *Conseller (p. 344).*

*La sessió se suspèn a tres quarts de dues de la tarda i onze minuts i es reprèn a dos quarts de cinc de la
tarda i tretze minuts.*

El president dona la benvinguda al diputat Sr. Joan Serra i Caball (p. 345).

**InterpeHació al Consell Executiu sobre la seguretat dels polígons petroquímics (Punt sisè de l'or-
dre del dia.)**

Formulació: *Sr. Gimeno (IC) (p. 345).*

Resposta: *Conseller de Governació (p. 347).*

Rèplica: *Sr. Gimeno (IC) (p. 349).*

Contrarèplica: *Conseller (p. 349).*

**InterpeHació al Consell Executiu sobre la política general dels geriàtrics de Catalunya (Punt setè de
l'ordre del dia.)**

Formulació: *Sr. Soto (S) (p. 350).*

Resposta: *Conseller de Benestar Social (p. 352).*

Rèplica: *Sr. Soto (S) (p. 354).*

Contrarèplica: *Conseller (p. 354).*

El Sr. Soto (S) (p. 356) i el conseller de Benestar Social (p. 356) intervenen per allusions.

**InterpeHació al Consell Executiu sobre la formació professional ocupacional (Punt vuitè de l'ordre del
dia.)**

Formulació: *Sr. Rañé (S) (p. 356).*

Resposta: *Conseller de Treball (p. 358).*

Rèplica: *Sr. Rañé (S) (p. 359).*

Contrarèplica: *Conseller (p. 360).*

Modificació de l'ordre del dia

*El president proposa la posposició dels punts novè, onzè i catorzè, la qual és aprovada per assenti-
ment (p. 361).*

InterpeHació al Consell Executiu sobre la planificació territorial (Punt desè de l'ordre del dia.)

Formulació: *Sr. Joaquim Nadal (S), el qual anuncia un esmena a la part expositiva de la interpella-
ció (p. 361).*

Resposta: *Conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 362).*

Rèplica: *Sr. Joaquim Nadal (S) (p. 364).*

Contrarèplica: *Conseller (p. 364).*

El Sr. Joaquim Nadal (S) intervé per allusions (p. 365).

InterpeHació al Consell Executiu sobre la política penitenciària (Punt dotzè de l'ordre del dia.)

Formulació: *Sr. Oliart (S) (p. 366).*

Resposta: *Conseller de Justícia (p. 367).*

SUMARI (3)

Rèplica: *Sr. Oliart (S)* (p. 368).

Contrarèplica: *Conseller* (p. 369).

Interpel·lació al Consell Executiu sobre l'atur a Catalunya (Punt tretzè de l'ordre del dia.)

Formulació: *Sr. Reguant (ERC)* (p. 370).

Resposta: *Conseller de Treball* (p. 372).

Rèplica: *Sr. Reguant (ERC)* (p. 373).

Contrarèplica: *Conseller* (p. 374).

El Sr. Reguant (ERC) intervé per a fer un aclariment (p. 375).

La sessió se suspèn a dos quarts de nou del vespre i un minut.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 9.1

La sessió s'obre a dos quarts d'onze del matí i quatre minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i el lletrat Sr. Vintó.

Al banc del Govern seuen els consellers de Governació, de Cultura, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, d'Indústria i Energia i de Benestar Social.

Ordre del dia

1. Debat i votació de la Proposició no de llei sobre la commemoració del cinc-cents aniversari de l'expulsió dels jueus (Reg. 1721).

2. Presa en consideració de la Proposició de llei sobre la titularitat de les competències de carreteres a Catalunya (Reg. 272).

3. Debat i votació de la Proposta de resolució per la qual es crea una comissió de seguiment del desenvolupament a Catalunya de la LOGSE i de l'aplicació de la reforma de l'ensenyament no universitari (Reg. 1245).

4. Debat i votació de la Proposta de resolució per la qual es crea una comissió d'estudi de la seguretat de les instal·lacions industrials a Catalunya (Reg. 1255).

5. Interpellació al Consell Executiu sobre la seguretat de les indústries químiques (Reg. 1083).

6. Interpellació al Consell Executiu sobre la seguretat dels polígons petroquímics (Regs. 1079 i 1906).

7. Interpellació al Consell Executiu sobre la política general dels geriàtrics de Catalunya (Regs. 1645 i 1920).

8. Interpellació al Consell Executiu sobre la formació professional ocupacional (Reg. 741).

9. Interpellació al Consell Executiu sobre el desplegament de la LOGSE en relació amb les necessitats educatives especials (Reg. 812).

10. Interpellació al Consell Executiu sobre la planificació territorial (Reg. 1030).

11. Interpellació al Consell Executiu sobre l'aplicació de la LOGSE a Catalunya (Reg. 985).

12. Interpellació al Consell Executiu sobre la política penitenciària (Reg. 1261).

13. Interpellació al Consell Executiu sobre l'atur a Catalunya (Reg. 425).

14. Interpellació al Consell Executiu sobre el desenvolupament de les previsions de la LOGSE (Reg. 626).

15. Interpellació al Consell Executiu sobre el finançament de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (Reg. 1172).

16. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la connectivitat intercomarcal a Catalunya (Reg. 1018).

17. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la creació i el desenvolupament d'un marc català de relacions laborals (Reg. 1048).

18. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre l'execució, la programació i el finançament de les obres d'infraestructures hidràuliques de Catalunya (Reg. 445).

19. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la reactivació social i econòmica de la comarca del Ripollès (Reg. 507).

20. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la reactivació social i econòmica de la comarca del Berguedà (Reg. 508).

21. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre el segon pla d'actuació social (PAS) (Reg. 510).

22. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre les comunitats catalanes a l'exterior (Reg. 350).

23. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la crisi del sector duaner (Reg. 420).

24. Preguntes amb resposta oral.

El Sr. PRESIDENT: Es prega a les senyores diputades i als senyors diputats que s'asseguin en els seus escons.

D'acord amb l'article 133.5 del Reglament, ha estat dreçada la llista ordenada de les preguntes que s'han presentat per a ser respostes oralment en el Ple i també el nom dels qui les han formulades; aquesta llista serà distribuïda en el curs de la sessió a les il·lustres senyores diputades i als il·lustres senyors diputats, per la qual cosa es prega que s'eximeixi la presidència de la seva lectura.

Al mateix temps, d'acord amb l'article 133.3 del Reglament, s'anuncia que les preguntes seran substanciades a les 10 hores de demà dia 11.

En compliment del que estableix l'article 37.2, del Reglament, es comunica la constitució de cinc comissions. Un secretari donarà lectura a les meses de les comissions constituïdes.

(Pausa llarga.)

Es donarà compte de la constitució d'aquestes comissions en el curs d'aquesta sessió.

Passem al primer punt de l'ordre del dia, que és el debat i votació de la Proposició no de llei sobre la commemoració del cinc-cents aniversari de l'expulsió dels jueus, presentada per tots els grups parlamentaris. Té la paraula un dels diputats signants de l'esmentada Proposició.

Senyor Carod-Rovira, té la paraula; deu minuts.

Proposició no de llei sobre la commemoració del cinc-cents aniversari de l'expulsió dels jueus

El Sr. CAROD-ROVIRA: Senyor president, senyores i senyors diputats, *shalom*.

El Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya va presentar, just en els inicis d'aquesta legislatura, una proposició no de llei relativa al cinc-cents aniversari de l'expulsió dels jueus dels Països Catalans i de la resta d'estats peninsulars. La voluntat del nostre Grup que la reprovació d'aquell fet luctuós es realitzés en les millors condicions possibles justifica que n'hàgim renunciat a la paternitat inicial, de manera que avui aquella proposta arriba al Ple, com correspon per les característiques de la commemoració, de la mà de tots els grups parlamentaris i amb l'assumpció comuna del seu caràcter.

«Des de la més alta edat mitjana fins al llinar del renaixement, la societat cristiana estigué en posició majoritària i dominant respecte a la jueva i n'ignorà la cultura —i la ignorància

encara continua—, la bandejà i, tant com pogué, l'esclafà i l'eliminà. L'expulsió general de jueus, decretada pels Reis Catòlics l'any 1492, que, diguem-ho tot, no fou ni la primera ni la darrera que es registrà a Europa, anà precedida, des de molts anys abans, per cruels avalots populars, bandejaments, saqueigs i espoliacions de jueus, de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó.»

La llarga cita darrera correspon a Jaume Riera i Sans, que ha rescatat per a la nostra cultura els cants de nocces dels jueus catalans, manuscrits hebreus del segle XV, redactats en català per algun membre de la comunitat jueva de Girona o Perpinyà.

Les primeres referències documentals sobre la presència jueva al nostre país es remunten al segle IX després de Crist, i fins a la data de la seva expulsió aquesta presència és palesada en la majoria de localitats urbanes. Hi vivien concentrats en els seus calls o *aljames* en els nuclis més poblats, dels quals tenim encara restes arquitectòniques en diversos indrets. Van existir, doncs, importants comunitats jueves a Barcelona, València, Perpinyà, Girona, Tortosa, Mallorca i Cervera, entre altres.

En el moment de l'expulsió, però, el nucli més important, amb vora sis-centes persones, era a Morvedre, a l'actual Sagunt, on no havien patit els avalots antijueus del 1391. De fet, però, el 1492 l'impacte demogràfic de l'expulsió dels jueus catalans va ser menor del que sembla, simplement perquè molts ja havien estat eliminats força abans invocant, això sí, motius religiosos que els feien culpables de totes les malvestats, però amagant-ne sovint, aquests, altres interessos inconfessables de caràcter polític o econòmic.

Dels ports de Tortosa i de Morvedre van salpar vaixells no liejats amb l'objectiu d'endur-se de l'antiga terra de Sefarad uns deu mil jueus, alguns provinents de Castella i la majoria d'Aragó, ja que a Saragossa hi havia el call més nombrós de tots els territoris de l'antiga confederació. Els jueus catalans que van emigrar del país van anar, en una part molt important, cap al regne de Nàpols, pertanyent, com Catalunya, a la mateixa corona, per bé que allí el judaisme no hi fou perseguit fins molts més anys després. Havent de triar entre l'exili i la conversió forçada al cristianisme, molts van triar la fidelitat a l'herència rebuda dels seus avantpassats, mentre que d'altres van abraçar la nova fe, generalment com a únic recurs per sobreviure i continuar residint a la terra que era ja la seva.

L'expulsió dels jueus va ser un acte injust, exponent del fanatisme religiós i la intolerància social que, sobre bases de racisme antisemita, caracteritzava la Inquisició. Convé de recordar ara que la Inquisició era un organisme castellà, nascut per aplicar solucions expeditives a problemes específicament castellans i que va tenir un rebuig total als Països Catalans i a l'Aragó. Tots els primers inquisidors van ser castellans i a Castella i a Andalusia hi van dur a terme una persecució ferotge contra els jueus, conversos, que algun historiador ha qualificat de «primer gran holocaust de la història d'Europa». Entre el 1480 i el 1520 milers de jueus van trobar la mort en un ambient d'hostilitat, el foc del qual era atiat directament per la Inquisició. «Tots estam espantats», escrivien al rei els consellers catalans el 1484, desconcertats davant la intensitat de la repressió antijueva manada al centre peninsular. El Decret del 31 de març de 1492, que, de fet, no fou decretat a Barcelona fins al primer de maig d'aquell any, va afectar aquí una comunitat reduïda des del punt de vista demogràfic; una comunitat els membres de la qual havien adquirit una certa notorietat en l'àmbit econòmic o

bé destacaven com a administradors, comerciants i també funcionaris.

Tot aquell món, però, aquella comunitat de vida pròpia, sobretot en el terreny religiós i cultural, va ser fulminat de cop amb un gest d'intolerància que no exculpa la societat catalana de l'època, però que avui els representants legítims de l'actual lamentem. Una llengua, doncs, una cultura, una religió, uns hàbits, uns símbols van haver de sobreviure en la clandestinitat. Silenciat aquell món, en quedà l'empremta, part de la qual ha estat també silenciada per sempre. Per exemple, el judeocatalà, l'antic dialecte del català parlat pels jueus catalans, caracteritzat per l'abundor de mots hebreus i expressions d'aquest idioma. Del judeocatalà, se'n va perdre tot rastre, després de l'expulsió, tot i que a les acaballes del segle passat sembla que encara era mínimament utilitzat per membres de la comunitat sefardita de Salònica. Eren jueus els torsimanys reials, com ara Estruc Bonsenyor i sobretot Jafudà Bonsenyor, el més important escriptor jueu en llengua catalana. I era també jueu el famós cartògraf mallorquí Cresques Abraham.

Malgrat l'emmudiment o la llunyania, la presència dels jueus i el seu univers sempre ha estat present com a referència al nostre país i a la nostra cultura. En la llengua popular, sigui amb la forma *jueu*, sigui amb la forma mallorquina de *xueta* o *xuetó*, el mot és, alhora, sinònim d'usurer, una varietat d'ocell, un tipus de fesol, un cargol terrestre o un membre d'una casa on no mataven porc. Algunes de ses senyories aquí presents poden, fins i tot, haver sortit a «matar jueus» en la seva infantesa armats de xerrics-xerracs o bé pegant a terra amb branques d'olivera els dies de setmana santa. I, encara, a Mallorca «fer jueus» significa negar-se, resistir-se a les impositcions d'altri.

Alguns llinatges d'origen jueu, com Aguiló, Fortesa o Tarongí, són també cognoms il·lustres i destacats de la renaixença literària catalana, al segle XIX, i a la toponímia d'arreu del domini lingüístic les paraules expressen prou bé allò que defineixen: el cap des Jueu, turonet a la costa occidental de l'illa d'Eivissa; el rierol Jueu, a la Vall d'Aran, o bé Vilajuïga i Montjuïc, entre molts altres. A més d'aquesta realitat innegable, l'aptitud dels jueus per a l'activitat mercantil i financera així com la defensa i el manteniment contra totes les maltempsades de la seva identitat com a poble, els ha fet, històricament, objecte de tota mena de crítiques negatives, comentaris malèvols, i acudits mordaxos.

Crítiques, comentaris i acudits que han estat igualment aplicats al poble català a qui s'atribueixen també, encertadament o no, les mateixes virtuts o defectes col·lectius. Les comparacions entre el poble jueu i el català, les semblances, la voluntat i la tenacitat de ser contra l'adversitat, el desig de mantenir la diferència i de transmetre-la a través de les generacions són circumstàncies que poden aproximar els dos pobles, ahir i avui.

Com em comentava fa poc un antic refugiat català a Amèrica, la frase «l'any vinent, a Jerusalem» és paral·lela a l'«enguany, per Nadal, a Catalunya», que recitaven amb entusiasme milers de co-nacionals nostres a l'exili, mentre a l'interior un general dèspota invocava totes les conspiracions judeomacòni-ques possibles per mantenir la dictadura.

Però no insistiré en aquests aspectes de proximitat entre els dos pobles, ni tant sols insinuaré de plantejar algun comentari sobre el dret a l'estatalitat i a l'exercici que en fa avui el poble jueu a l'altre extrem de la mateixa mar, perquè de segur que no

obtindrien la unanimitat d'aquesta cambra, començant per l'interior del meu propi Grup.

Avui som aquí per un altre motiu; hi som mig mil·lenni després d'una decisió injusta per lamentar-nos-en. I el nostre és un plany sincer, perquè volem una cultura de la tolerància, on la diferència sigui un valor universal i el seu ple exercici un dret democràtic. Que mai més, doncs, cap poble sigui perseguit per això: per ser un poble. Que mai més el pluralisme i la diversitat estiguin condemnats a viure colgats en la clandestinitat o a l'exili. Que mai més ningú no es vegi forçat a deixar la seva terra pel fet de no ser exactament igual que la seva gent.

Com escrivia —i acabem— un dels literats catalans en qui l'impacte simbòlic del món jueu és més evident: «Diverses són les parles i diversos els homes, i convindran molts noms en un sol amor. Sota el cel de la vella Sepharad, les parles diverses, les dones i els homes diversos, no es mereixen convenir mai més a cap altre amor que no sigui la llibertat d'ésser el que són.» Ho deia ja en la negra nit del franquisme, quan una part del poble català patia el seu propi èxode, el mateix Salvador Espriu: «Escolta, Sepharad, els homes no poden ser si no són lliures. Que sàpigues, Sepharad, que no podrem mai ser si no som lliures. I cridi la veu de tot el poble. Amén.» «*Evenu shalom aleheim!*»

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod Rovira. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula l'il·lustre diputat senyor Curto i Casadó.

El Sr. CURTO I CASADÓ: Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. Evidentment, a Tortosa, al meu poble, tenim un barri jueu, un antic barri jueu, que tots los tortosins volem i respectem, i tal i com apareix expressat a la Proposició no de llei, que amb tota seguretat serà aprovada per la unanimitat del Parlament de Catalunya, l'expulsió dels jueus del territori espanyol el 1492, a més de l'error històric que va implicar aquell fet, probablement aquell fet va resultar l'origen de la intolerància religiosa i de la injustícia civil en èpoques posteriors contra este poble, la més recent executada entre el 1939 i el 1945, a la memòria de tots, per raons d'història i dels llibres que estan al nostre abast, per un nacionalsocialisme els actes de violència i d'humiliació humanes dels quals van culminar en l'extermini o en l'eliminació sistemàtica de grups socials per raons de principis, de raça, de religió o de política. És a dir: genocidi en tota l'extensió de la paraula.

L'expressió «genocidi», precisament, va ser empleada per primera vegada al judici de Nuremberg, el 1946, per a designar i per a determinar una política tendent a l'exterminació dels jueus. Una convenció de l'ONU, aprovada el 1948 i ratificada posteriorment per la quasi totalitat dels països membres, declara el genocidi com a crim sobre la base del dret internacional.

No obstant això, del Congrés Interconfessional de Salisburg, el 1947, és a dir, un any abans de la convenció de l'ONU, los cristians reformats i els catòlics van proclamar públicament lo seu rebuig al genocidi de jueus a Europa, per part —com hem dit— d'aquell nacionalsocialisme dels anys 30 i principis dels 40, i van expressar —estos catòlics i estos cristians— la voluntat d'arribar i conciliar idees i comportaments en relació amb el poble jueu, fonamentant este arribament i esta conciliació en raons d'humanitat, d'humilitat i, en sentit moral, de responsabilitat.

I així, el 1967, la declaració conciliar *nostra aetate* dona fidel testimoni d'este canvi d'actituds i de conductes que trenca en una llarga tradició d'incomprensions, de patiments i de dolorosos records que la comunitat jueva acumula en la seva història de molts segles.

Avui, esta cambra, en tant que representant de la voluntat col·lectiva de Catalunya, acorda instar el Govern de la Generalitat perquè traslladi a la comunitat jueva i a les seves institucions representatives la nostra reprovació formal en aquell edicte d'expulsió i la nostra decisió de mantenir unes relacions fonamentades en la comprensió, en lo respecte i en la tolerància; fonamentades també en lo reconeixement a la immunitat del pensament idea, color o religió, i consolidar estes voluntats en un acte de veritable reconciliació i retrobament.

Este és lo sentit del nostre posicionament i, en tant que firmants, lo Grup Popular anuncia lo seu vot afirmatiu a esta Proposició no de llei, referida a la commemoració del cinc-cents aniversari de l'expulsió dels jueus.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Curto. Pel Grup Parlamentari d'Iniciativa, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Fuentes.

El Sr. FUENTES: Gràcies, senyor president, senyores diputades i senyors diputats. El Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya dóna, com és obvi, el seu ple suport a aquesta Proposició no de llei, perquè està totalment d'acord amb l'exposició de motius, amb la major part dels motius que s'han expressat ja aquí i també en el contingut exacte dels tres punts de la Proposició no de llei.

Vull recordar que, en primer lloc, aquesta Proposició reprovava l'acte d'expulsió dels jueus dels territoris, dels territoris dels regnes d'Isabel i Ferran; reprovava això, precisament, perquè és una mostra, una prova d'intolerància religiosa i d'injustícia civil, i alhora reconeix, aquesta Proposició, el valor del poble jueu, de les seves aportacions a la cultura catalana en tots els àmbits i, també, en un tercer punt, aquesta Proposició no de llei demana, insta el Consell Executiu de la Generalitat que faci arribar aquesta expressió a la comunitat jueva resident a Catalunya.

Nosaltres volem destacar la importància que té des del nostre punt de vista aquesta Proposició no de llei, precisament com a expressió unànime del Parlament de Catalunya, de la seva voluntat d'oposar-se a la intolerància, d'oposar-se al racisme, d'oposar-se, en definitiva, a totes aquelles actituds de menyspreu d'uns pobles en relació amb els altres, considerant —com es considera ja en la Constitució espanyola— que la pluralitat, que la diferència és un bé, és un enriquiment cultural i que, en definitiva, ha de ser la base, ha de ser el fonament de la comprensió i de la tolerància.

Alhora, aquesta Proposició no de llei ha de comportar, i comporta també, l'expressió del nostre rebuig i, per tant, una mica també l'autocrítica d'actuacions que hem tingut en el nostre país en el passat i que esperem que no es reproduïxin mai en el futur.

Jo vull dir que no podem, no podem dir amb justícia que aquesta persecució va tenir únicament, o va tenir principalment només una expressió castellana. És cert, és cert que la major part dels dirigents de la Inquisició eren castellans, però hem de dir, honradament, que va haver-hi importants personatges a Catalunya i als Països Catalans, alguns dels quals fins i tot han

arribat als altars, que es van distingir per la seva persecució, per la incitació a la persecució i a l'expulsió dels jueus.

Hem de dir les coses clarament; no podem únicament expressar que altres pobles han caigut en aquestes actituds, hi hem caigut també nosaltres i hi ha caigut també, malauradament, el poble català en el transcurs dels segles.

Dit això, jo volia assenyalar que és un fet d'estricta justícia aprovar aquesta Proposició no de llei, però que, alhora, també hem d'expressar que lamentem que moltes vegades el govern d'Israel sembli haver oblidat els patiments que ha patit el seu poble i en moltes ocasions, en moltes de les seves actuacions, fa patir altres pobles la persecució, la intolerància i la injustícia.

Naturalment, mai una injustícia, mai una injustícia serveix per salvar-ne una altra; nosaltres creiem que la millor manera de lluitar contra la justícia és la justícia, precisament. I és un acte de justícia el que aquí expressem en aquesta Proposició no de llei, aquesta voluntat, aquest reconeixement de la reprovació d'aquells actes, d'aquell acte concretament d'expulsió dels jueus dels nostres territoris i, alhora, la voluntat que la tolerància i el respecte siguin la guia, siguin el marc en què es desenvolupin sempre les relacions entre tots els pobles, entre totes les persones.

Per tot això, nosaltres, Iniciativa per Catalunya, espero com tots els grups i totes les senyores diputades i els senyors diputats de la cambra, votarem afirmativament aquesta Proposició no de llei.

Moltes gràcies, senyores diputades; moltes gràcies, senyors diputats; moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Fuentes. Pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Sobrequès.

El Sr. SOBREQUÈS: Senyor president, senyores i senyors diputats, un dels trets diferencials més significatius de la història medieval peninsular és la interpenetració de tres cultures diferents: la islàmica, l'hebrea i la cristiana. El paper acomplert pels jueus compregué aspectes molt diferents: polítics, econòmics, culturals, científics.

Cal, doncs, d'alguna manera, combatre la idea de presentar els jueus només com a mercaders i banquers. La seva obra tingué conseqüències de primer ordre en molts aspectes: la medicina, l'astronomia aplicada a astrologia, la cartografia, la física, el dret, la filosofia, la tecnologia, la literatura, la teologia, la música i la traducció, la traducció d'autors islàmics.

Causes de naturalesa diversa, que no s'escau d'analitzar ara, crearen un clima antijueu que tingué diverses manifestacions en l'àmbit català i en l'àmbit peninsular: el 1348, el 1391 i, finalment, el 1492.

Aquest any, 1492, aquell any 1492, l'Església hispana, l'Església peninsular —i també la dels Països Catalans—, i amplis sectors —s'ha de dir—, i amplis sectors populars aconseguiren convèncer, per mitjà de pressions sense límit, els Reis Catòlics perquè, en un dels errors més greus —potser no l'únic— de llur regnat, procedissin a decretar l'expulsió dels jueus de la península.

El racisme de què féu gala l'Església hispana al segle XV encengué els ànims populars contra els hebreus. Fins i tot, un autor tan conservador i tan catòlic com Marcelino Menéndez i Pelayo no ha pogut deixar de constatar, en referir-se a aquelles lluites, que a les lluites sorgides per aquesta causa que: «res

més repugnant que aquest combat, causa principal de decadència per a la Península.» «Els jueus» —ha escrit també un autor contemporani, Julio Valdeón— «veuran congriar-se contra seu la sal convergent de l'estament popular que afegeix al ressentiment econòmic i social arguments purament religiosos i el de les classes dirigents que d'aquesta manera desvien cap al grup jueu la possible animadversió popular contra ells.»

Un decret reial de 31 de març de 1492, precedit de mesures molt restrictives per als jueus, dictades el 1476, obligació de dur signes distintius, i el 1480, reclusió a les jueries, obligà els jueus a convertir-se al cristianisme o a abandonar el país en el termini de quatre mesos. Molts varen emigrar a Portugal, d'on també serien igualment expulsats el 1496-97; emigraren a Turquia, a l'Àfrica del Nord i a diversos països europeus. Són els sefardites, que conservaren la llengua i els costums del país d'origen. Alguns no pogueren resistir l'enyorament del país i retornaren a la Península, àdhuc a costa d'haver d'abraçar una religió en la qual no creien. Uns dos-cent mil jueus escolliren el camí de l'exili i uns cinquanta mil reberen el baptisme; uns vint mil moriren en el curs de la travessia que els portava a l'exili.

Aquest sentiment d'exili estigué sempre present, és una de les costants en el poble jueu des d'adhuc segles abans. El segle XIII, el gironí Mosé ben Nahman, Bonastruc de Porta, escrivia: «Sóc l'home que ha sentit la fiblada / del dolor. Vaig deixar la taula parada, / em vaig allunyar d'amics i companys, / car el viatge és llarg i ple d'afanys. / Jo que era príncep per als meus germans / visc ara en alberg de vianants. / Casa i heretatge, tot ho vaig jaquir, / ànima i esperit vaig deixar allí / amb els fills i les filles que estimava / i els noiets que a la falda gomboldava. / Ells són al capdavant del meu deler, / plaents com eren, qui els pogués haver. / En ells tindrè posats els ulls i el cor / per sempre més...»

Al començament del segle XIV hi havia en els regnes de Catalunya, de Mallorca i d'Aragó molts milers de jueus. Les aljames de Barcelona, de Girona, de Saragossa o de València tenien, cadascuna d'elles, prop de dos mil habitants. Unes causes de naturalesa —com he dit— ben diversa, que no s'escau d'analitzar, conduïren, doncs, a un final dissortat les relacions entre aquelles tres comunitats que havien viscut enllaçades de manera molt estreta. Molts segles de relacions no pogueren pas evitar la ruptura final que conduïa a un autèntic genocidi del poble hispano-hebreu, el qual hagué d'amagar-se darrere unes conversions generalment forçades, i com a tals insinceres i interessades, per tal de mal sobreviure durant l'edat moderna entre recels permanents i dures persecucions de la Inquisició. Tot això no impedeix, tanmateix, avaluar de ben positiu el llegat cultural i científic que els jueus deixaren a la civilització cristiana, medieval i moderna. Tants segles de convivència, de col·laboració i de servei no pogueren esborrar-se pels decrets d'expulsió del 1492, ni per la política repressiva de l'Alt Tribunal Inquisitorial, els quals introduïren en la història peninsular uns gèrmens d'intolerància que per dissort pervisqueren fins ben entrat el segle XX.

La Proposició no de llei que avui aprova el Parlament de Catalunya amb el vot favorable del Grup Socialista, ha de tenir com a objectiu prioritari, àdhuc més enllà de la causa que li ha donat vida, la condemna d'un error històric comès pels nostres avantpassats; ha de tenir com a objectiu el rebuig de qualsevol forma d'intransigència, d'intolerància, de racisme, impròpies

d'una societat que aspira a viure per sempre més en un règim plenament democràtic, en el qual tots els ciutadans siguin més lliures i més iguals.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Sobrequés. Pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'illustre diputat senyor Rigol.

El Sr. RIGOL: Molt honorable president, senyores i senyors diputats, també per intervenir anunciant que el nostre grup, lògicament, votarà favorablement aquesta Proposició no de llei i per fer-hi també les nostres pròpies aportacions personals.

Nosaltres, com a poble, constantment estem i hem de fer referència a la nostra història. Però, a la nostra història, quan hi fem referència ho fem amb un sentit crític. Si fóssim un poble que ens veiéssim absolutament retratats en un moment determinat de la història i intentéssim mitificar aquell moment i ens hi volguéssim emmirallar voldria dir que nosaltres no tenim confiança ni en el nostre present ni en el nostre futur. Per tant, quan nosaltres fem referència a la nostra història, ho fem també amb un sentit crític, i aquesta, entre altres coses, ha sigut la gran aportació dels historiadors en el context de la nostra cultura catalana.

I per tant, hem de dir i hem de dir clarament que així com el nostre país al llarg de la història ha fet coses molt bones, també n'ha fet de dolentes; i avui nosaltres com a institució màxima del catalanisme polític assumim també aquestes coses que no hem fet bé, que no hem estat a l'alçada del moment històric. I segurament, per aquest sentit crític sobre la nostra pròpia història, nosaltres podem assumir i redescobrir amb força nova allò que en moments determinats nosaltres vàrem oprimir. I, per tant, redescobrim com a propi de Catalunya, també, aquest gran bagatge cultural del poble jueu a Catalunya. Un poble que existia ja en el nostre territori abans que Catalunya tingués consciència de si mateixa; l'any 876, és un jueu de Barcelona que es posa a la cort de Carles el Calb i torna un altre cop a Catalunya, a Barcelona, amb la primera subvenció europea, segurament, que era per subvencionar el bisbe de Barcelona Frodoí.

Cal saber que la cultura jueva era una cultura, com a mitjana, superior a la nostra; nosaltres teníem una gent quasi analfabeta, excepte uns pocs eclesiàstics. Però els jueus, que basaven la seva cultura en el llibre, en la Bíblia, ensenyaven ja als seus infants a llegir i, per tant, tenien un nivell cultural superior a la mitjana del mateix poble de Catalunya, i era per això que ells estaven més predisposats a exercir una colla d'oficis que la nostra població no tenia. Fruit d'això va sorgir aquesta gran línia rabínica de Catalunya que, segurament, per a la cultura mitjana del nostre país els seus noms ens poden sonar com una mica exòtics perquè no la tenim integrada a la nostra pròpia història, però que realment tenia una projecció universal en aquell temps. Ha sigut..., ara ha citat Bonastruc de Porta; n'hi ha tants i tants a dintre de la cultura rabínica i talmúdica catalana que val la pena ser assumit per nosaltres mateixos. Però no només en el camp rabínic, sinó també en el camp de les ciències positives. Els jueus són els que traduïen els llibres tècnics de cara als comtes reis de Catalunya en medicina, per exemple, en pensament, en filosofia. Obres tan importants com, per exemple, les de Ptolomeu o les de Galè o les d'Hipòcrates ens varen arribar a la nostra societat per la via dels jueus. És a dir, hi ha una projecció a l'interior del mateix poble jueu, però també hi ha un di-

mensió de cultura a l'abast de tot el poble en general de Catalunya.

I aquesta llarga tradició s'estroncà; i s'estroncà per fanatisme religiós, s'estroncà per interessos econòmics i s'estroncà per incultura popular. Són tres elements que varen fer que la convivència amb els jueus no fos possible a Catalunya i que culminés amb el decret d'expulsió, però, també —com s'ha dit aquí—, l'any 1391, uns avalots populars els foragitessin d'aquell indret on Jaume I s'havia vist obligat a fer situar, a fer viure els jueus en els calls i en les aljames per pressió dels mateixos països.

De tot això, nosaltres, com a institució política màxima de Catalunya, assumim els nostres errors i així els volem manifestar; però jo crec que això seria insuficient si no acceptéssim un fet, com el que deia aquell il·lustre membre de l'Institut d'Estudis Catalans i important intel·lectual italià Benedetto Croce que deia: «Tota història és història contemporània.» I si avui celebrem els cinc-cents anys de l'expulsió i lamentem els cinc-cents anys d'expulsió dels jueus de casa nostra, ho fem perquè creiem que el seu missatge, el d'aquest fet, ens obliga a una reflexió avui; i la reflexió la voldria orientar en tres punts: primer, en el de la tolerància; segon, en el dels drets dels pobles, i, tercer, en el diàleg entre les diverses cultures. La comunitat jueva de Barcelona ha assumit, com a persona que patrocina la seva associació, un gran jueu, un gran intel·lectual jueu, Baruch de Spinoza, que havia fugit de la Península, que es va refugiar en el gran indret de la tolerància del segle XVII, que era Amsterdam, que també va ser expulsat de la pròpia sinagoga per aplicar judicis crítics sobre la història del seu propi poble i que va ser un dels precursors del que després se'n diria la teoria de la tolerància.

Permeteu-me dues frases d'aquest Baruch de Spinoza; la primera dita en el context d'aquesta guerra dels trenta anys d'Europa que tenia per principi la gran discussió de *cuius regio, eius religio*, és a dir, segons quina sigui la religió del personatge, de l'home que governa un país ha de ser la religió dels seus súbdits; Baruch de Spinoza diu: «Cadascú té dret a creure el que vulgui i a dir el que pensa.» La gran afirmació de la consciència individual com a punt central de la tolerància i, permeteu-me una segona frase, aquesta extreta del seu llibre de l'Ètica que diu així: «*Homo homini deus*», «l'home és un déu per l'altre home», en el sentit que Spinoza entenia la paraula *deus*, perquè sabeu que tenia un gran contingut panteista i en aquest sentit no volia donar només un valor ultramundal, valor de l'home, sinó com a cohesió de tota la humanitat en si mateixa.

Sobre aquests dos pilars es manifesta el sentit de la tolerància. Primer, l'afirmació de la llibertat i de la consciència individual i, segon, que la relació entre les persones, tot i que pugui ser conflictiva a nivell d'interessos, que pugui ser divergent a l'hora d'entendre les coses, sempre per convicció i per desig hem d'entendre que *homo homini deus*. Aquest és, per mi, el sentit profund de la tolerància.

Un segon element. Nosaltres hem seguit tots els avatars de la història del poble jueu, en la seva diàspora i en la seva persecució, i nosaltres afirmem que una convivència mundial exigeix aprofundir no solament en els drets individuals de la tolerància, sinó que cal aprofundir en els drets dels pobles. I a Catalunya, que vivim en aquest moment en un moment de pau —per nosaltres el valor més suprem— i veiem com a Europa aquests drets dels pobles impliquen violència i que al Pròxim Orient, on està

situat, també, l'Estat d'Israel, en aquests moments hi ha violència, creiem que el nostre missatge de pau, el nostre missatge d'entendre que les identitats i les afirmacions col·lectives passen per l'afirmació de la pau, i que desitgem aquest ordre mundial nou en aquest sentit, forma part d'aquell diàleg que, més enllà de la història i del protocol, creiem que és possible amb els jueus actuals. I una última qüestió: de la mateixa manera que abans s'han referit a aquesta interrelació de la cultura àrab, de la jueva i de la cristiana, nosaltres creiem que no ha d'existir mai més, enlloc, ni mai més, cap gueto. Cap gueto en el sentit amarg en què ho va viure el poble d'Israel, ni guetos en les formes en què avui es viu en la societat actual.

Un poble que confina un col·lectiu a un gueto vol dir que té por de la seva pròpia identitat; vol dir que no és creatiu amb la seva pròpia identitat; un poble que confina un altre a un gueto vol entendre que la seva identitat no és l'esglaó per arribar a un humanisme d'abast universal: es vol quedar tancat sobre si mateix. I nosaltres afirmem, des de la nostra identitat, des de la nostra manera de ser, des de la defensa de la nostra pròpia identitat col·lectiva, defensem que això és un esglaó i una crida cap a un humanisme d'abast universal. I probablement això, avui, aquí a Barcelona, ho pot simbolitzar un llibre que hi ha en aquesta exposició medieval i que es troba a Santa Anna; és un llibre de Maimònides, aquest gran pensador jueu del segle XII, que l'escriu amb un títol que és la *Guia de perplexos*. Aquest llibre està miniaturat per un català, que és en Ferrer Bassa. El llibre està guardat a Copenhaguen, però avui tenim la sort de tenir-lo aquí. I en la seva miniatura es veu Aristòtil explicant lliçons de filosofia a Maimònides. Aquesta interrelació d'un gran filòsof del pensament occidental i de la cultura grega dialogant amb un home del món hebreu, miniaturat per un miniaturista català, amb un llibre que tenim entre nosaltres, voldria ser l'expressió d'una manera d'entendre la relació entre els pobles, on el sentit dinàmic de la cultura ens porta no només a entendre la nostra dignitat en el sentit de vertebrar el nostre propi poder, sinó de fonamentar-lo, sobretot, en la capacitat creativa i en el nivell cultural del nostre poble. Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Rigol.

La Proposició no de llei sobre la commemoració del cinquants aniversari de l'expulsió dels jueus se sotmet a votació.

Senyores diputades i senyors diputats que hi estiguin d'acord, es volen posar drets?

La Proposició no de llei ha quedat aprovada per unanimitat.

Membres de les meses de les comissions constituïdes

Ara, el senyor secretari —el senyor Xavier Guitart— donarà lectura de les meses de les comissions constituïdes darrerament i en compliment de l'article 37.2 del Reglament.

(Des del públic algú crida: «Visca Catalunya! Visca el Parlament de Catalunya!»)

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El Sr. SECRETARI SEGON: «Comissió de seguiment del procés d'integració de Catalunya a la Comunitat Europea: president, il·lustre senyor Eugeni Jesús Pérez-Moreno i Pallarès; vice-president, il·lustre senyor Santiago Riera i Olivé; secretari, il·lustre senyor Ramon Companys i Sanfeliu.

»Comissió de seguiment dels Jocs Olímpics de Barcelona del 1992: president, il·lustre senyor Higini Clotas i Cierco; vice-

president, il·lustre senyor Jaume Jané i Bel; secretari, il·lustre senyor Enric Castellnou i Alberch.

»Comissió de seguiment del procés d'equiparació dona-home: presidenta, il·lustre senyora Trinitat Neras i Plaja; vice-presidenta, il·lustre senyora Dolors Torrent i Rius; secretari, il·lustre senyor Joan Baptista Jiménez i March.

»Comissió d'estudi del Pla Hidrològic de les conques internes de Catalunya: president, il·lustre senyor Isidre Gavín i Valls; vice-presidenta, il·lustre senyora Rosa Maria Vandellòs i Lleixà; secretari, il·lustre senyor Joan Maria Roig i Grau.»

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor secretari.

Passem al segon punt de l'ordre del dia, que és la presa en consideració de la Proposició de llei sobre la titularitat de les competències de carreteres a Catalunya, presentada pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya. D'acord amb l'article 107 del Reglament, es passa directament al debat. Per a un torn a favor, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Farrés.

Proposició de llei sobre la titularitat de les competències de carreteres a Catalunya

El Sr. FARRÉS: Senyor president, senyores i senyors diputats, aquesta Proposició de llei que el nostre Grup Parlamentari posa avui en consideració de la cambra consisteix en el traspàs de la titularitat de les competències de les diputacions catalanes en matèria de carreteres a la Generalitat, i és una reproducció de la Proposició de llei que en l'anterior legislatura el nostre Grup d'Iniciativa per Catalunya ja va plantejar. El nostre Grup parteix de la premissa que, en un país com el nostre —un país petit—, només és possible un model d'organització política territorial: o bé Catalunya s'organitza per províncies o bé per comarques; les dues coses alhora no són possibles: duplica l'Administració, encareix el cost, i crea un camp d'ambigüitats en relació amb tots els temes competencials. Diguem-ho clar: o diputacions o consells comarcals. El mateix president de la Generalitat, poc després de constituir-se els primers consells comarcals, va reunir els llavors presidents i d'una manera explícita va ser molt precís: s'han constituït els consells, ara cal esperar el procés de buidatge de les diputacions.

Des de llavors hem estat esperant un procés de traspàs substancial de les diputacions a favor de la Generalitat i dels consells comarcals i ajuntaments. Des d'aquesta perspectiva, varem celebrar les declaracions del conseller de Governació fa pocs dies als mitjans de comunicació, en el sentit d'anunciar la seva intenció —per tant, la del Govern— de buidar les diputacions durant aquesta legislatura. I sembla que, segons el que varen dir els mitjans de comunicació, es referia a matèries d'esports, de serveis socials, de sanitat, de cultura i d'agricultura. Bé, del que es tracta avui, en la nostra Proposició de llei, és d'afegir els temes de carreteres a aquesta llista. I per què? Perquè carreteres és un tema estratègic; perquè la xarxa de carreteres és la que vertebrava el país —qualsevol país—, i avui, que tots hem mostrat la nostra preocupació pel desequilibri territorial de Catalunya, la xarxa de carreteres és una eina fonamental per transformar aquesta realitat. Perquè en l'actual panorama, la xarxa de carreteres correspon, en quilometratge, un 50% a les diputacions catalanes, i un altre 50% a la Generalitat; i és necessari que passi a una sola mà si volem evitar situacions grotesques com les que s'han donat —i es donen— en cruïlles, interseccions de carreteres

que depenen d'un i d'altre organisme, o la diferent titularitat d'una mateixa carretera al llarg dels diferents trams.

En l'anterior ocasió, el nostre Grup argumentava que era necessari el traspàs per raons de racionalitat i eficàcia i, per una altra banda, per la necessitat del compliment de la pròpia legislació autonòmica. Avui continuen essent vàlids ambdós arguments: la racionalitat i l'eficàcia. Fa falta poca saliva per convèncer de la necessitat del traspàs per aconseguir un servei més eficient, per racionalitzar l'eina més important de planificació del territori i per oferir a l'usuari una simplificació en tota la tramitació.

Des del punt de vista legal, ens trobem que, d'acord amb l'Estatut d'autonomia s'atribueix a la Generalitat la competència exclusiva sobre l'ordenació del territori i també en matèria de carreteres i camins l'itinerari dels quals passi íntegrament pel territori de Catalunya. La situació legal és que, des del punt de vista de la legislació estatal, la legislació sobre carreteres de l'any 74 regulava els diferents aspectes del servei viari de les xarxes estatals, provincials i locals. En finalitzar els processos de traspàs de serveis i funcions de l'Estat a les comunitats autònomes, s'aprovava una nova llei de carreteres l'any 88, que derogava expressament l'anterior i cenyia el seu àmbit d'aplicació a la xarxa estatal sense referir-se en cap moment a la resta de xarxes d'altres titularitats. Aquesta Llei, però, en la seva disposició transitòria primera estableix que, fins al moment en què es dicti el reglament de la Llei, continuaria aplicant-se el Reial decret de l'any 77, del 8 de febrer, pel qual s'aprovava el Reglament general de carreteres. La promulgació de la nova Llei ha significat, doncs, la creació d'un important buit normatiu. Així com la Llei derogada regulava totes les carreteres, la nova Llei —sens dubte per l'afany de no immiscir-se en les competències de les comunitats autònomes— no regulava aquestes.

En relació amb la legislació autonòmica, el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 16 de l'any 85, d'ordenació de les carreteres de Catalunya que, com a punt innovador, introduïa la classificació de les vies en tres xarxes —la bàsica, la comarcal i la local, i la rural—, i també preveia que s'elaboraria un pla de carreteres de Catalunya amb caràcter de pla territorial sectorial.

D'acord amb la Llei 16, i segons l'article 1.2, correspon a la Generalitat —pel que fa a les carreteres que són a càrrec d'ella o de l'Administració local— d'exercir les funcions que la legislació de carreteres atribueix als òrgans d'administració de l'Estat. I en l'apartat 3, el mateix article estableix que serà d'aplicació la legislació especial sobre la matèria en tot allò que no s'oposi al que estableix la dita Llei catalana.

Per tant, d'una banda, la poca extensió de la regulació autonòmica ha significat per a l'Administració provincial la necessitat d'aplicació supletòria de la legislació estatal. I, per una altra banda, la promulgació de la nova Llei de carreteres estatal complicava la situació i provocava absència de precepte legal en concret per a les vies locals, que ha donat com a conseqüència que, en el cas de la Diputació de Barcelona, hagués d'elaborar-se una ordenança provincial d'ús i defensa de les carreteres —ordenança que fou aprovada el 10 de març del 89. És a dir, que ens trobem que amb el 50% de la xarxa de carreteres, des del punt de vista quilomètric, ho tenim regulat per una ordenança a nivell d'Administració local.

En aquella ocasió, el Grup de la majoria va argumentar per votar-hi en contra que no compartia el camí escollit, i que ells

preferien el de la legislació sectorial i deien: «Camí que ja s'ha seguit per procedir a la distribució de les competències provincials en matèria d'esports, en matèria sanitària, i també amb la Llei de museus.»

Suposo que, en funció d'aquest plantejament, ha enviat a aquesta cambra un conjunt d'actes de la Comissió mixta de traspàs de la Generalitat i les diputacions perquè el Parlament, properament, ens pronunciem sobre aquestes qüestions, demanant la ratificació de les posicions defensades per la representació de la Generalitat.

En aquella ocasió, efectivament, es va anunciar també la propera presentació —en breu termini— de la Llei de carreteres i camins de Catalunya, cosa que també va demanar el Grup Parlamentari Socialista. Nou mesos després —i a pesar del temps transcorregut— es veu que encara no ha arribat el moment del part. No obstant això, el conseller també es va referir a traspàs d'agricultura. I en agricultura no hi ha llei sectorial, i a més a més, aquest Grup té constància, si més no, que un mes després d'aquests arguments, davant d'aquesta cambra, hi ha dos antecedents, de dos traspàs de les diputacions a la Generalitat —un, concretament, en matèria d'agricultura pel que fa a les competències en matèria agrícola i forestal, i un altre en matèria de serveis socials i assistència social. Per tant, i aquí consten, en el *Diari de Sessions* del mes de novembre, mentre la constància el mes d'octubre era defensar, com a únic camí, o com a primordial camí, el de la legislació sectorial, un mes després, en dues matèries també importants en el seu àmbit es trencava aquesta línia de conducta i s'optava per un altre camí: el que, a criteri del nostre Grup, expressa no un problema de tècnica legislativa, sinó un problema de voluntat, o de falta de voluntat política, d'efectuar els traspàs de la xarxa de carreteres.

La importància política dels traspàs de les carreteres de la Diputació, nosaltres diríem que és equiparable, fins i tot, als traspàs d'establiments d'hospitalització i assistència, perquè, com en aquest cas, és necessari anar i avançar d'una manera resolta cap a una xarxa única per fer racional i eficaç el seu funcionament, el seu manteniment i la futura planificació i ordenació. I alhora palesaria la voluntat política de la Generalitat de Catalunya, del Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya d'avançar de manera significativa cap a la simplificació administrativa del nostre país.

Reiterem que els traspàs de titularitat s'acompanyin dels traspàs dels serveis i dels recursos, serveis i recursos de què avui disposen les diputacions catalanes. I en aquest sentit, manifestar que la forma de càlcul és la que fa referència a l'article 12 de la Llei 5/87.

Dir que, d'acord amb les dades de què el nostre Grup Parlamentari disposa, i referides a la Diputació de Barcelona, hi ha hagut —més enllà de les oscil·lacions anyals—, s'ha mantingut la mitjana de diners destinats a manteniment i conservació. Així, l'any 88 es van destinar 766 milions; el 89, 764; el 90, 701; el 91, 702, i el 92, 886.

Per tant, la mitjana d'aquests cinc anys ens donaria una mitjana de 766 milions de pessetes, o la mitjana dels tres últims anys; vull dir, d'acord amb el que es disposa en l'article 12 de la Llei 5 del 87 ens donaria una mitjana de 769 milions de pessetes. Per tant, no és cert que en aquests darrers anys hi hagi hagut una caiguda dels recursos destinats a aquest afer i, per tant, vol dir i evidencia també que els recursos que avui es destinen

per a la conservació de carreteres de la xarxa de la Diputació —en aquest cas— de Barcelona es manté i, per tant, són els recursos que de veritat es poden aplicar.

Per últim, nosaltres voldríem fer constar de manera expressa el paper que han jugat les diputacions catalanes en l'obra pública a Catalunya, i especialment en la construcció i en el manteniment de la xarxa viària; inversions que, com s'ha vist, signifiquen importants quantitats de pessetes. No obstant això, s'està acabant un cicle històric com és que les diputacions de Catalunya han perdut el seu sentit com a instrument per ordenar administrativament parts importants del nostre territori, i és en aquest sentit que, salvant els mínims legals exigibles dimanants de les sentències que en el seu moment els tribunals varen dir, el cert és que aquest Parlament ha fet clarament una opció a favor de la divisió comarcal.

Creiem en aquests moments que es necessari un gran pacte institucional per renegociar el conjunt de lleis d'ordenació territorial que corregís les distorsions detectades, que s'acostés als criteris de proporcionalitat en la representació i que abordés de manera específica la regulació del fenomen metropolità, que difícilment podrà solucionar-se amb mecanismes vàlids per a la resta de Catalunya, però que no s'ajusten del tot a la realitat metropolitana. No obstant això, nosaltres creiem que és possible anar avançant pel camí dels traspassos en matèries concretes com les anunciades pel conseller de Governació i, en aquest sentit, demanem la presa en consideració d'aquesta Proposició de llei que presenta en aquests moments el Grup d'Iniciativa per Catalunya per afegir en aquest conjunt de traspassos de les diputacions catalanes a favor de la Generalitat de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Farrés. Hi ha possibilitat d'un torn en contra? No havent-hi cap grup que sol·liciti fer un torn en contra, poden participar els altres grups per ordre de menor a major. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula l'illustre diputat senyor Curto i Casadó.

El Sr. CURTO I CASADÓ: Senyor president, senyores i senyors diputats, quan ha fet referència, senyor Farrés, a l'incompliment de la Llei que regula el règim provisional de les competències de les diputacions provincials, quan ha fet referència a l'incompliment per part del Govern té tota la raó. I amb estos criteris s'ha de reconèixer que des de 1987 —i així ho hem manifestat altres vegades— un dels grups parlamentaris que amb més insistència ha vingut reclamant la conversió de Catalunya en comunitat autònoma uniprovincial és lo Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, des de la seva opinió —i com acaba de dir fa uns moments— a partir de la configuració comarcal i amb lo criteri de resituar en una sola diputació aquell poder polític i econòmic que avui encara tenen les diputacions de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona.

I sense cap reserva he volgut formular estes manifestacions referides a la coherència del Grup d'Iniciativa per Catalunya, que ha presentat esta Proposició de llei, perquè en la mateixa mesura també i segur que hauran de reconèixer la nostra coherència en oposar-nos ja no només al traspàs de serveis de les diputacions a la Generalitat, que sempre seria un tema discutible, sinó oposar-nos sobretot al traspàs dels recursos esta vegada referits a les competències que en matèria de carreteres tenen les quatre diputacions provincials. La Proposició de llei en el seu article únic parla de traspàs de recursos, de competències, de ti-

tularitat i de serveis, i amb estos antecedents volem deixar constància que el concepte doctrinal de la Llei de bases de règim local, a més a més d'imposar fórmules d'estricta propensió uniformista, redueix sensiblement lo marge de decisió dels legisladors autonòmics i el Tribunal Constitucional aplicant estos principis declara que el legislador, a més a més de no poder suprimir les províncies —que no és la qüestió estricta que és tracta en este moment—, declara que el legislador no pot alterar la seva naturalesa i sempre queda supeditat i subordinat lo legislador autonòmic al que disposa prèviament l'origen de la legislació estatal.

Senyor president, m'estan distraient los comentaris que estan formulant a la Mesa. *(Rialles.)*

Per això diem que una cosa són les competències i una altra cosa ben diferent són los recursos econòmics. I probablement, la discussió jurídica que genera qualsevol proposició o qualsevol projecte de llei d'esta naturalesa sigui aquella discussió jurídica que determina quin és lo concepte de la distribució de competències, la distribució de funcions, la titularitat de competències, la titularitat de serveis i la propietat dels recursos. Avui encara —i a la llum de les sentències del Tribunal Constitucional— lo titular del servei i lo titular de l'activitat és la diputació provincial, i si bé és cert que una administració pot passar a assumir una determinada competència no és menys cert que una norma no pot sotraure o privar sense cap compensació a una persona o entitat pública o privada d'aquells serveis que per la seua naturalesa també li són propis.

Hem d'admetre que l'organització territorial de l'Estat reconeguda a l'article 137 de la Constitució i l'ordenació territorial de Catalunya reconeguda a l'article 9 de l'Estatut suposa l'aparició contínua de problemes, no només entre Estat i Generalitat sinó entre Generalitat i ens locals. I a partir de quan los ens locals compten amb l'existència d'una administració pública que gestiona interessos propis dels ens territorials als quals pertanyen estos interessos sempre tenen un objecte i un objectiu final, és a dir, gestió en funció del principi d'eficàcia concretat a l'article 103.1 de la Constitució. Estos problemes han obligat a construir les relacions interadministratives en funció del polèmic principi de coordinació que es reconeix als ens superiors respecte dels ens inferiors, però que una mala lectura invocant est principi de coordinació implica també córrer el risc que es puguin assumir competències vulnerant lo marc constitucional.

En el mateix ordre de comentaris, afirmar que en el moment que una competència queda absorbida o queda anul·lada lo principi de coordinació, per lògica pura, ja no té cap sentit. És evident i és innegable que la Proposició de llei en qüestió, a més a més de concretar-se en la titularitat de les competències de carreteres a Catalunya, a més a més, aporta fonamentalment un contingut i una substància política que va més enllà d'un determinat traspàs de titularitat i de recursos, tracta —com ja ha dit l'illustre diputat d'Iniciativa— d'un debat pendent on apareixen dues posicions clarament diferenciades i a la vegada coherents en los seus plantejaments. Una posició decididament antiprovincialista, com és la d'Iniciativa per Catalunya, que dona la cara i que per escrit ho afronta; i una altra posició com és la del Grup Popular, que sempre hem declarat obertament la nostra visió provincialista amb lo consegüent manteniment de les actuals diputacions provincials. I en estos criteris, la Constitució espanyola adopta una posició clarament provincialista que en el

seu dia ja es va imposar en les tendències antiprovincialistes durant lo procés parlamentari constituent.

Per consegüent, l'interès de la Proposició de llei m'aconsella centrar el nostre desacord polític ja no només en lo contingut de referències que ofereixen la Constitució, l'Estatut i la legislació bàsica interpretats amb lo criteri del Tribunal Constitucional, sinó també en aquells components de caràcter pràctic que avui compten menys i que, a l'hora de mesurar los preceptes legislatius constitucionals i l'equilibri de les lleis bàsiques, estos components de caràcter pràctic haurien pogut ser elements decisoris si en lo seu moment s'haguessin valorat i considerat. Em refereixo en el seu moment, quan es van aprovar les lleis d'ordenació territorial de Catalunya, la Llei concretament que regula el règim provisional de les competències de les diputacions provincials.

Amb estos antecedents, l'anàlisi i l'examen del contingut de la Proposició de llei que se sotmet a la presa en consideració d'esta cambra passa forçosament per la valoració d'elements de caràcter social i econòmic, a més a més dels estatutaris i constitucionals, que en lo seu conjunt i des de la nostra opinió constitueix els paràmetres essencials de la nostra decisió política, i d'un concepte doctrinal —lo nostre— contrari a tot allò que suposa acaparar competències a través de la transformació de funcions i activitats que puguin o podrien vulnerar aquell principi d'autonomia local que d'alguna manera en esta cambra tots hem vingut preservant. Si contràriament al costum de la cambra esta Proposició de llei se pren avui en consideració serà una bona oportunitat per a clarificar algunes posicions polítiques que fins ara han tingut una magnífica interpretació del que és lo dubte i una magnífica interpretació també del que és l'ambigüïtat i la confusió.

Est és el sentit, senyor president, de la nostra intervenció que justifica el vot en contra en est punt de l'ordre del dia.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Curto. Pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Puigcercós.

El Sr. PUIGCERCÓS: Bé, el nostre Grup ja ha avançat ja a la legislatura passada, que aquest és un tema que en definitiva votarem a favor. Votarem a favor, perquè ja portem gairebé bastants anys dient el mateix.

Durant aquestes legislatures que van començar al Parlament de Catalunya, des de l'any 80, Catalunya ha tingut bàsicament tres reptes que no han estat aconseguits. Un ha estat una ordenació territorial satisfactòria, l'altre el tema de la policia de Catalunya i, en definitiva, el tercer, el més important i vèrtex d'aquests dos primers, que és un finançament satisfactori. Nosaltres —ja ho diem, doncs— votarem a favor perquè creiem que buidar de continguts, desmantellar les diputacions és essencial per optar per un model territorial per al nostre país.

Avui en dia ens trobem que aquesta cambra va aprovar en el seu moment diferents lleis d'ordenació del territori que avui en dia, en un termini fixat, s'ha superat a bastament i que no s'han aconseguit. Creiem que la racionalització és en benefici dels criteris d'eficiència de l'Administració, de descentralització i de simplificació que romanen directament en el benefici dels nostres ciutadans. És en aquest sentit, doncs, que Esquerra Republicana de Catalunya ja va dir en el seu moment que el desmantellament definitiu de les diputacions és el repte d'aquesta legislatura. Creiem que si aquesta cambra no aconse-

gueix desmantellar de continguts les diputacions i descentralitzar-ho i dotar de competències els consells comarcals, aquesta legislatura tindria ja com a resultat un suspens. És per això que, en definitiva, amb els arguments legals que ja s'han donat a bastament abans i que, en definitiva, la província única és l'única via, avui en dia, per ordenar —repeteix— racionalment el territori, que nosaltres ja fem costat a aquesta proposta.

D'altra banda, diem que en l'aspecte de carreteres impera també una necessitat de racionalitzar i, com ha dit el company d'Iniciativa per Catalunya, senyor Farrés, és necessari racionalitzar cruïlles —com ha dit molt bé ell— que en definitiva avui en dia aparenten el surrealisme més evident. Jo posaria, per exemple, un circuit, un circuit que molts de vostès potser han fet en els seus caps de setmana o quan fan turisme, i d'altres per necessitat perquè viuen allà dalt: només haurien de fer el circuit que va d'Alp a Ripoll, i veuran quina mena de modelic viatge és pel surrealisme administratiu; passaran primer per una carretera que és competència de la Diputació, la carretera que va d'Alp a la Molina; arribaran al terme municipal de la Molina i el que va del terme municipal de la Molina fins al que es diu el pont, que escau a dins del que és la Molina, la pedània de la Molina, és del municipi d'Alp; a partir d'aquí, d'aquest pont, fins a dalt el parador de la collada de Toses és una carretera de la Generalitat i a partir d'aquí fins a Ripoll és una carretera de l'Estat. Això és un compendi, una mostra del que podríem trobar molt en el nostre benvolgut Principat de Catalunya; del que podem qualificar de surrealisme administratiu. I això, què comporta? Comporta el que sabem tots, comporta ineficàcia, comporta burocràcia, comporta càrrega fiscal, en definitiva, que va en detriment dels nostres ciutadans.

Més enllà d'això, nosaltres ja diem —com he dit molt bé al principi— que votarem a favor, però fariem ja una mica d'esment que aquest és un pas —el buidatge de les diputacions— que la Generalitat comenci a centralitzar competències per anar-les descentralitzant gradualment també en els consells comarcals. Però a banda d'aquests 4.500 quilòmetres que són carreteres que romanen a la Diputació, Esquerra Republicana de Catalunya —ja ho va dir també a la campanya passada, ja fa temps que ho ve dient— haurà de començar a plantejar-se a aquesta cambra si volem donar sentit real a les nostres competències, a la nostra funció i al nostre sentit únic, que és el de servei a la societat catalana, és el de començar a demanar i a reivindicar allò que, en definitiva, són les competències exclusives de l'Estat en matèria de carreteres. Allò que qualifiquem..., les que són en trànsit rodat —per tant, l'article 149.24—, que són les que ultrapassen els límits de la nostra Comunitat autònoma, i s'ha de demanar per l'article 150.1 la transferència d'aquestes carreteres que, en definitiva, són les més importants. Evidentment, aquesta transferència ha d'anar acompanyada —com també hi va acompanyada la transferència de les carreteres de la Diputació— de les seves partides econòmiques pertinents, perquè, si no, amb el nostre magre pressupost difícilment ens en podríem sortir.

Però el que és clar és que no ens podem aturar aquí, a reivindicar les carreteres que en aquests moments pertanyen a la Diputació, sinó que hem d'anar més enllà: començar a reivindicar allò i demanar aquelles carreteres que, malgrat ser competència exclusiva de l'Estat, poden ser transferides, evidentment amb la negociació, i això ja és una cosa que ultrapassa els drets

d'aquesta cambra, però començar a negociar que les carreteres que són de l'Estat i que són les més importants, perquè són els eixos viaris que van de nord a sud i que també van d'est a oest, tant a ponent com a llevant, són les més importants, les de més flux de trànsit i també, evidentment, les autopistes, que també ultrapassen els marges de la nostra Comunitat autònoma.

És per aquesta raó que Esquerra Republicana votarà a favor i comencem a preparar-nos —com dèiem abans, en matèria ja més general— que, si en aquesta legislatura no tanquem d'una vegada el problema real que és buscar un marc i una ordenació del territori per a aquest país, nosaltres ja diem que aquesta legislatura tindria un elevat suspens. I, sobretot, més enllà d'aquest aspecte, busquem la funció, la realitat i el pragmatisme d'aquesta cambra. Si aquesta cambra —ho repeteixo— té alguna funció és servir la nostra ciutadania. I avui dia ens trobem, doncs, una complexitat —recordin vostès el marasme, que deia jo abans, de la carretera d'Alp a Ripoll— administrativa, jo penso, encomiable en paràmetres europeus. Hem de simplificar, hem de descentralitzar, perquè els ciutadans hi surtin guanyant.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Puigcercós.

Pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Ramon Vilalta.

El Sr. VILALTA I OLIVA: Moltes gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, molt breument, el Grup Socialista considera aquesta Proposició de Llei inadequada a les necessitats del país i inoportuna pel moment de la seva presentació i en la forma de la seva presentació.

Considera que és inadequada a les necessitats del país, precisament, per les raons que s'han vingut exposant aquí. En aquest moment, a Catalunya no coexisteixen dues xarxes de carreteres, sinó quatre xarxes de carreteres: les carreteres que depenen de l'Administració central, les carreteres que depenen de la Generalitat, les carreteres que depenen de les diputacions i les carreteres que depenen dels municipis, dels ajuntaments. I això fa que, efectivament, la situació sigui complexa i que no es pugui resoldre ni s'hagi de resoldre —des del nostre punt de vista— a través d'una acció fragmentada i parcial, expropiant simplement les carreteres que són competència d'una d'aquestes quatre administracions.

A nosaltres ens sembla que el més important no és plantejar la discussió entorn a la titularitat de les carreteres, sinó que les carreteres —depenguin de qui depenguin— estiguin en les degudes condicions. Aquest és, realment, el problema i l'objectiu que ens hauríem de plantejar com a administradors públics. Des d'aquest punt de vista, a nosaltres ens sembla que per plantejar la qüestió amb plena coherència, el que caldria seria, precisament, procedir a la revisió i actualització del Pla general de carreteres de Catalunya, que resitués les diverses carreteres, amb els reajustaments que fossin necessaris, en el marc de cadascuna de les administracions competents per a fer-ho, segons la seva importància estratègica, i que això anés acompanyat, precisament, de la presentació d'una llei de carreteres que garantís, precisament, això que és l'objectiu fonamental, que és que la xarxa de carreteres del país —ho repeteixo, qualsevol que sigui la seva titularitat— estigui en les degudes condicions.

I ens sembla que és inoportú en el plantejament; inoportú en el plantejament perquè aquesta qüestió, aquesta qüestió i les altres que també s'han esmentat aquí, en què diverses administra-

cions públiques tenen competències i que en qualsevol cas cal derivar-ho cap a una discussió entorn a les lleis d'ordenació del territori—, hauria de fer-se en el marc —com ho ha sol·licitat també algun grup anteriorment—, a través d'un replantejament general que cerqués l'acord en la revisió, en la racionalització, en definitiva, de les funcions i de les obligacions que deriven de les lleis d'ordenació del territori de Catalunya.

A nosaltres ens sembla que convertir aquesta Proposició de llei en una futura possible llei del Parlament de Catalunya conduiria exclusivament —com algú alludia també aquí, abans de la meua intervenció— a una major centralització, es diu una major centralització per a descentralitzar després, però, en qualsevol cas, conduiria en primera instància a una major centralització de les funcions i les competències, en aquest cas en matèria de carreteres, en altres casos, doncs, en cada tema sectorial que es plantegés, a través, precisament —com també s'alludia—, d'una expropiació dels recursos econòmics de les diputacions, com es contempla en la Proposició de llei.

Les diputacions no perceben els recursos que formen bàsicament el seu pressupost més que en una part molt petita amb caràcter finalista, solament en matèria de sanitat les diputacions perceben una part dels seus pressupostos procedents de l'Administració central amb caràcter finalista. La resta de recursos econòmics que conformen el seu pressupost són per prestar les funcions i les obligacions que deriven, precisament, de la Llei de bases de règim local i de la Llei municipal de Catalunya, i no pas per atendre les carreteres, tot i que continuïn tenint al seu càrrec unes carreteres com a conseqüència de tot un procés històric. Les diputacions perceben els recursos que conformen el seu pressupost per a atendre, bàsicament, les necessitats dels ajuntaments del seu territori, en especial —diu la Llei— d'aquells municipis més petits, d'aquells municipis que disposin de menys recursos econòmics.

Expropiar-los els recursos, a les diputacions, acompanyant la transferència d'uns possibles, en qualsevol cas, serveis cap a una administració superior —en aquest cas l'Administració de la Generalitat—, a nosaltres ens sembla que l'única cosa que significaria seria dificultar, precisament, aquella que és la feina essencial, la funció essencial de les diputacions, que és atendre les necessitats dels municipis del seu territori.

Per totes aquestes raons, el Grup Socialista, en conseqüència, votarà en contra de la presa en consideració d'aquesta Proposició de llei.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vilalta.

Pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Cuatrecasas.

El Sr. CUATRECASAS: Senyor president, senyores i senyors diputats, el Grup de Convergència i Unió ha escoltat atentament tota l'argumentació que en la defensa d'aquesta Proposició de llei ha fet l'il·lustre representant del Grup d'Iniciativa per Catalunya. I li hauríem de dir que compartim bona part dels seus arguments, i sobretot de l'opció fonamental que ell ha volgut subratllar al voltant del paper a jugar en el futur pels consells comarcals.

Per tant, del que es tractava per part del nostre Grup en prendre posició era d'avaluar quina podia ser la forma més eficaç, l'instrument, en definitiva, més pràctic per portar a terme aquest desig que el nostre Grup també comparteix. Analitzada

la Proposició de llei, d'article únic, i que fa remissió únicament i exclusivament a dues lleis, la d'ordenació de carreteres, del 85, i, evidentment, la del 87, quant al traspàs de titularitat de competències de les diputacions a la Generalitat—, ens ha semblat que aquest era un instrument insuficient per poder abordar de forma real i eficaç i amb rapidesa, allò que nosaltres compartim amb altres grups de la cambra, i és, en l'ordenació territorial de Catalunya, realment traspasar de les diputacions a la Generalitat, per a una millor eficàcia en la gestió i per a una major desconcentració territorial de la que avui dia existeix, tal com preveu l'article corresponent de la Llei del 87, això que ara es concreta específicament en el camp de les carreteres, avui de competència de les diputacions catalanes.

És per això que el nostre Grup vol manifestar allò de què té coneixement, que és la voluntat del Consell Executiu de la Generalitat d'enviar la propera tardor el Projecte de llei de carreteres de Catalunya, i que avui dia la Conselleria responsable del tema de carreteres en general ja té en estat extraordinàriament avançat.

Evidentment, necessitem aquest instrument; necessitem la llei de carreteres, que faci una prefiguració completa de tot allò que hagin de ser les xarxes viàries, les característiques d'aquestes, les atribucions viàries que hagin de tenir els consells comarcals, cosa que ha estat subratllada pel defensor de la Proposició de llei, però que cal realment perfilar i definir, perquè, a través de la titularitat que tindrà la Generalitat, aquesta pugui atribuir als consells comarcals aquella gestió més eficaç; en definitiva, contemplar la realitat del que és avui dia la xarxa comarcal catalana en una bona part integrada dintre de l'àmbit d'aquests consells comarcals.

Tot això cal coordinar-ho; tot això, cal, en definitiva, estructurar-ho i establir el marc jurídic complet. En definitiva, saben els il·lustres diputats i diputades que, després d'aquesta llei de traspàs de titularitats a la Generalitat de les competències en el tema de carreteres que avui puguin correspondre a les diputacions, una comissió mixta ha de començar a treballar-hi i ha d'arribar a unes conclusions finals. I aquesta comissió mixta s'ha de regir, precisament, pels principis i els criteris que li marqui la Llei de traspàs de titularitats. La Proposició de llei que avui es porta a la consideració d'aquesta cambra —com he dit abans—, simplement fa una remissió a les dues lleis precedents, ja invocades, sense realment detallar aquests principis i criteris. I a nosaltres ens sembla que, precisament pel bon treball i per no eternitzar-se en debats estèrils, tot el que ha de fer la Comissió mixta quant a determinació del traspàs a produir val la pena que això sigui realment establert pel Parlament de Catalunya a través d'una llei completa, com serà la llei de carreteres que a la tardor el Consell Executiu té voluntat de portar aquí.

Hi han aspectes que no crec que sigui necessari d'estendre's-hi, però que cal, en definitiva, perfilar. Els consells comarcals, les atribucions importants que aquests consells comarcals han de tenir, eh?, i ja, per concloure, un aspecte: quan estigui fet el catàleg de carreteres que es traspassen, i que també, potser, seria bo que estigués integrat en la mateixa llei del Parlament per evitar discussions i debats i interpretacions de quina és l'administració pública responsable o quins són els organismes d'àmbit comarcal o local que hagin de tenir atribucions, quan aquest catàleg estigui fet hi haurà finalment un aspecte que en la co-

missió mixta, evidentment, s'haurà de debatre i que en la Proposició de llei que el Grup d'Iniciativa per Catalunya avui sotmet a la consideració d'aquesta cambra es concreta únicament i exclusivament en una disposició transitòria, que és el tema del finançament i del traspàs de recursos, element importantíssim per a la bona posada en marxa d'aquesta nova estructuració del servei viari a Catalunya.

Evidentment, el que allí es fa, que és proposar —encara que sigui de forma transitòria, perquè, evidentment, després s'invo- ca el que es diu en la Llei de traspàs de les diputacions, en la Llei del 87—, el que es fa en aquesta disposició transitòria de la Proposició de llei, d'agafar la mitjana de les inversions durant els tres anys darrers de les diputacions catalanes, creiem que està molt lluny del que, en definitiva, estatueix l'article pertinent de la Llei del 87. Perquè del que es tracta és de determinar costos directes i indirectes, inversions de manteniment i inversions reals. Vol dir inversions per a la possibilitat de desenvolupament d'aquestes carreteres.

Tot això, en definitiva, serà estudiat, serà analitzat a través de la concreció de la Llei de carreteres, que el Consell Executiu es proposa de portar a aquesta cambra, que serà sotmesa a la consideració de tots els grups... Aleshores, tindrem l'oportunitat de debatre.

Creiem que aquest marc és l'adequat perquè la Comissió Mixta, al final, pugui fer allò que, en definitiva, vostès i nosaltres desitgem, i és que, com més aviat millor, es produeixi aquest traspàs. I per aquest motiu, sentint-ho molt, el nostre vot serà desfavorable a la Proposició de llei quant a la seva presa en consideració.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Cuatrecasas. Es passa a la votació de la presa en consideració.

Les senyores diputades i els senyors diputats que hi estiguin d'acord, es volen posar drets?

Els que hi estiguin en contra?

Abstencions?

La presa en consideració d'aquesta Proposició de llei ha quedat rebutjada per 11 vots a favor, 81 en contra i cap abstenció.

Passem al tercer punt de l'ordre del dia, que és el debat i la votació de la Proposta de resolució per la qual es crea una comissió de seguiment del desenvolupament a Catalunya de la LOGSE i de l'aplicació de la reforma de l'ensenyament no universitari, presentada pels Grups Parlamentaris d'Esquerra Republicana de Catalunya, Iniciativa per Catalunya i Grup Socialista. Té la paraula l'il·lustre diputat senyor... (*Remor de veus.*) Senyor Bargalló.

**Proposta de resolució per la qual es crea
una comissió de seguiment del desenvolupament
a Catalunya de la LOGSE i de l'aplicació
de la reforma de l'ensenyament no universitari**

El Sr. BARGALLÓ: Senyor president, senyores i senyors diputats, el proper mes de setembre s'iniciarà a Catalunya la implantació de la reforma de l'ensenyament no universitari, una reforma que, segons el calendari previst, conclourà l'any 2000.

La reforma de l'ensenyament primari i de l'ensenyament secundari, conseqüència de la implantació de la Llei orgànica general del sistema educatiu, era i és una necessitat evident —i

fàcilment constatable— i una iniciativa reivindicada des dels diversos estaments de la comunitat educativa. Ara bé, allò que és realment important d'aquesta reforma, de qualsevol reforma, és que superi les mancances i les insuficiències de l'actual sistema escolar, i també que sigui assumida no tan sols per l'Administració, sinó també pel professorat, pels alumnes i pels pares i mares d'alumnes, que ho sigui pels pedagogs interessats per la teoria educativa, però també per aquells que, com a docents o com a dicents, en són els destinataris i l'han de complir en la pràctica diària de les aules i els tallers.

Això, sense oblidar aquells sectors empresarials, comercials i públics que configuren el marc laboral i professional que es nodreix dels ciutadans i de les ciutadanes formats en el sistema educatiu.

(El vice-president primer substitueix el president en la direcció del debat.)

Així, és del tot indubtable que aquesta reforma de l'ensenyament no universitari ha de gaudir d'un ampli consens social, que la seva aplicació ha de ser plenament transparent i assumida per tota la societat, ja que no, endebades, és tota la societat, aquesta societat que aquest Parlament representa sobiranament, la principal beneficiària de tot sistema educatiu, qui en pateix les mancances o qui en gaudeix els seus avenços.

Per això, aquests anys, aquests immediats i propers cursos escolars, són molt importants per a aquest servei públic i interès col·lectiu; són molt importants per al futur de l'ensenyament al nostre país. Hi haurà una modificació absoluta dels plans d'estudi, els dissenys curriculars, segons la nova terminologia, que, a hores d'ara —la nova terminologia— és l'únic que es coneix plenament de la reforma i l'únic que, de moment, està clar. Hi haurà uns mapes escolars locals, comarcals i nacional, radicalment ben distints; hi haurà, en definitiva, una realitat educativa força diferent.

El desenvolupament de la LOGSE, doncs, i la consecutiva i seqüencial aplicació de la reforma educativa necessita, quant a l'assumpció social dels seus plantejaments, continguts i realitzacions, un ampli consens, un suport col·lectiu. I per tal d'assolir-ho, per tal d'aconseguir que tothom es vegi implicat en aquesta tasca que ha de ser engrescadora, creiem que la creació d'una comissió parlamentària específica, dedicada a l'anàlisi i el seguiment d'aquest crucial projecte, pot ser un fort pas endavant a l'hora d'apropar a la societat les intencions i l'abast de la reforma, la necessitat de l'esforç pressupostari que la faci viable i per conèixer i fer conèixer els seus continguts.

En aquest sentit, tampoc no podem oblidar que la reforma només pot triomfar si compta amb el reconeixement i el suport del professorat, dels pares i les mares, dels alumnes i de les institucions que hi són implicades, no tan sols l'Administració de la Generalitat, sinó també els ens locals.

La prioritat i la urgència d'aquest consens ha estat reclamada per la gran majoria dels components de la comunitat educativa; el mateix Departament, en boca de diversos dels seus representants més qualificats, s'ha dolgut, més d'una vegada, de la minva de prestigi social de la tasca docent, de la pèrdua de la preocupació col·lectiva per la realitat quotidiana de col·legis i instituts.

El marc unitari de la comunitat educativa, plataforma formada per la FPAC, la Federació de Pares d'Alumnes de Catalunya, la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica, set

sindicats de professors, plenament representatius de tot el moviment sindical del sector, i quatre organitzacions d'estudiants de l'ensenyament no universitari, ha emfasitzat en els darrers mesos la necessitat d'aquest consens, al qual cal que aquesta cambra s'afegeixi, i ho faci amb especial atenció i cura, tot i com més aquesta cambra pot exercir o ajudar a exercir aquella avaluació general del sistema educatiu que exigeix l'article 62, de la LOGSE.

Per a l'èxit de la reforma, però, no calen tan sols uns dissenys curriculars adequats, o un mapa escolar definit, precis i que contempli les necessitats de cada comarca, municipi o barri; fa falta, també, un finançament adequat, atesa la vinculació existent entre inversió educativa, formació de la població i qualificació professional.

Necessitem una llei educativa catalana, específica del país, la Llei d'ordenació del sistema educatiu català, compromesa inicialment per a l'any 1990, i que acompleixi el que diu l'article 15 de l'Estatut pel que fa referència a competències pròpies de l'ordenació educativa. Ens cal el mapa escolar de Catalunya, la confecció definitiva del qual ha de ser presidida per la determinació d'una oferta de places públiques de qualitat, així com dels serveis educatius complementaris i els suports docents necessaris en tots els trams educatius i poblacions de Catalunya, acoblant-hi aquells centres privats concertats que reuneixin els requisits de condicions mínimes i gratuïtat del servei adients, i regulant alhora vies de recol·locació en la xarxa pública del professorat excedent.

Cal que sigui un mapa escolar previst inicialment ja per a 1989, que presenti una especial cura a corregir els desequilibris territorials, tenint en compte la importància del servei educatiu com a consolidador del poblament rural i la dispersió demogràfica de les comarques interiors. La participació de la societat i de la comunitat educativa és bàsica a l'hora de la definitiva confecció d'aquest mapa escolar de Catalunya, per tal de precisar-ne les línies quantitatives i qualitatives, i posteriorment, en la seva concreció a nivell de districtes, municipis i zones d'abast comarcal.

Per a un èxit de la reforma, que és —cal suposar— el que tots desitgem, ha d'haver-hi una relació adequada alumnes-aula en qualsevol centre del nostre país; una planificació dels suports educatius amb voluntat d'incidir en la pràctica docent, amb augment dels IAP assignats a un nombre de centres concrets d'educació infantil i primària i la constitució de departaments d'orientació i suport al si dels centres de secundària. I tampoc hem d'oblidar-nos dels serveis educatius complementaris, dels plans de formació del professorat que necessiten —com la praxis d'aquest curs ens ha demostrat malauradament— una reflexió i un debat en profunditat, o de l'ampliació de plantilles necessària per cobrir els nous objectius docents.

Tal com el marc unitari de la comunitat educativa ha fet veure, la reforma ha de servir també per millorar els mecanismes de participació al si dels centres i per aprofundir en la democratització de tot el sistema. I per assolir-ho calen debats i actuacions al voltant de les línies de treball que ens portin a la descentralització de l'Administració educativa, l'augment de competències dels consells escolars municipals en temes de planificació i de serveis complementaris, la regulació de l'autonomia dels diversos sectors, dels diversos centres, tal com marca la LOGSE, la potenciació dels diversos sectors de la

comunitat educativa, com a agents actius en els desenvolupaments dels projectes educatius dels centres o, entre moltes altres coses, la regulació de les pràctiques en alternança de formació professional, amb participació dels estudiants, el professorat, els empresaris, els comitès d'empresa i les centrals sindicals.

L'ensenyament és un dels grans serveis públics que ha de garantir tota administració; potser en la sanitat, el gran servei públic per la seva forta incidència social, per la projecció cap al futur d'aquesta mateixa societat, a qui serveix l'Administració. La realitat més immediata de l'ensenyament infantil, primari i secundari al nostre país exigeix de tothom, de tots, el màxim esforç possible davant aquesta cruïlla que significa la reforma que som a punt d'encetar; una cruïlla que també té a veure amb el nostre futur com a país, amb el prestigi de la nostra Administració.

De sempre hem cregut en un ensenyament públic i de qualitat, dotat de continguts propis de la nostra característica com a nació i, a l'avançada, però, si més no, al més alt nivell possible d'aquesta Europa que també és nostra. Aquesta imminent reforma té molt a veure també amb la consecució definitiva d'aquestes premisses que, no fa massa anys, ens unien a tots, i que espero que avui ens continuïn unint.

Per un ensenyament públic i de qualitat, català i avançat, per tots aquests raonaments i motius, i per molts d'altres que hi són col·laterals, els tres grups signants d'aquesta Proposta de resolució hem cregut convenient que aquest Parlament dediqui una especial atenció al desenvolupament de la LOGSE i a l'aplicació de la reforma educativa a Catalunya, és a dir, a la realitat més immediata i al futur ben proper de l'ensenyament no universitari al nostre país, en uns moments de canvis tan fonamentals.

Per això, esperem que el Ple de la cambra aprovi la creació d'aquesta Comissió i doni —hi insisteixo— un ferm pas endavant en la consecució d'un ampli consens al voltant d'un dels aspectes fonamentals de tota societat: la reforma és un repte, si el superem serà una àmplia victòria per a tothom; si el perdem, la derrota pot arribar a ser aclaparadora.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, il·lustre diputat senyor Bargalló. Per a un torn en contra... No havent-hi torn en contra, passarem al posicionament dels grups. En primer lloc, per fer-ho, en representació del Grup Parlamentari Popular, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Pere Barceló.

El Sr. BARCELÓ: Senyor president, senyores i senyors diputats, molt breument.

És un tòpic sostenir que la creació de comissions parlamentàries és, moltes vegades —que no sempre—, un mecanisme de retard controlat de la confrontació dels òrgans legislatius amb la realitat social del país. Crec, personalment, que aquest parer no respon exactament a la realitat d'aquesta cambra, encara que no sempre siguem capaços de transmetre amb rigor als sectors socials implicats en cada problema allò que fem per donar respostes a les seves necessitats.

En aquest cas, i pel que fa a l'aplicació de la LOGSE, cal que aquesta Comissió —proposta a la qual anunciem que el Grup Popular votarà favorablement— concentri el seu esforç en l'anàlisi sistemàtic i multidisciplinari dels efectes de la LOGSE i dels problemes que planteja la seva aplicació, tot fugint de

temptacions de convertir la Comissió en una mena de taula de ping-pong entre les diferents forces polítiques. Seria un error lamentable que govern i oposició no tinguessin la mútua generositat d'obrir un diàleg sobre una qüestió d'estat, no com ho és la qualitat d'educació, i que hauria d'ésser la política..., d'ésser més una política de govern que no pas de partit.

I fem aquestes observacions per tal d'evitar que aquesta proposta de resolució sigui interpretada en termes de dialèctica partidista. Les guerres escolars viscudes a Bèlgica, Estats Units, a França, Itàlia, Alemanya i, naturalment, a la mateixa Espanya, reflecteixen confrontacions ideològiques i corporatives —moltes vegades les segones s'amaguen sota senyeres de les primeres— i que no han donat resposta als problemes de l'educació. De fet, en realitat, la proposta neix una mica viciada d'origen donat que ha estat signada per una part dels grups parlamentaris i no és l'expressió de la totalitat d'aquesta cambra, almenys pel que fa a la seva generació. Amb tot, aquest defecte és circumstancial i no afecta pas, des del nostre punt de vista, al que és essencial, que és la seva necessitat.

Catalunya necessita un sistema escolar que prepari els futurs ciutadans per aprendre, la qual cosa va més enllà de l'assimilació puntual d'uns continguts curriculars que responen moltes vegades a modes purament històrics. I això exigeix un esforç de tota la comunitat escolar: professors, alumnes i pares d'alumnes. Aquesta Comissió hauria d'ésser un espai que permetés el diàleg entre les diferents sensibilitats i sectors socials i públics afectats per l'aplicació de la LOGSE. Confiam que aquest serà el seu futur.

Moltes gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. En representació del Grup Parlamentari d'Iniciativa, té la paraula l'excel·lentíssim senyor Roc Fuentes.

El Sr. FUENTES: Gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats. Jo haig de començar dient al representant del Partit Popular que aquest petit pecat original que pot tenir aquesta Proposició que no hagi estat signada per tots els grups, creiem que té la fàcil solució d'aplicar-li el sagrament del vot favorable i serà la manera que ens la fem tots plegats nostra.

Dit això, volia començar dient que des d'Iniciativa per Catalunya no podem fer més que donar suport a aquesta petició de creació d'aquesta Comissió que ha estat, des del nostre punt de vista, tan ben defensada pel diputat d'Esquerra Republicana, senyor Bargalló, i alhora, hem de fer nostres totes les seves paraules. Hem de dir també, de tota manera, que hi ha una qüestió que ens preocupa i que ens preocupa bastant, i és el fet que estiguem tan carregats de raó per demanar aquesta Comissió; perquè, certament, si seguim el fil de la lògica del Grup Parlamentari de la majoria, com més raons tenim, com més carregats estem de motius per aconseguir una cosa, veiem que ens reconeixen aquesta raó, ens reconeixen aquests motius, ens reconeixen que les nostres posicions, que les nostres proposicions són justes i correctes, però això, curiosament, els porta després a votar en contra.

Espero que, en tot cas, en aquesta petició es trenqui aquesta regla i, realment, davant d'un fet tan important com és l'aplicació de la LOGSE a Catalunya, això per una vegada es trenqui i tinguem el suport, el consens, el suport de tota la cambra.

He de dir que cal, des del nostre punt de vista, encara que sigui breument, fer una referència a la importància d'aquesta Llei i intentar veure si realment està o no justificada aquesta petició de la Comissió. Hem de dir –s'ha dit molt bé– que el dret a l'ensenyament és un dret bàsic; és una qüestió fonamental per al desenvolupament dels ciutadans en el coneixement, l'accés a la cultura, en el desenvolupament també dels valors democràtics, dels valors de la tolerància, per al desenvolupament de les persones, per al desenvolupament del país; certament, això està recollit, aquest dret, amb aquest caràcter, en l'article 27 de la Constitució.

Però, hem de dir també que el mateix article 27 de la Constitució assenyala molt clarament en el punt cinquè que els poders públics garanteixen..., –i diu la Constitució «garanteixen», no utilitza en aquest cas el confiat futur que utilitza en altres paràgrafs de la mateixa Constitució quan diu: «garantiran, faran, aconseguiran...» sinó que diu «garanteixen», i ho diu amb un imperatiu present perquè és una obligació fonamental dels poders públics el fet de garantir, facilitar, possibilitar l'accés dels ciutadans a l'educació.

I a més diu, també, la Constitució de quina manera s'ha de fer això, diu com s'ha de fer: això s'ha de fer amb la planificació del sistema educatiu, amb la participació dels sectors afectats –ho continua dient al punt cinquè de l'article 27 de la Constitució– i també diu amb la creació dels centres. Per tant, està marcant clarament un sistema participatiu, un sistema públic d'ensenyament, un sistema de qualitat i una obligació ineludible dels poders públics de fer això possible. Naturalment, amb els mecanismes –hi insisteixo– de la participació, del consens, de la col·laboració perquè, certament, l'educació és tan important que no la podem deixar únicament en mans del Consell Executiu.

L'Estatut de Catalunya en el seu article 15 assenyala que és una competència plena de la Generalitat el fet d'aplicar això a Catalunya dintre –i ordenar el sistema educatiu–, dels paràmetres bàsics que fixa, en aquest cas, la Llei d'educació.

Per tant, aquesta és una responsabilitat que té el Consell Executiu, que té la Generalitat com a primer i principal destinatari, però que tenen també els ciutadans de Catalunya i, d'una manera molt especial, tots els sectors implicats en l'educació, la comunitat educativa, que tenen tots aquests sectors responsables de cara a portar a terme aquesta llei.

La LOGSE, la Llei d'ordenació general del sistema educatiu, és una llei que, des del nostre punt de vista, permet, possibilita una transformació radical de l'ensenyament per fer-lo més assequible als ciutadans, per fer-lo més just, per col·laborar en la superació de les desigualtats socials i, per tant, la seva aplicació a Catalunya és un element fonamental.

Nosaltres lamentem, encara que no entrarem ara com és obvi en el capteniment del Consell Executiu sobre l'aplicació de la LOGSE, hi entrarem segurament en algun altre moment en aquest mateix Ple, però, en tot cas, el que sí que creiem és que ja s'hauria d'haver promulgat una llei a Catalunya, precisament fent ús del nostre deure i del nostre dret, fent ús de la nostra capacitat d'autogovern en aquest àmbit. Però, en qualsevol cas, el que és indubtable és que es tracta d'un procés complex, d'un procés extraordinàriament important que requereix una atenció especial. I val a dir que, en el Parlament de Catalunya, a la Comissió de Cultura, d'Educació, d'Esports i de Joventut, que to-

tes aquestes tasques, si no estic equivocat, depenen d'aquesta Comissió, hi ha en els propers mesos –jo gairebé diria en els propers anys–, una munió de tasques a desenvolupar, començant per les mateixes lleis que s'estan debatent ja en aquesta Comissió: la Llei d'ordenació de les biblioteques de Catalunya, el sistema bibliotecari de Catalunya; la Llei de protecció de la cultura popular, la llei que haurà d'arribar –i l'esperem aviat– del patrimoni cultural de Catalunya, però també, com he dit, tots els altres aspectes del sistema educatiu de l'educació universitària que no estan en la LOGSE, dintre de la mateixa LOGSE, naturalment, els àmbits, conceptes que hi ha dintre la llei; per tant, pretendre que en aquesta Comissió avui es puguin desenvolupar adequadament totes aquestes tasques, jo crec que és un projecte massa ambiciós.

Crec, sincerament, que les comissions que es creen han de respondre a autèntiques necessitats, i han de respondre també a la voluntat de treballar conjuntament, a la voluntat de tirar endavant, amb un consens, tasques com aquesta de desenvolupament i d'aplicació de la LOGSE a Catalunya.

Crec, sincerament, que poques vegades, molt poques vegades, ha estat tan justificada la creació d'una comissió com en aquest cas. Per la importància de la matèria a què ens referim i també per la munió d'activitat, per la munió de competències, per la munió de qüestions que ha de portar a terme la Comissió de cultura del Parlament de Catalunya.

Per tot això, nosaltres esperem, desitgem i demanem que es voti favorablement la creació d'aquesta comissió.

Moltes gràcies, senyores diputades, moltes gràcies, senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Té la paraula en nom del Grup Parlamentari Socialista, l'il·lustre diputat senyor Magí Cadevall.

El Sr. CADEVALL: Senyor president, senyores i senyors diputats, «Catalunya ha estat al llarg de la història capdavantera de la qualitat d'ensenyament i recerca educativa. Durant els darrers anys, l'ensenyament públic ha progressat gràcies a l'esforç d'amplis sectors del professorat, de la participació dels pares i mares, de la tasca realitzada pels diferents moviments de renovació pedagògica i de la contribució d'altres sectors socials conscients de la importància que l'ensenyament té en el nostre país. Aquestes aportacions són el capital més important de l'educació catalana. Les energies emprades per tots els sectors de la comunitat educativa han estat desaprovechades pel Departament d'Ensenyament; els responsables educatius de la Generalitat de Catalunya no han ofert marcs de diàleg positius ni negociacions reals.»

Senyores i senyors diputats, aquestes no són paraules meves, això són les paraules amb què comença el manifest titulat «La reforma educativa ha de ser una inversió per a Catalunya», que signen com ha dit abans el diputat senyor Bargalló la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes, la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica, organitzacions sindicals d'ensenyament català i organitzacions d'estudiants.

Jo penso que encara que es volgués relativitzar el text que acabo de llegir i la preocupació que acaben d'expressar aquests sectors, com a mínim, el Grup de la majoria hauria de dir: «aquí s'ha encès una llum verda» –ai, perdó!, un llum vermell–, «i cal posar atenció, cal fer alguna cosa.»

El partit dels socialistes ja fa anys, ja fa temps, en iniciar-se el procés, va demanar el consens entre els grups parlamentaris i —hi insisteixo— també entre els grups socials; perquè pensàvem que l'èxit de la reforma exigia una diligència, un lideratge de l'Administració, però també una col·laboració de tots els factors socials que n'han de ser protagonistes; però, la realitat, desgraciadament, ha estat diferent: hi ha hagut una manca de consens parlamentari; jo, fins i tot, diria que hi ha hagut una manca d'informació als grups parlamentaris i la informació que se'n ha donat és molt superficial.

Penso, per tant, que la creació d'aquesta Comissió, que també nosaltres hem signat la proposta, doncs, seria un instrument útil per solucionar aquest problema. Jo il·lustraré la necessitat d'actuar en aquest camp i de buscar el consens amb dos o tres problemes: el primer és el del mapa escolar; es va fer la promesa solemne que es publicaria el mapa escolar de Catalunya l'any 89, ha passat l'any 89, ha passat el 90, ha passat el 91, estem al mig del 92 i encara no s'ha publicat, en tot cas en tenim un coneixement fragmentari.

Un segon tema és la incertesa en aquest moment a Catalunya sobre el calendari d'aplicació de la reforma. Jo penso que tal com es presenten les coses, tot aquest tema del calendari d'aplicació de la reforma ha estat una operació de camuflatge del govern de Convergència i Unió. La situació, la realitat és que a Catalunya, desgraciadament, hi ha un retard en la preparació de la reforma però, en canvi, es volia donar el missatge: «Som els primers, aplicarem la secundària obligatòria dos anys abans que la resta de l'Estat.» Vist el resultat i les últimes notícies contradictòries de diversos càrrecs del Departament d'Ensenyament, es pot començar a sospitar si tota aquesta operació no havia estat programada per acabar dient que: «Catalunya no pot avançar la reforma per manca de finançament», perquè sempre que toquen el tema acaben igual, parlant d'això.

Jo penso que aquest no és el tema, la qüestió del finançament respecte al calendari escolar de Catalunya, entre d'altres coses perquè, en primer lloc, és, ja, una qüestió de fet; en la data que estem és molt difícil, ja, fer aquest avançament de la reforma a Catalunya, i el mateix senyor conseller d'Ensenyament va dir que: «segurament les editorials no tindrien ja temps de fer el material per a l'any 93».

Però, a part d'això, no és una opinió de partit; també aquí els puc llegir, de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica, un text que posa en qüestió aquest avançament del calendari, diu: «El Departament d'Ensenyament va fer pública la proposta del calendari d'implantació de la reforma en el mes d'abril» —s'entén de l'any passat— «donant-la com a definitiva set mesos abans que el Consell Escolar de Catalunya la dictaminés com és preceptiu.» Malgrat això, en la data d'avui no ha estat encara publicada en el DOGC, ni ho ha estat —que jo sàpiga—; més aviat he dit que les declaracions són contradictòries. Bé, aquí els moviments de renovació pedagògica jutgen negativament aquesta anticipació perquè pensen que una implantació gradual és molt millor i perquè no hi ha la garantia que aquesta anticipació es fes amb la qualitat suficient; acaben dient, respecte a aquest punt del calendari, diu: «Tots aquests fets no reforcen la idea d'una reforma que canviï a fons l'educació, sinó d'un conjunt de canvis administratius i formals amb els quals perdrem l'oportunitat d'una millora qualitativa del conjunt del sistema educatiu; per altra banda» —segueixen dient— «l'incom-

pliment de les promeses del Govern de la Generalitat per fer una LOGSE catalana condiona la institució actual en la qual es discuteixen ordres i decrets sense un marc legislatiu català.»

Un altre problema que voldria sotmetre a la seva consideració és la poca consideració o el poc diàleg que hi ha hagut amb els ajuntaments. Durant anys els ajuntaments de Catalunya han fet una tasca supletòria en el tema d'ensenyament. En el cas de la LOGSE, per exemple, determina que en l'educació infantil s'han de fer convenis amb els ajuntaments, però aquests convenis haurien de ser suficients, haurien de ser més generosos. Però, respecte a les relacions amb els ajuntaments, voldria només tocar un tema d'actualitat que és el dels conservatoris i escoles municipals de música. La LOGSE els dona un nou estatut, però no és possible aplicar-lo sense més recursos. Els ajuntaments fan una funció supletòria; no poden desviar més diners de les finalitats que els són pròpies, i l'Administració educativa a Catalunya és el Departament d'Ensenyament. Per tant, la reforma —això s'hauria de tenir en compte— del finançament autonòmic es va fer tenint en compte les competències que té cada Administració, i que les competències d'ensenyament són de la Generalitat de Catalunya. Per tant, jo haig d'afirmar amb rotunditat que, si no es pot aplicar la reforma als conservatoris de música a Catalunya, com es fa en altres zones, és per inhibició del Consell Executiu que no afronta la seva responsabilitat.

Voldria acabar, també, dient que en algun tema sí que s'ha avançat en els darrers dies, i felicitar-nos que això sigui possible. Per exemple, s'ha solucionat o esperem que se solucioni, de moment s'ha signat un preacord, el problema de l'homologació del professorat amb els funcionaris de la Generalitat i l'establiment d'un nou sistema retributiu. Però també aquí jo voldria llegir les paraules del comunicat que fan els mateixos sindicats: «Després d'un llarg període de negociacions» —diuen— «amb el Departament d'Ensenyament, a un any vista de la signatura de l'acord del nou sistema retributiu al territori MEC i quan la resta de les comunitats autònomes ha signat els seus acords, a Catalunya acabem d'arribar a un preacord.» Per tant, en aquest tema, que jo em felicito que estigui en vies de solució, també resulta que hi ha un retard evident, i que personalment no acabo d'entendre com no s'havia signat abans aquest preacord.

Bé, per tots aquests motius, doncs, jo penso que la situació és la següent —l'he dit abans i la dic resumidament—: Catalunya havia estat capdavantera en la qualitat de l'ensenyament; en aquest moment hi ha el perill que perdi el tren, que deixi de ser-ho, que estigui més aviat —podríem dir— en situació retardada respecte a altres zones. Per tant, nosaltres demanem un gest significatiu d'interès del Grup de la majoria i del Consell Executiu. Ens sembla que la creació d'aquesta comissió de seguiment podria ser un instrument. Els temes serien tots els temes relacionats amb la reforma. Una vegada més nosaltres oferim la nostra col·laboració lleial, que faig constar que, si no ha estat possible, no se'n pot atribuir a nosaltres. Però acabar dient que, si no és possible, perquè no ens ho permet el Grup de la majoria, aquesta col·laboració que tornem a oferir, en tot cas nosaltres no podem abdicar del deure de donar impuls, fer el seguiment i control de l'actuació del Consell Executiu en general, i especialment, com voldríem a través d'aquesta comissió, dels temes de la reforma educativa.

Gràcies, senyor president.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Gràcies, il·lustre senyor diputat. En nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió té la paraula l'illustre diputat senyor Jané.

El Sr. JANÉ: Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, de bell antuvi, voldria deixar constància que la importància del sistema educatiu, així com el desenvolupament del seu marc legal, no és objecte de debat en aquesta proposta.

La proposta presenta la possibilitat de creació d'una altra comissió en el si del nostre Parlament. En posicionar el Grup Parlamentari de Convergència i Unió davant la proposta aquesta presentada, em plau manifestar que aquest diputat ha pogut tenir l'honor de comprovar durant les dues anteriors legislatures i en el present primer període de l'actual, tant en tràmits parlamentaris davant d'aquest mateix Ple com en la Comissió legislativa de Política Cultural, la quantitat i també la qualitat de les intervencions expositives de control i d'impuls, així com els treballs legislatius que tots els grups de la cambra han anat fent sobre qüestions d'ensenyament, així com les múltiples compareixences que el conseller d'Ensenyament i el seu equip col·laborador han efectuat. Per cert que, en la primera sessió de la Comissió de Política Cultural, ja es va acordar una propera compareixença del conseller d'Ensenyament per a tractar temes sobre el desplegament del sistema educatiu. Estem en condicions d'afirmar que sempre que convingui el conseller d'Ensenyament i els seus col·laboradors estaran ben disposats a informar a bastament els membres de la Comissió de Política Cultural i a tota la cambra de tots els aspectes relacionats amb el desplegament de la LOGSE i la implantació del nou sistema educatiu.

Permetin-me recordar que els debats sobre ensenyament sempre han sigut ben vius i plens de contingut, i jo diria amb aportacions ben positives de tots plegats, cadascú des de les seves perspectives ideològiques i de programa, però buscant sempre el perfeccionament del procés educatiu i dels seus mitjans; i així cal seguir, sense cansament; si cal esgotant més i més totes les possibilitats del nostre compromís parlamentari. És per això que creiem innecessària la creació de la peticionada comissió de seguiment. Entenem que és més operatiu i més globalitzador emmarcar totes les accions parlamentàries de seguiment del desenvolupament de la LOGSE a Catalunya i de l'aplicació del nou sistema educatiu en la Comissió de Política Cultural. Entenem que disgregar els temes educatius en diferents comissions no aportaria beneficis notables a l'adequat control parlamentari i a l'impuls; més aviat podria restar efectivitat als mecanismes que ja tenim. Conseqüentment, no podem donar suport amb els vots del nostre Grup a aquesta proposta.

Gràcies, senyor president; gràcies senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Passem ara a votar aquesta Proposta de resolució.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta Proposta ha estat rebutjada per 31 vots a favor, 48 en contra i cap abstenció.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

El Sr. PRESIDENT: Passem al quart punt de l'ordre del dia, que és el debat i votació de la Proposta de resolució per la qual

es crea una comissió d'estudi de la seguretat de les instal·lacions industrials a Catalunya, presentada pel Grup Popular, Esquerra Republicana de Catalunya, Iniciativa per Catalunya i el Grup Socialista. Té la paraula l'illustre diputat senyor Santiago Riera.

Proposta de resolució per la qual es crea una comissió d'estudi de la seguretat de les instal·lacions industrials a Catalunya

El Sr. RIERA I OLIVÉ: Moltes gràcies, honorable president. Senyores diputades i senyors diputats, el Parlament de Catalunya de fet ha estat sempre ametent de tot allò pel que feia a la necessitat de garantir la seguretat de les instal·lacions industrials a casa nostra. Penso que en dóna testimoni fefaent, d'aquest fet, la mateixa aprovació per unanimitat de la Llei 13/1987, de 9 de juliol, de seguretat de les instal·lacions industrials. Concretament l'article 2 d'aquesta Llei s'estableix que «les instal·lacions industrials han de ser projectades, instal·lades i mantingudes de manera que no comprometin la seguretat de les persones, dels béns i del medi». Els articles subsegüents d'aquesta Llei defineixen, per una banda, tant l'àmbit d'actuacions administratives dels diversos organismes afectats, com també tipifiquen els diversos nivells de responsabilitats, com també concreten el règim de sancions pels incompliments que es poguessin produir en aquest tema.

De llavors ençà, de l'any 87 ençà, s'han anat promulgant normatives, diferents normatives que desenvolupaven i complementaven aquesta norma bàsica aprovada per aquest Parlament. Vull ressaltar de forma especial, senyores i senyors diputats, l'Ordre del 13 d'abril de 1989 sobre l'aplicació a Catalunya del Decret 391/1988 sobre prevenció d'accidents a determinats sectors industrials; és a dir, senyores i senyors diputats, el desenvolupament del que s'anomenava la directiva de la Comunitat Europea «postSeveso». Vostès recordaran que l'any 76 a Itàlia, a Seveso, va haver-hi un greu accident produït per dioxina d'alta toxicitat que va provocar una greu contaminació en aquell indret d'Itàlia, i això va provocar que la Comunitat Europea fes aquesta directiva, de la qual se'n deriven aquestes ordres i decrets que, en definitiva, estableixen plans de prevencions d'accidents a les indústries i també estableixen plans d'emergència exterior en el cas desgraciat d'un accident, d'una fuga en aquestes empreses.

Malgrat tota aquesta normativa, al nostre país els accidents industrials s'han continuat produint i de vegades estan augmentant de forma preocupant. Alguns d'aquests accidents, senyores i senyors diputats, han estat tractats a bastament en aquest Parlament; em refereixo..., per exemple, l'any 89 vàrem tenir l'accident dels ascensors a l'Hospital de Bellvitge amb set morts, que va ser, també, motiu d'una interpellació en aquest Parlament i van ser parlades totes les dificultats i totes les incorreccions que s'havien provocat en aquell desgraciat accident que —com dic— va provocar set morts.

També l'any 90 la Comissió d'Indústria vàrem tenir l'oportunitat de parlar sobre les explosions del gas, que com vostès saben aquell any al carrer Borrell de Barcelona es van produir i van provocar un mort, a part d'altres explosions en què, per sort, no va haver-hi desgràcies personals. Recentment també, i aquest és també un dels motius d'aquesta Proposta que tot se-

guit els farem, un greu accident a la petroquímica de Tarragona, concretament a l'empresa TDESA, també posa de relleu aquestes dificultats. Aquest tema serà tractat posteriorment també en dues interpellacions, una d'Iniciativa per Catalunya i una d'Esquerra Republicana de forma més àmplia. Però permetin-me que faci un especial esment a la situació en què es troba aquest sector de la petroquímica de Tarragona, ja que l'any 87 un atemptat terrorista va provocar una explosió en el *rack* Enpetrol que comunica els diversos oleoductes; l'any 91 un altre atemptat va provocar una greu alarma, una explosió en aquest mateix *rack*, i arribem a aquest any, el 92, el 8 de maig, quan una fuga d'etilè d'aquesta empresa produeix una forta explosió que produeix danys materials —i també humans— en la mateixa factoria, i també danys materials fora de la factoria, com és el cas de l'antiga Universitat laboral o els barris de ponent de la ciutat de Tarragona. Tot això, lògicament, amb l'alarma social corresponent.

I per desgràcia, molt sovint, a part d'aquesta última explosió, en aquest àmbit de la petroquímica es provoquen fugues a diferents empreses, deflagracions amb explosió, també, a diverses empreses en un moment donat, tot plegat, deia, produint la natural alarma en aquesta població, en aquesta zona, i la impressió que els plans d'emergència o els plans de prevenció no acaben de funcionar del tot correctament.

A aquestes dades que els he llegit, permetin-me també que els afegeixi algunes altres, a nivell de Catalunya, perquè vostès es facin càrrec de la situació que estem patint al nostre país. Concretament, dades d'aquests darrers tres anys; n'he triades algunes, en porto una llista que tampoc he estat capaç de llegir. Vostès, a la premsa, sovint tenen oportunitat de fer-se cabal del que està passant, però, certament, aquests tres anys hi ha hagut accidents de camions que duïen substàncies perilloses, que han fet vessaments a autopistes i, fins i tot, un en el centre mateix de Tarragona, amb substàncies tòxiques que poden atemptar greument contra la salut de les persones.

Per altra banda, també, utilització de productes tòxics sense mesures de seguretat, o bé fugues de gasos tòxics d'empreses, són sovint també notícia en els mitjans de comunicació. A Sant Fost de Campsentelles, aquests darrers tres anys, a Cabrera de Mar, a Castellbisbal, a Capellades... Són noms de poblacions que han tingut accidents de la naturalesa que els estava expressant. També fugues i vessaments de productes tòxics a Badalona, a Castellbisbal, a Santpedor, Sant Just Desvern, a Rubí, a Martorell, a les lleres dels rierols o dels rius d'aquestes poblacions. Productes tan diversos com ferro i àcid, pous de zinc, cadmi, plom, cianur, crom, diòxid d'arseni, clorur de mercuri, etcètera, són productes que de forma molt tòxica s'aboquen en aquestes lleres provocant la contaminació ambiental que vostès poden suposar i la preocupació de les persones que viuen en aquell entorn.

Així, no és d'estranyar, senyores i senyors diputats, l'increment de la sinistralitat laboral a Catalunya. Dades de la mateixa Conselleria de Treball, del Departament de Treball, l'anuari del 1990 expressa clarament aquest augment de la sinistralitat laboral que ens ha de preocupar a tots els diputats d'aquesta cambra. Concretament, i perquè vostès se'n facin el càrrec, l'any 1987 hi havia hagut a Catalunya un total de 113.900 accidents; l'any 1990, aquest nombre ha pujat a 162.349 persones que han sofert accidents. Això vol dir un 42% d'increment al llarg de

tres anys. Si ho féssim per la gravetat d'aquests accidents, veuríem que els accidents lleus que han afectat persones eren 112.000 l'any 87, són 160.000 l'any 1990. Els greus són 1.710 l'any 87, i ja són 2.080 l'any 90. I, morts: 170, l'any 87; 202, l'any 90. Creguin-me que penso que aquestes xifres són prou esfereïdores perquè avui es facin el càrrec de què representa per a la nostra societat aquest increment de la sinistralitat laboral.

I si parlem de malalties professionals, l'increment encara és més greu. L'any 1987 es van declarar en baixa 430 malalties professionals, amb el que això vol dir; i l'any 1990 aquestes malalties professionals, aquestes declaracions de malalties professionals, ja puja a 957. És a dir, hem passat de 430 a 957; un increment del 122%.

Però cal també que aquest Parlament faci atenció a un altre fet greu, que és l'increment d'avisos i d'intervencions del parc de bombers per explosions o fugues de gas. Recentment, a la meua ciutat —a Sabadell— hem tingut la desgràcia de tenir una explosió d'aquestes que, per sort, no va provocar danys personals, però sí materials en un edifici de pisos. I les dades que tinc aquí, concretes, que són del Parc de Bombers de Barcelona, fan referència a les dades que els diré: l'any 1988 hi van haver 20 explosions detectades, amb o sense intervenció de bombers; i l'any 90 ja en són 41. L'any 1988 hi va haver reconeixements d'olor de gasos denunciats, amb o sense intervenció dels bombers, 181; i l'any 90, ja són 235. També veiem aquí un increment important.

També vull fer atenció en aquesta cambra a la dificultat que assenyala l'informe del Departament d'Indústria pel que fa a l'adequació a la reglamentació vigent dels ascensors. Si m'ho permeten, senyores i senyors diputats, de l'informe que la mateixa Conselleria va emetre en compliment de la Moció 24, de l'abril del 90, d'aquest Parlament, subsegüent a la interpellació que es va substanciar, es diu el següent, i que penso que ha de fer, també, a tota la cambra, ha de donar-hi també un toc d'atenció molt seriós. Diu: «És francament difícil i molt lenta l'adequació a la reglamentació vigent de les estructures fixes dels ascensors instal·lats abans del reglament del 66 i sobretot, abans del reglament del 52, puix, a la manca de personal idoni» —és a dir, paletes especialitzats o ferrers, fins i tot— «s'afegeixen les exigències de salvaguardar els aspectes històrics, arquitectònics i decoratius de l'edifici, així com la compatibilització d'aquelles amb les reformes reglamentàries exigibles.» És a dir, que també hi ha alguns aspectes de les nostres ciutats pels quals hauríem de vetllar perquè poden provocar algunes desgràcies, la manca d'adequació a la reglamentació vigent d'aquestes instal·lacions, per la qual hauríem de vetllar.

El fet és, senyores i senyors diputats, que malgrat tots els esforços legislatius d'aquest Parlament o de control i impuls del Consell Executiu, continuen produint-se accidents, i amb tendència —com hem vist— a augmentar en algunes ocasions.

Davant d'aquesta situació caldria, al nostre entendre, que analitzem seriosament tots aquells aspectes que poden millorar tant la prevenció com també la correcció d'aquests possibles accidents. Caldria que analitzéssim en profunditat, per una banda, si és suficient la legislació que hem fet en aquesta cambra, en aquesta matèria; caldria que veiéssim si el Consell Executiu ha desenvolupat suficientment totes les seves potestats normatives en aquesta àrea; caldria, també, analitzar en profunditat si són suficients les inspeccions i els controls que es fan a cadas-

cuna de les fases que requereixen la màxima atenció per a la seguretat de les instal·lacions industrials de tot tipus, és a dir, en el disseny, en la fabricació, en la instal·lació i, lògicament, en el manteniment acurat d'aquestes instal·lacions.

Existeix, per altra banda —i s'hauria d'analitzar—, una suficient col·laboració i coordinació amb les altres administracions implicades i interessades en aquest tema, que hi són i que existeixen; amb l'Administració de l'Estat, per una banda, i amb la local per una altra. Caldria veure quins aspectes no acaben de funcionar en el Pla d'emergència exterior del sector químic de Tarragona, per exemple; o també caldria veure per què no s'ha posat en marxa el consorci mediambiental del Camp de Tarragona que aquest Parlament va aprovar de forma unànime l'any 1990.

També caldria estudiar en profunditat quin és el grau de compliment d'aquella normativa, a què feia referència, «post-Seveso». Quantes empreses, o els tenen totes, o en part, aquests plans d'emergència, aquests plans de prevenció, com estan funcionant? Realment, quins punts fluïxos es noten en aquests plans? És suficient, per altra banda, i satisfactòria l'activitat de les entitats concessionàries de la Generalitat en aquest camp? És a dir, les entitats d'inspecció i control, que tenen la concessió administrativa de les tasques d'inspecció i control d'aquest tipus d'activitat?

Penso, senyores i senyors diputats, que convindran amb mi, després d'aquesta lectura, que per poder analitzar amb rigor i profunditat totes aquestes qüestions no és suficient plantejar una interpellació o una pregunta al Consell Executiu. Estic convençut, senyores i senyors diputats, que la millor manera d'abordar l'anàlisi d'aquestes qüestions i evitar al màxim una controvèrsia estèril sobre aquesta matèria, o de passar-se responsabilitats dels uns als altres, és constituir una comissió d'estudi que pugui estudiar-ho atentament, una comissió d'estudi que pugui reclamar la informació a tots els departaments afectats per la matèria. Perquè no sols afecta Indústria; afecta Medi Ambient, com hem pogut comprovar; afecta el Departament de Treball; afecta Sanitat; afecta Agricultura, Ramaderia i Pesca, i també afecta Governació, amb els plans d'emergència. Una comissió d'estudi que pugui conèixer l'actuació d'aquestes altres administracions implicades en la matèria, com són les directives de la Comunitat o les responsabilitats de l'Administració central, quan hi siguin, o les de l'Administració local, quan també hi siguin.

I, finalment, una comissió d'estudi, senyores i senyors diputats, que pugui requerir la informació, absolutament, d'experts en la matèria. Fa pocs dies vam poder parlar en la Comissió d'Indústria d'un aspecte concret, químic, sobre la necessitat que el Parlament tingui també la presència, en la seva comissió corresponent, d'experts en la matèria, que puguin també assessorar i donar el seu parer als diputats i les diputades de Catalunya, que, en el fons, som els qui legislem en matèries com aquesta, i en moltes d'altres, lògicament.

Tot això pensem, senyors diputats, que ho facilita la creació i constitució d'una comissió d'estudi d'acord amb les previsions de l'article 49 del Reglament del Parlament. Penso que si hi ha alguna matèria que escau a una comissió d'estudi, segons el nostre Reglament, seria aquesta, quan aquest Reglament estableix que han de ser assumptes o matèries que «afectin directament la societat catalana». Penso, senyores i senyors diputats,

que aquesta matèria, per l'abast que té i la implicació interadministrativa que té, pot requerir perfectament la constitució d'una comissió d'estudi. Per això els sol·licitem, juntament amb els altres grups signants d'aquesta proposta, que la cambra acordi aquesta creació d'una comissió d'estudi de la seguretat de les instal·lacions industrials a Catalunya.

Gràcies, senyores i senyors diputats. Moltes gràcies, honorable president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera.

Hi ha possibilitat de torn en contra. Poden intervenir ara els grups per fixar posició. El Grup Parlamentari Popular? Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Curto i Casadó.

El Sr. CURTO I CASADÓ: Gràcies, president. Senyores i senyors diputats, com a firmants d'esta Proposta de Resolució, anunciem lo vot afirmatiu del Grup Popular i per a demanar també, a la vegada, al Grup majoritari de Convergència i Unió la unanimitat en la creació d'esta comissió d'estudi, sobretot considerant la Llei 13/1987, de seguretat de les instal·lacions industrials i, sobretot també, per a tranquil·litzar els ciutadans de Tarragona en relació amb els últims accidents produïts.

La comissió d'estudi mai és contradictòria amb la Llei de seguretat 13/1987 i, per consegüent, valdria la pena donar llum verda a la seva constitució a partir de quan es tracta d'una demanda col·lectiva, expressada implícitament i explícitament —com ho han dit— des dels últims accidents produïts a la zona de Tarragona.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Curto.

Pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya té la paraula l'il·lustre diputat senyor Gimeno.

El Sr. GIMENO: Gràcies, senyor president. Com és obvi, i com a signants, votarem favorablement aquesta sol·licitud de comissió d'estudi. Creiem que ha estat molt ben defensada pel diputat socialista Santiago Riera i no voldríem més que fer una breu intervenció en el sentit de recordar que aquesta cambra, per una qüestió molt concreta, com va ser l'atemptat d'ETA al rack d'Enpetrol en aquells moments, l'any 1987, va acordar per unanimitat de tots els membres de la cambra la creació d'una comissió d'investigació sobre la seguretat de les químiques, ateses no sols la perillositat o les conseqüències de l'accident, sinó la perillositat específica de les indústries químiques que hi ha situades a la circumscripció tarragonina. Aquesta comissió va ser aprovada, com he dit, per unanimitat, el 13 de novembre del 87. Quan, després de les eleccions del 1988, vam tornar a proposar tots els grups —excepte el Grup de Convergència i Unió— la necessitat de continuar la tasca d'aquesta comissió d'investigació, que no havia tingut temps material d'elaborar conclusions, se'ns va dir des del Grup majoritari que era innecessària aquesta comissió, perquè havia succeït un fet de cabdal importància —i faré referència a unes paraules textuais del ponent en aquell moment, senyor Martí, del Grup de Convergència i Unió—, i el fet cabdal era l'aparició del Reial decret del 5 d'agost del 88, de *prevenció de riesgos mayores*, que atorgava competències de control sobre la seguretat de les indústries —no sols de les químiques, sinó de les indústries en general— a la Generalitat. I ell ens deia que les competències de la Generalitat de Catalunya «li permeten el desplegament i l'execució d'actuacions preventives i de protecció civil, i comprenen totes les fases d'informació prèvia, elaboració de plans d'emergèn-

cia, control periòdic de les instal·lacions, actuacions de protecció en cas d'accident...» Coses que fins ara no podíem disposar, fins al 5 d'agost no en podíem. Est era el tema fonamental pel qual deien que no era necessària la constitució de la comissió. Ens afegia ell mateix que la manera d'actuar, sempre, de les institucions catalanes, és en un doble sentit: un, que és el de donar credibilitat a les nostres institucions i donar resposta efectiva als problemes de la nostra ciutadania, dels nostres ciutadans, i, segona, efectivitat. Eren dos dels caràcters fonamentals de l'actuació de les institucions catalanes. Això ens deia ell. I, per fi, ens plantejava la innecessària conveniència de presentar això; ens demanava, fins i tot, que retiréssim la petició de comissió d'investigació dient que la retirada aquesta seria per tal de tirar endavant un nou «camí d'efectivitat», no solament de cara a la galeria, sinó de cara a solucionar efectivament «els problemes que tenen plantejats els ciutadans de Tarragona i la seva rodalia» i, aleshores, a partir d'aquest «nou camí», buscar solucions efectives i donar també un relleu més gran a aquesta cambra.

Esta va ser la gran argumentació del ponent de Convergència i Unió per anular la possibilitat de continuar la creació de la comissió d'investigació. Jo crec que els fets són més tossuts que les paraules, i els fets, no sols els del passat dia 8 de maig, sinó també els de l'any 90, el segon atemptat que va tenir el *rack* de Repsol han fet confirmar una vegada més que les condicions de seguretat de les químiques —i d'això en parlarem després, més extensament, en la interpellació que pensem substantiar— no són les desitjables, ni l'actuació del Govern de la Generalitat en aplicació d'aquest Reial decret i de les ordres que el clarifiquen i d'aquestes competències que tenim transferides, i d'aquest funcionament i operativitat del Plaseqta, són les més idònies. Per aquestes raons, pensàvem plantejar inicialment una comissió d'estudi, i dic «comissió d'estudi» en aquest sentit no sols d'investigar puntualment un accident que va haver-hi i que hauria pogut ser molt més greu, sinó en el sentit d'implicar no sols les forces parlamentàries, sinó també, i esta és la possibilitat que donen les comissions d'estudi, la societat civil, és a dir, òrgans socials com poden ser associacions de veïns i ajuntaments i organitzacions sindicals, en aquest procés de garantir la seguretat de les indústries químiques de Tarragona, que vol dir la seguretat dels habitants d'aquella zona.

Creiem que no es pot tornar a parlar més, després d'un accident, que «farem les mesures que calgui», que «ara posarem fil a l'agulla», que «ara anirem treballant», i aquesta comissió d'estudi podria ser el que garantís esta tasca constant d'aplicació d'aquest Reial decret 886/88, de l'Estat, de fer una anàlisi seriosa no només de les químiques, sinó —com el mateix Reial decret diu— de totes les indústries que tenen riscos i que poden afectar els mateixos treballadors i els ciutadans. Per això creiem que la Proposició, signada finalment per tots, no és contradictòria; creiem que és més àmplia; i la nostra voluntat, en tot cas, que s'aprovi la creació d'aquesta comissió, és de prioritzar, quan fem el pla de treball, prioritzar la tasca de control de la seguretat de les indústries químiques, perquè la seva urgència se'ns fa cada vegada més evident.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Gimeno.

Pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya té la paraula l'il·lustre diputat senyor Bargalló.

El Sr. BARGALLÓ: Bé. Senyor president, senyores i senyors diputats, el nostre Grup ha signat aquesta petició de resolució, evidentment hi votarà a favor, per les raons que ha exposat en nom de tots els signants el diputat senyor Riera, del Grup Socialista, i també per les raons que han donat els diputats senyor Curto i senyor Gimeno, dels altres grups. I perquè, especialment amb el senyor Curto i el senyor Gimeno, ens uneix una realitat que m'agradaria que arribés aquí, a la cambra, que és que els habitants d'aquella banda del país, que per a alguns de vostès potser és el sud i per a d'altres n'és el centre, que els habitants d'aquella banda del país comencem a estar ja essencialment farts d'una reiteració constant de fets idèntics que són accidents de la indústria química —petroleoquímica—, nuclear o electroquímica que hi ha esbombada en aquelles comarques, que és la concentració més alta d'Europa d'instal·lacions energètiques industrials d'alt risc.

I dic que comencem a estar-ne farts perquè aquí s'ha parlat de tres accidents, però, si féssim el repàs, la mateixa planta de TDESA que va accidentar-se el mes de maig ja s'havia accidentat el juny del 89, per un accident molt semblant. O un accident molt semblant hi havia hagut també en la planta de Dow Chemical. Nosaltres també estàvem d'acord amb el Grup d'Iniciativa en proposar que aquesta comissió fos inicialment una comissió destinada a la seguretat i a l'estudi de les condicions dels habitants d'aquelles zones. En tot cas, vam acceptar, per voluntat de consens, ampliar-ho a tots els sectors industrials del país. Ens hauria agradat molt que fos una cosa assumida per tota la cambra; em sembla que, malauradament, no serà possible. Jo, en tot cas, diria que tots els partits que estan representats en aquesta cambra —tots: el Partit Popular, Unió Democràtica de Catalunya, Convergència Democràtica de Catalunya, el Partit dels Socialistes de Catalunya, Iniciativa per Catalunya i Esquerra Republicana de Catalunya—, van donar un ampli i encoratjat suport a una manifestació que es va fer a Tarragona dies enrere, en què es reclamava justament que les autoritats prenguessin mesures, treballessin, s'esforcessin en motius de seguretat. Em sembla que nosaltres, com la més alta representació del poble de Catalunya, com la més alta institució de la Generalitat que som, hauríem de fer cas d'aquestes peticions, tot i més —hi insisteixo— quan resulta que eren formulades amb la signatura de tots els partits que aquí som presents.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Bargalló.

Pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Pere Esteve.

El Sr. ESTEVE I ABAD: Molt honorable president, senyores i senyors diputats, quan el passat 3 d'abril es va constituir aquesta cambra, estava jo manifestant a un antic diputat, company de grup, l'emoció que sentia en estar representant aquí el poble de Catalunya. I ell em va dir que aquesta emoció seria encara més gran quan intervingués en aquesta tribuna. Doncs, bé, els vull dir que tenia tota la raó.

Dit això, senyor president, em correspon definir la posició del Grup de Convergència i Unió respecte a la creació d'una comissió d'estudi de la seguretat de les instal·lacions industrials a Catalunya. Aquesta proposició, substanciada ara pels quatre grups i fonamentalment pel senyor Riera, es basa en tres qüestions: la primera és un augment de la gravetat dels accidents —periòdics, en instal·lacions industrials—; la segona és que la co-

missió comprovés el grau de compliment del desenvolupament i compliment de la Llei 13/1987, i la tercera és que aquesta comissió estudiés millores legals que es poguessin introduir en aquesta legislació.

Permetin-me, doncs, senyores i senyors diputats, que abans de fixar la posició del nostre Grup respecte a aquests tres punts i, per tant, respecte a la proposta, faci un repàs de les grans línies de la política del Govern en aquest camp.

Des d'un punt de vista normatiu, tota l'activitat gira al voltant de dos eixos: per una banda, la Llei 13/1987, ja repetida, de les instal·lacions industrials, i, per l'altra, l'Ordre, del 13 d'abril del 89, sobre prevenció d'accidents majors en determinades activitats industrials amb risc major. Aquesta última, motivada per la directiva de la Comunitat.

La primera situa l'acció del Govern —i en particular l'acció del Departament d'Indústria— en les normes, la inspecció i el control de més de dos milions d'instal·lacions industrials que hi han a Catalunya. I dic dos milions d'instal·lacions industrials perquè hem de tenir present que als establiments industrials, que a Catalunya són uns seixanta-cinc mil, cal afegir els ascensors domèstics, cal afegir-hi les xarxes de distribució d'electricitat i les xarxes de distribució de gas. És a dir, parlem d'un gran nombre d'instal·lacions industrials que afecten pràcticament tota la collectivitat i tota la geografia de Catalunya.

I la segona, és a dir, l'Ordre citada, situa en canvi l'acció de Govern, i en particular del Departament de Governació i també d'Indústria, respecte a indústries que fan determinats processos o tracten o emmagatzemen determinats productes químics que impliquen riscos d'accident major. Aquesta afecta avui a Catalunya cent trenta-quatre establiments industrials, fonamentalment químics. Són, per tant, dos àmbits molt clars: el general, que afecta totes les instal·lacions industrials, i un altre de molt concret, que afecta les empreses amb risc major.

El primer àmbit, del qual el senyor Riera ha fet una descripció, permetin-me que jo breument esmenti que el Departament d'Indústria ha desenvolupat un esquema perfectament definit quant, en primer lloc, que la responsabilitat de totes les instal·lacions industrials corresponen en primera instància als tècnics, projectistes, industrials i encarregats del manteniment, això, en funció d'un reial decret, sobre liberalització industrial, de l'any 80; en segon lloc, que el Departament ha fixat normatives específiques en productes químics, aparells de pressió, instal·lacions d'alta i baixa tensió, gasos combustibles, instal·lacions frigorífiques i de calefacció i aparells elevadors, i li correspon —al Departament— la responsabilitat de la inspecció, i, en tercer lloc, que el Departament d'Indústria, en funció d'aquesta Llei, delega una gran part d'aquest treball en les entitats d'inspecció i control que ja hi treballen des de fa cinc anys.

I això s'aplica en les quatre fases de la implantació. És a dir: la supervisió de la fabricació dels components i elements que hi intervenen; la supervisió dels projectes; la supervisió de les instal·lacions, i la supervisió del manteniment. És a dir, que les condicions posteriors d'una instal·lació original no canvien involuntàriament o voluntàriament.

Per tant, entenem que el Govern ha desenvolupat sobre aquesta Llei un marc operatiu que la desenvolupa en aquests tres nivells i en les quatre fases que he esmentat. De tota manera, per avaluar el compliment d'aquesta Llei, em sembla que no fóra suficient dir que s'ha desenvolupat, que el Departament ha

desenvolupat un marc. Hauríem de mirar d'avaluar-lo amb xifres, i m'ha semblat que la manera més adequada seria que els parlés de les xifres del 91, és a dir, l'últim any tancat. Durant aquest any, i dins el marc que els he explicat, s'han fet més de 9.000 inspeccions d'aparells de pressió; 19.794 inspeccions a aparells elevadors. El senyor Riera feia abans esment del problema dels ascensors antics. Mirin: 19.794 vol dir més del 20% dels aparells elevadors de Catalunya. Vol dir que, tenint en compte que aquesta tasca ja portem dos anys fent-la, vol dir que nosaltres, en quatre anys —dos anys passats i dos futurs—, tindrem inspeccionats tots els aparells elevadors de Catalunya, que són a la ratlla de 79.000 aparells elevadors. Per tant, és evident que es porta una tasca que només comparativament amb altres zones de l'Estat espanyol és extremament més elevada. 86.000 inspeccions d'instal·lacions de baixa —de baixa tensió—; 659 inspeccions d'alta; 1.200 proves de vehicles i contenidors; 4.000 actuacions en gasos combustibles... Aquestes inspeccions són molt importants perquè supervisen l'obligació que té la companyia subministradora de fer cada any un 25% de les inspeccions a les instal·lacions domèstiques i industrials. Vol dir que l'acció del Departament, el que garanteix, també, és que en quatre anys totes les instal·lacions, i en particular les de gas —que és un tema que també el senyor Riera ha esmentat, com de preocupació d'ells i de tots—, és un tema sobre el qual el Departament porta un ritme altíssim. Tot això, l'any 1991.

Bé, això és molt o és poc? Veient el que comenten les altres comunitats autònomes, sembla que això és molt; però sembla que no és el criteri comparatiu, el que ens ha de servir, sinó que és el criteri de si el que es fa és o no és suficient. I, per tant, crec que ara haig de parlar de la sinistralitat. El paràmetre de la sinistralitat..., jo els donaré unes dades diferents de les que ha donat el senyor Riera, però no perquè vulguem fer una guerra de xifres —que no la faré—, sinó perquè ell en dóna unes i jo en dono unes altres, i com que són molt diferents, diré per què són diferents.

Miri, vostè, el que no pot fer és confondre la sinistralitat laboral i la malaltia professional amb la sinistralitat industrial, que és el que la Llei 13/1987, pretén cobrir. Li ho explicaré. La Llei 13/1987 el que pretén és que no exploti un aparell de pressió, no exploti una instal·lació frigorífica, no hi hagi una fuga de gas tòxic, no hi hagi una fuga de gas explosiu... Això és el que pretén. El que no pretén aquesta Llei és que un treballador ensopegui i caigui per l'escala. Això és un altre àmbit. No, perdoni, és que l'estadística que vostè dóna es refereix als braços trencats per una caiguda..., eh?, que un treballador, en un torn, bada i s'hi enganxa la mà... Bé, per a aquests accidents, com vostè sap molt bé —ho sap millor que jo, perquè porta més temps en aquestes tasques—, la Llei 13/1987 no és l'àmbit adequat. Per tant, em dóna unes estadístiques que són preocupants, que probablement se n'haurà de parlar, però que no corresponen a la lliçó d'avui. Per tant, en el que correspon al tema d'avui, jo, el que sí que els diré és que en les dades de sinistralitat industrial de les quals disposa el Departament d'Indústria la realitat és que l'any 91 hi van haver 10 morts per accident industrial, quan l'any 90 n'hi van haver 22. L'any 91 n'hi va haver 17, quan l'any 90 —de ferits greus, perdó— n'hi va haver 35, i els ferits lleus també van baixar l'any 91, 49, i l'any 90, 80. És a dir, en un país en el qual tenim dos milions d'instal·lacions industrials, estem parlant d'unes xifres que, a nivell relatiu i tam-

bé tot és discutible, són baixes i, a més a més de baixes, van a la baixa.

Per tant, si, a més a més, afegim que —com també molt bé ha recordat el senyor Riera, el diputat senyor Riera— correspon al Departament d'Indústria l'acció sancionadora, sàpiga que aquesta s'ha portat a terme perquè s'han resolt 266 expedients sancionadors dels quals 145 són en positiu, i la resta, en negatiu.

Resumint: l'àmbit d'actuació d'aquesta Llei s'ha desenvolupat, a la nostra manera de veure, adequadament.

Pel que fa a l'àmbit molt més concret de les cent trenta-quatre empreses, no m'entretindré perquè ja tinc el llum groc —això és falta de pràctica, senyor president—, però en tot cas, sàpiguem que en funció de l'obligatorietat de noranta-dues empreses de Catalunya a presentar una declaració simplificada i a quaranta-dues empreses a presentar una declaració obligatòria, aquesta declaració supervisada pels millors tècnics europeus, —també han parlat que tinguéssim a l'abast els millors tècnics europeus, els tenim, i concretament li parlo doncs del TNO holandès, de la Cremer et Warner francesa, i de l'Ineris francesa— sàpiguem que totes aquestes empreses estan supervisant totes aquestes declaracions que ens permetran donar per bones les instal·lacions de les empreses i fer els plans d'emergència interior i exterior.

Aquestes empreses de declaració obligatòria estan escampades per tot Catalunya. No m'entretinc a dir on són, però, vull dir, estan perfectament controlades i conegudes, i per manca de temps no m'hi entretindré, però, en tot cas, sí que..., —permeti'm, senyor president que faci abans d'acabar una menció a Tarragona—, bé, a Tarragona, vostè ha parlat d'uns quants accidents que, a més a més, no ha quantificat; ha quantificat els laborals però no aquests.

Miri, a Tarragona hi ha una producció que en pessetes representa un bilió de pessetes/any. Hi ha una inversió de mig bilió de pessetes, de les quals el 10% són inversions en seguretat. Hi treballen set mil dues-centes persones directes i vint-i-cinc mil indirectes, i en tres anys, amb química estrictament hi ha hagut un mort. Lamentable, però, senyor Riera i altres grups, no entenem que tampoc estadísticament puguem dir que això implica una necessitat d'una comissió.

Per altra banda, he pres bona nota que en l'anterior punt de l'ordre del dia, el senyor Fuentes ha dit: «Que quedi clar que hem de crear les comissions quan són autènticament necessàries.» Bé, si vostès volen crear una comissió perquè fem les coses una mica millor, perquè en parlem, per introduir idees, per això ja hi ha la Comissió d'Indústria, el conseller està perfectament disposat a ser-hi present com ja ha demostrat perquè ha demanat una compareixença que tindrem, si Déu vol, el dia 18 i, per tant, entenc que hem de ser, senyores i senyors diputats, conscients que estem en una societat de benestar i de progrés que implica un risc; que davant d'aquest risc, tot risc implica que algú pugui pensar que el que hem de fer és tocar fusta o resar —segons les conviccions de cadascú—, però és evident que la feina d'aquest Parlament i del Govern no és tocar fusta.

La feina d'aquest Parlament i del Govern és legislar i governar reduint el risc, reduint el risc al mínim. Com que això entenem que ho ha fet, com que això entenem que ho ha fet, és el motiu pel qual nosaltres, el nostre Grup votarà en contra de la proposta.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Esteve. Acabat el debat, passem a la votació de la proposta de consideració de l'esmentada comissió. Les senyores diputades i els senyors diputats que hi estiguin d'acord, es volen posar drets?

Els qui hi estiguin en contra.

Abstencions?

La proposta de constitució de la Comissió ha quedat rebutjada per 40 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció.

Cap explicació de vot?

Doncs passem al cinquè punt de l'ordre del dia que és la interpellació sobre la seguretat de les indústries químiques que formularà el diputat senyor Josep Bargalló, del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya. Té deu minuts per exposar la interpellació.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la seguretat de les indústries químiques

El Sr. BARGALLÓ: Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats, tornem al tema que ens ocupava abans i de fet el tema que ens ocuparà en el punt següent.

La seguretat de la indústria química, susceptible de produir el que es coneix per accidents majors i un mort en tres anys, no crec que hagi estat una obra de govern, potser sí —i en tot cas en el Grup de la majoria hi ha un partit confessional—, potser sí que és obra de Déu, és una qüestió molt complexa i que presenta, d'entrada, un triple vessant idènticament preocupant: la seguretat interna, la seguretat externa i el medi.

Superat ja aquell estadi, gairebé teològic en què se'ns volia fer combregar amb el dogma que la ciència i la tecnologia eren infal·libles, convençuts com ho estem que ni les centrals nuclears, ni la indústria química, ni la indústria petroquímica, ni la indústria electroquímica són perfectes, sinó que són a l'abast de les errades o dels accidents que comporta qualsevol activitat humana, aquest és un tema consubstancial a la qualitat de vida i a la mateixa vida de molts habitants d'aquest país.

Així, pel gener de 1979, i arran de la catàstrofe del càmping dels Alfacs, grups d'ecologistes i la Federació d'Associació de Veïns de Tarragona van editar uns opuscles que, sota el títol ben explícit de «El camp de Tarragona, una bomba», denunciaven els riscos del doble polígon petroquímic que sense normativa eficient de seguretat s'havia aixecat o s'havia previst d'aixecar en els termes de Tarragona, Reus, Vilaseca, el Morell, la Pobla de Mafumet, Constantí i Puigdelfí i, encara, previsiblement alguns d'adjacents.

D'aleshores ençà, la legislació sortosament ha augmentat notablement, però problemes de coordinació i execució i, especialment, de poca, poquíssima transparència i mínima, molt mínima informació, no hem tret als habitants d'aquella banda del país la sensació de viure en una bomba. Una bomba que en té una altra de ben propera amb les centrals nuclears del sud-est del Baix Camp i de la Ribera; i encara el complex electroquímic de la mateixa Ribera. És a dir, la concentració europea més important d'instal·lacions industrials i energètiques d'alt risc.

Aquesta indiscutible realitat, acceptada solidàriament, més per obligació que per pròpia voluntat, evidentment, pels habitants del Tarragonès, el Baix Camp i la Ribera, exigeix, però, unes altres responsabilitats solidàries de l'Administració i,

evidentment, de les empreses que allí hi fan el seu negoci; que amb allò fan el seu negoci.

Les nuclears, ara per ara, no formen part de les competències de la Generalitat; competències que sí que té, però, en el camp de la indústria química. Parlem doncs de quina és l'organització del Govern en aquest camp i quina és la seva actuació.

La normativa fonamental, la realment fonamental, pel que ens interessa és el Reial decret 886/1988, amb el qual el Govern central, arran de la normativa comunitària coneguda com a directiva Seveso, reglamentava la prevenció d'accidents majors en determinades activitats industrials. En aquest Reial decret s'especifica molt clarament que, a les comunitats autònomes els competeix l'elaboració dels plans d'emergència, així com la seva execució; promoure l'autoprotecció col·lectiva; vetllar perquè les indústries tinguin els adequats sistemes de protecció i control; informar els ciutadans dels riscos de les indústries, i de les instruccions que han de seguir en cas d'alarma per accident major.

Reials decrets i molta normativa posterior, tant del Govern central com del Govern de la Generalitat, no fan sinó que subratllar l'abast competencial dels Departaments de Governació i Indústria i Energia, així com de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya, que són els responsables últims de tot el que té a veure amb la seguretat industrial d'alt risc excepte la nuclear.

I en aquest sentit, tenim els onze Plans d'emergència exterior, aprovats pel Govern, que afecten bàsicament sengles empreses situades en municipis de les comarques del Vallès i el Baix Llobregat. Si, en aquest sentit, sembla que el Govern ha complert amb les seves obligacions, no deixa de sobtar que el Plaseqta, el Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Tarragona, encara es trobi redactant-se, i això que va ser iniciat el 1986, en la seva tercera i darrera fase, quan és precisament un pla destinat a més d'un municipi, a moltes empreses, un pla que afecta el complex d'aquestes característiques —hi insisteixo— més important del país.

Detenim-nos en la realitat de la seguretat de la indústria química i fem-ho de nou —i quin remei!, i els ho dic molt seriósment, quin remei!— en l'exemple paradigmàtic de les comarques de Tarragona, i d'uns fets temporalment ben propers: l'explosió del dia 8 de maig a la planta de polietilè de TDESA, a la qual hauríem d'afegir la parada subsegüent de la veïna planta d'ERKIMIA que comportà emissions d'òxid nítric i la fuga d'àcid acètic que el dia 23 del mateix proppassat mes de maig a TAQSA tot i la distinta rellevància posterior i del distint neguit produït en la població, tots dos accidents tenen punts en comú: en ambdós casos hi va haver lesions físiques de treballadors; en ambdós casos la comunicació de l'accident es va donar amb molt de retard per part de les empreses: quaranta, cinquanta minuts TDESA; una hora i quaranta minuts, TAQSA. I a partir de les molt escasses informacions donades, hi ha seriosos dubtes de la idoneïtat de les operacions que van precedir l'accident.

Com vostè sap, senyor conseller, o com vostès saben, senyors consellers amb competència amb el tema, TDESA va tenir el 8 de maig un primer incident a la una del migdia, set hores abans de l'explosió; un incident del qual, a més, no va informar els serveis corresponents de protecció civil.

Un membre del comitè d'empresa explicava que arran de la fuga del matí s'havia donat més pressió a les canonades, mesura habitual —sembla— per localitzar fugites —la van fer servir a

Txernòbil— i afegia textualment: «Ara ens hem adonat que no era el correcte.» La seguretat exterior, d'altra banda, l'hauríem de qualificar de «per riure» si no estiguéssim parlant de coses massa serioses, però no em diran vostès que no és macabrament còmica la imatge d'autoritats públiques, serveis d'emergència i cossos i forces de seguretat, protegits en un accident d'etilè i òxid nítric per unes mascaretes blanques i verdes utilitzades per a treballs en pols o pels metges i sanitaris en els quiròfans.

Per molt que després s'hagi dit que això és una anècdota, això és una altra mostra de manca de previsió. Això vol dir simplement que els serveis d'urgència no tenen el material mínim necessari o si el tenen no l'utilitzen, que encara és molt pitjor. Qualsevol persona amb pocs coneixements sap que aquestes mascaretes tenen les malles més grans que les molècules tòxiques corresponents a un accident de la indústria química; és a dir, que no serveixen absolutament per res. De fet, els moments posteriors a l'accident van estar plens d'altres fets igualment anecdòtics: els primers serveis d'emergència van agafar una dreuera que no era la correcta, possiblement perquè no deuen disposar d'un directori on s'especifiqui la ubicació concreta de cada empresa i el camí més ràpid per fer-hi cap.

Els organismes encarregats d'informar o no hi eren o comunicaven telefònicament constantment. Alguns ajuntaments que tenen empreses d'aquest complex en el seu terme van tardar gairebé dues hores a rebre informació oficial i encara ho van fer mitjançant un ràdioaficionat local que els ho va facilitar. Mentre Govern Civil deia que no passava res i no hi havia cap perill, la Policia Municipal anava pels barris de ponent de Tarragona demanant que la gent es quedés a casa i tanqués les finestres. Unes finestres, senyores i senyors diputats, que no tenien vidres perquè havien explotat durant l'accident. Mentrestant, els barris intentaven organitzar-se, s'adonaven que hi havia quatre mil vidres trencats al complex educatiu de Tarragona; dos-cents vidres trencats al col·legi públic de La Canonge; cinc-cents cinquanta-tres denúncies hi ha al barri de Bonavista; tres-cents a Camp Clar; vint a Riuciar; vint a Icomar; cent-vuitanta a La Canonge. I en aquells mateixos moments, al Cecopi, el Centre de Coordinació Cooperatiu Integrat, que ha de dirigir la seguretat exterior quan s'activa alguna fase del Pla d'emergència, no hi havia ningú que representés els organismes de la Generalitat. Només hi van anar els representants dels organismes de l'Estat, i això que, el Cecopi ha de decidir les actuacions d'emergència i assegurar el manteniment de la prioritat del Pla.

Va haver-hi, doncs, manca d'informació per part de l'empresa, retard i confusió en la informació donada per les autoritats als ciutadans, descoordinació de les autoritats i fins i tot incompliment per alguna d'aquestes autoritats de les seves obligacions. Davant d'això sembla indubtable que la cosa no funciona i no em diguin que és un fet aïllat: és el tercer cop que s'activa el Plaseqta en les seves fases que funcionen; és el tercer cop que no hi ha informació; és el tercer cop que quan arriba, arriba tard i incompleta, i és el tercer cop que hi ha descoordinació.

En parlarem més en la possible rèplica i en la defensa de la moció subsegüent, però li puc insistir que l'Administració i les empreses han de ser solidàries amb la població que conviu amb les instal·lacions d'alt risc; cal accentuar les mesures internes de seguretat, arribant a una reconversió per anar a uns elements de menor contaminació i menor risc; cal informar la població de

quins processos productius s'estan utilitzant i què envien a l'atmosfera i a l'aigua les empreses; cal informar de què cal fer en cas d'accident; cal dotar els nuclis de població de mesures d'autoprotecció; cal dir, d'una vegada, *què* competeix a qui i *qui* té competències sobre *què*; cal revisar els plans d'emergència; cal readequar-los; cal acabar el Plaseqta; cal ser durs i taxatius.

Estem parlant, senyors consellers, senyores i senyors diputats, d'una cosa tan bàsica com és la qualitat de vida i la mateixa vida de molts habitants d'aquest país.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Bargalló. Pel Consell Executiu té la paraula l'honorable conseller senyor Subirà.

El Sr. CONSELLER D'INDÚSTRIA I ENERGIA (Antoni Subirà): Senyor president, senyores i senyors diputats, intentaré cenyir-me a la interpellació quant a l'àmbit competencial del meu Departament.

Aquí ens trobem davant de dues interpellacions seguides que —si es llegeix atentament el seu enunciat—, sembla ser —no escoltant la intervenció del senyor diputat, evidentment, però llegint l'enunciat—, sembla ser que una, la que s'acaba de substantiar, va orientada més a les competències d'indústria, és a dir, a la seguretat interior de les instal·lacions industrials i, en canvi, a la segona, que parla de la seguretat en els polígons petroquímics, sembla que va més orientada cap als temes de seguretat exterior.

Per tant, jo miraré de cenyir-me en la meua resposta a aquells aspectes en els quals el meu Departament és competent i un company meu del Govern, en contestar l'altre, tocarà els altres aspectes.

A mi em sembla que la intervenció del senyor Bargalló és demostrativa de la raó que tenia el diputat senyor Pere Esteve quan deia que la Comissió proposada, i que abans hem rebutjat, no serviria per fer una tasca útil. Perquè, senyor Bargalló..., i també cal explicar a la població, també cal explicar a la població que sense els beneficis de la industrialització, socials i de qualitat de vida, encara tindríem paludisme al Baix Llobregat. Cal també explicar això.

I també cal explicar, senyor Bargalló... —no, no, aquestes tàctiques ja me les conec—, senyor Bargalló, també cal explicar —també cal explicar— a la població, senyor Bargalló... També calen explicar moltes coses d'aquest estil que joestic dient a la població, senyor Bargalló. I no s'hi val a pujar a la tribuna i esgrimir un mort, un mort, que és lamentabilíssim i que estem tots treballant perquè no se'n produeixin, però que —com vostè sap— és absolutament inevitable, no només a la indústria sinó a l'agricultura, al tràfic, esgrimir-lo i tirar-nos-el com si fos..., com si algú del Govern o del Grup que li dóna suport hagués dit que això era obra de govern. Senyor Bargalló, això és demagògia de la pitjor espècie. (*Remor de veus.*) És demagògia de la pitjor espècie, senyor Bargalló.

Bé, parlarem, doncs, de la normativa amb risc de repetir conceptes ja esmentats pel diputat senyor Esteve, però a mi m'agradaria classificar les actuacions de l'Administració, des del punt de vista d'indústria, classificar-les en dos aspectes: els que fan referència al procés i els que fan referència a les instal·lacions industrials i a la seva qualitat. És diferent perquè un mateix procés químic té... Un mateix procés químic utilitza re-

actors..., dos processos químics diferents —millor dit— utilitzen reactors de la mateixa naturalesa i, per tant, una cosa és la que fa referència a les instal·lacions i els components i una altra cosa és la que fa referència als processos.

Començant per aquests darrers, li haig de dir que la normativa reglamentària existent és completa, s'aplica, i s'aplica a nivells comparables a la majoria de països de l'Europa occidental. I no em parli de concentracions petroquímiques, senyor Bargalló, perquè tots sabem que la concentració petroquímica més important d'Europa és al port de Rotterdam i, és clar, si vostè no ha passat per la vall del Rin, evidentment, doncs, pot fer comparacions inadequades; o la vall del Roine, per exemple.

Bé, pel que fa referència a aquesta normativa hi ha, a part de les lleis i decrets que s'han esmentat, hi ha els reglaments, per exemple els reglaments d'emmagatzematge de productes químics. És un tema important i és un tema que està regulat, a part pel Decret 668/1980, està regulat també per quatre instruccions tècniques complementàries: la que fa referència a l'emmagatzematge de líquids inflamables, la que fa referència a l'emmagatzematge d'òxid d'etilè, a l'emmagatzematge de clor i a l'emmagatzematge d'amoníac. Cada una d'aquestes instruccions tècniques complementàries fa, detalla —detalla— tot el que fa referència a distàncies, a tanques, a característiques dels dipòsits, a característiques de l'obra civil, obra civil que, per altra banda, en el darrer accident de TDESA va complir perfectament la missió per a la qual estava dissenyada.

El reglament d'aparells de pressió és un altre reglament extens que està desenvolupat per disset instruccions tècniques complementàries. En aquestes, dins d'aquest apartat, hi ha tres instruccions tècniques complementàries que tenen una especial importància en el tema que ha provocat aquestes interpellacions. Concretament, hi ha les que fan referència a gas natural liquat, la que fa referència a centrals tèrmiques generadores d'energia i, finalment —la que és més escaient en aquest cas—, la que fa referència a refineries de petroli i a plantes petroquímiques.

Aquestes instruccions tècniques no solament determinen les característiques sinó també la periodicitat, que es compleix estrictament, en les revisions i proves de funcionament dels aparells.

També hi ha les corresponents regulacions i instruccions tècniques referides a les instal·lacions elèctriques d'alta i baixa pressió..., d'alta i baixa tensió, que també són presents a les indústries químiques; instal·lacions de gasos combustibles, etcètera.

Si passem a l'apartat del procés, aquí el procediment és diferent perquè vostès saben que els aparells poden ser més o menys estandarditzats, és a dir, un reactor per aguantar dues-centes atmosferes de pressió té unes característiques, però en canvi el procés en el qual s'aplica aquest reactor en cada cas pot ser diferent. Llavors, aquí, aquí regeix, fonamentalment el Decret —és un real decret, desenvolupat després per les ordres corresponents—, el Decret 2135/80. Aquest Decret especifica les condicions de projecte i disseny de les instal·lacions industrials i, concretament, fa una cosa. És a dir, aquest Decret, essencialment, el que fa és definir, tal com marquen les directives de la Comunitat Europea —és a dir no és cap invent especial—, definir la responsabilitat dels tècnics projectistes en el disseny d'aquestes instal·lacions.

En la realització de l'obra i també del disseny i el projecte han de definir les verificacions i controls periòdics i per qui s'han de realitzar. La realització de les obres —que és l'etapa següent al projecte i disseny— ve definida també per aquesta normativa i té per finalitat establir quines són les responsabilitats dels constructors i instal·ladors. I, finalment, aquesta mateixa normativa determina els papers que ha de jugar l'Administració tant en les inspeccions que s'han de realitzar dels projectes com de la realització de les obres.

A continuació tenim la Llei 13/87, que s'ha esmentat diverses vegades i que ha estat desenvolupada pels decrets i ordres corresponents, que especifiquen els procediments de control i manteniment de les instal·lacions i la vigilància que l'Administració ha de fer d'aquestes instal·lacions i d'aquests procediments de manteniment.

Això em portaria —però no ho faré— a repetir les xifres que ha donat el diputat Pere Esteve en relació amb l'activitat inspectora del Departament, però em voldria centrar jo molt específicament en el tema d'aquelles indústries que estan subjectes a la Directiva europea d'accidents majors; Directiva que va ser promulgada l'any 82 i que després ha anat seguida d'altres directives complementàries l'any 87 i l'any 88. Concretament, la darrera és del 24 de novembre del 88, que va desencadenar un decret del Departament d'Indústria el desembre del mateix any 88, seguint amb tota precisió i amb tota puntualitat les indicacions de la Directiva europea.

Aquesta Directiva, el que determina són aquelles indústries que han de tenir plans específics per al tema dels anomenats accidents majors i aquestes indústries es classifiquen en dues categories: les que han de fer l'anomenada declaració obligatòria, que són un total de quaranta-dues a Catalunya, que estan perfectament catalogades, i les que han de fer la declaració, l'anomenada declaració simplificada; TDESA és una de les de declaració simplificada —li ho adverteixo.

En total les instal·lacions que a Catalunya han de fer aquestes declaracions són 140 i en aquests moments l'han fet i la van fer dintre de termini 139. En falten sis, i les sis que falten també estan dins de termini, perquè són sis instal·lacions cap de les quals és situada a la zona petroquímica de Tarragona —concretament són situades al Baix Llobregat, al Barcelonès n'hi ha tres, i al Vallès Occidental n'hi ha dues—; són sis instal·lacions que tenen de termini legal fins al 21 de juliol del 93 per fer la seva declaració.

Aquestes declaracions són molt complexes i aquestes declaracions han estat valuades —tal com també ha dit el diputat senyor Esteve, però haig d'insistir-hi—, han estat valuades per tres de les empreses més prestigioses del continent europeu respecte a aquestes qüestions. Concretament, són la Cremer i Warner, Societat Anònima, amb domicili social a França, l'Institut National de l'Environnement Industriel et de Risque, amb domicili social també a França, i després una —que no sé pas si la podré pronunciar—, que és la Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek. Per als del ram, per als del ram —ja veig que el diputat que sap holandès m'indica que no ho he pronunciat bé, però li demano disculpes i suposo que ho comprendrà—, per als del ram és coneguda per la TNO, que és una empresa d'un gran prestigi en aquest terreny.

Aquestes empreses han avaluat els plans de protecció interior de les empreses sotmeses a aquesta normativa presentats fins el moment; els han avaluat i haig de dir que en algun cas

s'han hagut de fer modificacions després de l'avaluació que ha fet l'empresa. Modificacions que, un cop comprovades, han estat novament inspeccionades per la que els corresponia d'aquestes tres empreses, amb resultats satisfactoris.

Per tant, malauradament, amb una activitat que implica set mil persones directes i vint-i-cinc mil persones indirectes, no serem..., no hem sigut capaços d'evitar un accident mortal, però jo li asseguro que si moltes altres activitats que comporten risc tinguessin el mateix percentatge de seguretat ens evitariem molts morts, no només a Catalunya sinó a tot Europa i en el conjunt de l'Estat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. El senyor Bargalló pot fer ús de rèplica durant cinc minuts.

El Sr. BARGALLÓ: Moltes gràcies, senyor president. Honorable senyor conseller, senyores i senyors, primer li he de dir que estic molt satisfet del to dur del començament del seu discurs, la qual cosa vol dir que el meu discurs no ha estat incorrecte i, en segon lloc, que estic astorat de la segona part del seu discurs, perquè quan l'escoltava no sabia si responia la meua interpellació o estava responent el que el diputat senyor Esteve, de la majoria, havia dit en el tema anterior.

A veure, anem per parts. Primer, la seguretat de la indústria química —i ho he dit amb tota la meua modèstia en el començament de la interpellació— té tres aspectes, com aquesta cambra va reconèixer en els treballs de la Comissió de Seguretat dels Habitants de Tarragona i la seva Rodalia, en la segona legislatura, i que abans el diputat senyor Gimeno ha esmentat, té tres aspectes: seguretat interior, seguretat exterior i medi. Ni és culpa meua que aquests tres aspectes depenguin de tres conselleries de la Generalitat, ni jo he triat el conseller que em respon. Ni tan sols en aquell cas, com sembla que és habitual en aquesta cambra, se m'ha adreçat algú per preguntar-me la concreció de la meua interpellació, quan per altra banda, venint d'un diputat nascut i resident al Tarragonès, i venint al cap de dos dies de l'accident de TDESA, tampoc calia ser excessivament brillant per adonar-se de la situació geogràfica del tema i de la circumstància temporal del tema.

No entraré en la tàctica del paludisme; no és una tàctica oratòria que em vagi bé a les meves minses qualitats per al tema... Jo li diria que he parlat de concentració «petroquímica, nuclear i electroquímica», de les tres coses —de les tres coses. I en aquest sentit, sí que em sembla que els habitants d'aquella banda del país som especialment afortunats per tenir-les totes ben properes i per poder portar —i ara li parlo com a ex-professor d'institut— els nostres alumnes a comprovar aquestes coses sense haver de demanar un excessiu ajut a les associacions de pares d'alumnes per a fer-ho.

Ni m'ha respost la meua qüestió de si hi havia hagut correcció, o no, en els processos previs dels dos accidents que he esmentat, del mes de maig —dos accidents del mes de maig—, un dels quals va produir que una tercera empresa extragués a l'aire una substància tòxica; una substància tòxica que van dir primer que no era tòxica, després van dir que sí que era tòxica; ara sabem que era tòxica, però en la mesura que va sortir de l'empresa ho era poc. Per un cantó. És a dir, és correcte que per veure on hi ha una fuga es doni més gas a la canonada? No és correcte? Què va passar? Quina revisió va tenir l'empresa TDESA quan a les 4,15 hores del dia 8 del mes XI de l'any 90 comunica

als serveis de protecció civil que ha tingut una aturada, que degut a això hi ha hagut una explosió? Això em sona a una cosa bastant semblant al que va passar el dia 8. Hi ha algun estudi fet, sobre això? Es va comprovar per què TDESA, a les 4,15 hores del dia 8 del mes XI de l'any 90, va tenir una petita explosió, etcètera? I, després...

El Sr. PRESIDENT: Senyor Bargalló, li haig d'advertir que, si vostè vol respostes a qüestions puntuals, el tràmit adient parlamentari és la pregunta, eh? Una interpellació sempre és sobre qüestions generals. Segueixi.

El Sr. BARGALLÓ: Bé, doncs jo tampoc he parlat d'un mort, ni és el meu tema, ni tinc voluntat necrofílica. Un d'aquests que ha esgrimit el tema d'un mort, no ha estat un diputat, ni tan sols el que el parla, ni del Grup del qui el parla, sinó del Grup al qual vostè pertany, el Grup que dona suport a la seva acció de govern, ha parlat del tema d'un mort. I jo li diria, a veure: si l'accident de TDESA, en lloc de ser a les vuit, és a les dotze del migdia, ara estaríem parlant de molts morts; 4.000 vidres, alguns d'ells grans vidrieres, van caure del sostre de les aules i el taller del complex educatiu de Tarragona damunt les taules i les cadires en què hi havia alumnes unes hores abans. Què hauria passat si aquelles taules i cadires fossin amb alumnes? I vostè em pot dir, «Era imprevisible, l'accident.» I jo li responc: s'han tornat a posar els 4.000 vidres; s'han tornat a posar 4.000 vidres, normals, que quan hi torni a haver una ona explosiva —i hi va haver una altra ona explosiva produïda per Dow Chemical l'any 89—, quan torni a haver-hi una ona explosiva, tornaran a caure, haurem, potser, de tenir l'esperança agnòstica o no agnòstica que en aquell moment no hi hagi alumnes a sota; ara, el que és més curiós és que el material blindat que serviria perquè aquells vidres no es trenquessin en cas d'ona expansiva s'està fabricant en aquell complex petroquímic que comporten les ones explosives que fan que els vidres petin. Això ja no és el paludisme; això és una cosa que els habitants de Tarragona no entenem com pot passar.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Bargalló.

El Consell Executiu té la paraula per contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER D'INDÚSTRIA I ENERGIA: Senyor president, senyores i senyors diputats, molt breu serà la meua rèplica, perquè jo havia notat, quan el senyor Bargalló em deia: «Escolti, jo no sóc gaire brillant, però tampoc s'ha de ser gaire llest per saber que, en aquesta interpellació, el que faríem seria parlar de l'accident de Tarragona.» No, no, ni brillant, ni no brillant; simplement, reglamentari. Ho hauria dit jo, si no ho hagués fet notar el senyor president, que ha de vetllar pel compliment del Reglament, i ho ha fet.

Senyor Bargalló, jo no puc —si vull parlar amb rigor—, no puc parlar de quatre temes alhora, i el que he proposat ha sigut, simplement, una divisió metodològica dels temes a tractar. Naturalment, vostè sí, parla de tots els temes alhora. Perquè vostè deu conèixer, parlant d'allò que s'ha d'informar la població, i formar, i a més a més assabentar-me —cosa que celebro, perquè és una professió extraordinàriament bonica, la de la docència— que vostè és professor d'institut, que efectivament cal fer un gran esforç de formació de la població. Hi va haver una enquesta famosa que es va fer en un país avançat i curós en general amb els temes de medi ambient, una enquesta en la qual pregunta-

ven als ciutadans a veure si tenien algun producte químic a casa seva. Algun producte químic a casa seva. I, escolti, a mi m'agradaria parlar sense que hi haguessin gesticulacions excessives, que em distreuen. (*Remor de veus.*) A veure si hi havia algun producte químic a casa seva. I més del cinquanta per cent de la població —més del cinquanta per cent de la població— contestava, ofesa, que no, naturalment. I llavors, una part molt important, no la recordo, del cinquanta per cent restant o de menys del cinquanta per cent restant deia tímidament que sí: el lleixiu. Sense ser conscients que estaven contestant aquella enquesta sobre una taula de plàstic i que estaven utilitzant probablement un bolígraf que estava també fabricat per la indústria química. De manera que, en aquestes coses, és com allò dels nens que es pensen, de vegades, que el corrent es produeix en l'endoll. Es requereix una important tasca de formació, seriosa, de la gent, de tots.

Bé, i com que vostè ha insistit a parlar del tema concret de TDESA, miri, nosaltres vam encarregar immediatament —immediatament— un estudi sobre la situació que s'havia produït i les causes, i la manera d'actuar allà dintre, un estudi a una institució molt respectada en aquest país, que té una llarguíssima trajectòria en el terreny de la química, que és l'Institut Químic de Sarrià. L'Institut Químic de Sarrià ens ha lliurat un primer esborrany —suposo que disposarem d'un informe definitiu de forma molt immediata—, però en aquest primer esborrany es fan afirmacions tan contundents com les següents: després de seguir i descriure pas per pas i analitzar tots aquells passos que vostè intenta ridiculitzar dient: «Es pot donar pressió a una canonada?» Miri, sí. El procediment acceptat, el procediment que marca la directiva Seveso i els seus desenvolupaments per tal de controlar què passa quan es produeix un microporus és, precisament, tornar a donar pressió a la canonada. Molt bé. L'Institut Químic de Sarrià analitza tots els procediments seguits, i els llegiré només un dels paràgrafs finals. Diu: «El cap d'operacions i el cap de planta estaven de guàrdia i es van quedar a supervisar l'operació, ja que s'havia iniciat, encara que no els corresponia. La seva presència no es requereix per dur-la a terme, però s'hi van quedar i la van supervisar.» Diu: «La resta del personal que participava en l'operació era l'adient per realitzar-la, i la van realitzar bé.» I això no evita que, de vegades, hi hagi una explosió, però es va realitzar bé.

I respecte..., i això no ho diu un tècnic del meu Departament, ho diu una institució —home!—, la independència de la qual, jo, la veritat, no poso en dubte, ni el prestigi, ni el nivell tècnic. I respecte al tema de TDESA, que va ser l'incident induït per la primera explosió, diu: «La descàrrega d'òxids de nitrogen no va ser en cap moment perillosa per a la població.» És evident que, si la descàrrega de tot el contingut del procés de la planta, en les canonades, etcètera, no suposa perill, no es pot parlar de situació de perill quan se'n descarrega un petit percentatge. I acaba dient, fixin-s'hi bé: «Aquí també» —i el «també» el remarco jo, aquí no està remarcant, simplement està posat amb tota naturalitat—, «aquí també l'actuació dels operaris de l'empresa demostra que tenen un excel·lent coneixement del procés i de les actuacions d'emergència.» I sàpiga que això, la formació del personal intern de la fàbrica per donar les respostes adequades en les situacions compromeses, forma part també dels plans d'emergència, que són avaluats per aquells que abans els he explicat pronunciant malament el nom holandès.

Per tant, nosaltres pensem que és un accident, un accident desgraciat, però és un accident que no es pot inscriure en cap moment en cap mala pràctica, ni de disseny, ni de funcionament.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Subirà.

Fins a dos quarts de cinc, se suspèn la sessió.

(Són tres quarts de dues de la tarda i onze minuts).

La sessió es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda i tretze minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i el lletrat Sr. Pau.

Al banc del Govern seuen els consellers de Governació, de Política Territorial i Obres Públiques, de Treball, de Justícia, d'Indústria i Energia i de Benestar Social.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Abans d'entrar en la continuació de l'ordre del dia, la presència es complau a donar la benvinguda a l'il·lustre diputat senyor Joan Serra i Caball, del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, que substitueix el senyor Francesc Marimon. Li desitgem els majors èxits en la seva tasca de diputat.

El sisè punt de l'ordre del dia és la interpellació sobre la seguretat dels polígons petroquímics, que formularà el diputat senyor Víctor Gimeno, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya. Té la paraula.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la seguretat dels polígons petroquímics

El Sr. GIMENO: Senyor president, senyores i senyors diputats, continuarem un debat que aquest matí el Consell Executiu ens ha parcialitzat, ja que ens ha fet una divisió de dues interpellacions en principi idèntiques, perquè un parlava d'indústria i l'altre parlava de polígons, quan s'entén que el polígon comprèn les indústries i ens deien que un dels dos responents —dels dos consellers— parlaria de la seguretat interior exclusivament i l'altre de la seguretat exterior exclusivament. Pensem que aquesta parcialització no és bona perquè no s'entén que puguin ser dues parts que no tinguin connexió; no hi ha bona seguretat exterior si no hi ha una garantia de seguretat interior.

De totes maneres, no és aquesta la primera vegada que parlem de la seguretat de les indústries químiques, fonamentalment de l'àrea de Tarragona on hi ha tres polígons industrials —dos a Tarragona i Constantí i un a Flix— i tant de bo poguéssim ser l'última.

El que sí que hi ha —una característica— és que han estat sempre interpellacions com a conseqüència —o actuacions— de determinats sinistres. El primer va ser a conseqüència de l'atemptat d'ETA, el 12 de juny del 87, al rack de Repsol, que va portar una comissió d'investigació, comissió d'investigació que no es va poder reeditar —com hem dit aquest matí— després de les eleccions del 88, perquè ja havia passat un any, ja no hi havia cal·liu en l'ambient i ja no era necessari mantenir aquesta Comissió.

Vam tornar-ne a parlar el 9 de setembre del 90, quan hi ha un altre atemptat, pràcticament al mateix lloc que la primera vegada —esta vegada pels Grapo—, i que va comportar una inter-

pellació substanciada per mi mateix i resposta pel conseller Gomis —també llavors conseller de Governació, com ara—, que va comportar, a part de les manifestacions que vam fer, una moció que es va aprovar el 23 de novembre del 90.

Jo penso que com que els fets eren similars, podríem recordar —a vegades és bo fer memòria del que es diu en determinats moments—, i el conseller ens va dir quatre coses, que jo resumeixo: primera, que hi havia un esforç seriós de coordinació des del mes de novembre de 1988 entre Administració de l'Estat, Administració de la Generalitat i ajuntaments, la qual cosa vol dir que implícitament venia a dir que abans no n'hi havia hagut. Llavors, a partir del novembre del 88 hi ha un esforç de coordinació. Que hi ha un conveni fet, signat amb l'Estat —concretament, el 2 de març de 1990—, en el qual es comprometia a acabar el Plaseqta, és a dir, la tercera fase fonamentalment del Plaseqta, i que això es valorava que s'havia fet molta feina, que s'havia endarrerit massa, però que en un termini de tres, quatre mesos —i parlo de novembre..., octubre del 90— això podia estar acabat, la tercera fase del Plaseqta. Va fer una valoració personal, dient: «No em sento satisfet de com han anat les coses» i aquell convenciment que a partir d'ara aniran millor, i una última valoració en què es deia: no hi ha hagut cap més accident que els produïts pels atemptats —accident considerable— i això vol dir que les indústries són segures, que hi ha seguretat dins del complex industrial de Tarragona.

Això era el resum fet pel conseller aquell dia. La Moció aprovada el 23 de novembre —fa un any i mig, exactament— deia en els seus apartats més importants, a part de condemnar l'atemptat terrorista, deia: «El Parlament insta el Govern a: accelerar conjuntament amb les altres administracions implicades —la local i el Govern de l'Estat— el procés de revisió, actualització i assumpció del Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Tarragona, d'acord amb el Reial decret 886/88, del 5 d'agost, i amb les altres disposicions en vigor sobre aquesta matèria.» És a dir, acceleràvem allò que..., o estàvem intentant accelerar l'assumpció, finalització i revisió del Plaseqta, quan se'ns havia dit que en un termini de tres, quatre mesos podria estar fet, i el Parlament deia que això ho havíem d'accelerar una mica més. El segon punt era: «Destinar recursos humans i tècnics que li pertoquin, d'acord amb el Pla, per garantir-ne l'operativitat», d'est Pla. El tercer punt deia: «Promoure, en el marc de les seues competències, les mesures adients per reduir la vulnerabilitat de les instal·lacions industrials; controlar, de manera efectiva, l'abocament d'emissions i residus de les empreses i minimitzar l'impacte ambiental del polígon.»

Al següent, vam dir: «incentivar...» i els correctors lingüístics van posar: «donar incentius», no sé si és exactament lo mateix, perquè dèiem: «Incentivar les accions de divulgació i conscienciació de la població propera als polígons químics», perquè a una de les conclusions a què vam arribar és que és fonamentalment el coneixement de la ciutadania de les mesures a prendre per a l'efectivitat de les mesures, i llavors es parlava que havíem de fer..., d'incentivar aquestes accions de divulgació i conscienciació.

I per últim dèiem: «Impulsar, junt amb les administracions implicades, la constitució, en el temps més breu possible, del Consorci de Medi Ambient del Camp de Tarragona», d'acord amb la Resolució ja anterior d'aquest Parlament, la 133/III, sobre política territorial.

Per què en tornem a parlar avui, aquí? Evidentment, en parlem com a conseqüència de l'explosió del 8 de maig a TDESA; 8 de maig vol dir que ara fa aproximadament un mes i que durant est mes hi ha hagut una informació substancial; tota aquesta és un dossier de totes les informacions que han sortit als diaris —bàsicament de la circumscripció tarragonina, però també d'altra premsa—, és a dir, un dossier prou extens de la informació que s'ha generat. A més de la que s'ha generat pública, n'hi ha altra de no pública; vol dir que es podria fer un dossier bastant dens sobre què és el que va passar allà i quines conseqüències ha comportat.

Jo voldria, en aquests moments, des d'un punt de vista ja fred, ja han passat les primeres manifestacions en calent dels responsables respectius —d'empreses, de l'Administració, de les associacions de veïns, etcètera—, entre aquestes manifestacions de les autoritats, que potser amb aquest afany de tranquil·litzar la ciutadania, de minimitzar, ens deien: «no va passar res», «no hi va haver perill», «va funcionar correctament el Plaseqta», etcètera.

Voldria fer l'anàlisi freda, però freda no vol dir frivolitzar —com entenc que s'ha fet des d'aquesta tribuna aquest matí—; no es pot frivolitzar una sensació de confusió, nerviosisme, indignació i impotència —i no els poso jo, posava els qualificatius la premsa, recollint quina era la sensació dels ciutadans: «confusió, nerviosisme, indignació i impotència»—, i que aquest matí se'ns digui que els ascensors van bé i que l'any que ve els hauran revisat tots, per exemple, o que se'ns diguin altres informacions que no vull tornar a treure.

El que voldríem fer és un balanç i un balanç podria ser: primera, dels compromisos que vam adquirir fa any i mig en la Moció 45 del Parlament, de la tercera legislatura, com estem? D'aquests compromisos que he llegit, en quin percentatge hem avançat i quins són els fruits d'aquell compromís pres fa any i mig?

Un altre balanç —crec que inqüestionable— és la coordinació inexistent entre les diverses administracions: uns estaven al Cecopi, al Centre de Coordinació Operativa; els altres es van manifestar *in situ*; hi van haver declaracions d'uns contra els altres, acusant que un no complís, que no complís l'altre, en definitiva, el que sí que significa això —no vull ara posar la medalla a qui li correspongui—, vull dir que no va haver-hi coordinació, aquella coordinació que, des del novembre del 88, anava avançant. Que va, fruit d'aquesta descoordinació, hi va haver informació a la població que es va donar tard, que es va donar en un retard que en determinades circumstàncies podria ser ja innecessària donar aquesta informació i que, a més a més, era contradictòria.

També destacar que seguim depenent de la voluntat de les empreses per informar —per informar— sobre el que ha passat o ha deixat de passar a la seua empresa, i que les primeres comunicacions van arribar amb bastants minuts de retard respecte al fet de l'accident concretament. Que hi va haver un col·lapse total de comunicacions: ni telèfons ni fax no van funcionar, que hi ha una proximitat excessiva de diversos barris de l'àrea de Tarragona al polígon químic, que hi ha una ubicació molt perillosa del complex educatiu de Tarragona, que està voltat per indústries i que els danys van ser palpables i sort que era fora d'hores lectives, que no va tenir més conseqüències. Que l'accident —i est és un balanç que crec que també és inqüestionable—

va ser greu i abans em comentaven que a Sabadell l'atemptat de l'any passat d'ETA va provocar..., 400 habitatges afectats i a Tarragona, molt més difusa, no era al centre de Sabadell, no era al centre urbà, hi ha 1.200 habitatges afectats. Per tant, és evident que hi ha un accident greu.

I voldria afegir, per diferenciar-lo dels anteriors accidents o atemptats, que es diu que no va ser fruit de cap atemptat de cap intervenció externa, sinó que va ser una explosió fortuïta de la qual encara no es coneixen les causes —això és el que ens ha dit l'empresa TDESA—; una explosió fortuïta vol dir que és una explosió que es pot produir per qualsevol motiu, que encara no coneixen el motiu i que, per tant, difícilment era evitable. I això, la conclusió que se'n pot treure és que, lògicament, no hi ha seguretat en les instal·lacions industrials, o que no hi ha la que seria desitjable.

També caldria veure si les instal·lacions i els processos emprats són correctes; avui se'ns ha dit aquí que les directives europees diuen que el procés per reparar una fuga d'etilè és injectant a pressió altra vegada; el que no se'ns ha dit és si cal injectar etilè novament a pressió o és més procedent injectar un producte que no sigui explosiu, com podria ser, simplement, l'aigua. Això no se'ns ha dit, però s'ha deixat caure com que el procés era el més correcte possible, perquè les directives comunitàries ho diuen. Potser se'ns hauria de clarificar.

I l'última, que no surt a les estadístiques, és la sensació de por, la sensació d'indefensió, d'inseguretat, la psicosi en què viuen centenars i centenars de ciutadans que estan al costat d'aquestes empreses i que cada vegada que se sent alguna petita explosió sempre estan amb l'ai al cor de què és el que farem, què és el que passarà; perquè el Plaseqta segueix brillant per la seva absència, almenys en la seua tercera fase, que és la que s'havia d'acabar.

Acabo, senyor president. Voldria que el conseller, ja que em contestava el conseller de Governació només, em digués —ens digués— si s'ha revisat i s'ha actualitzat el Plaseqta, si el pla de carències que marca el mateix Plaseqta s'ha cobert, si el manteniment de l'operativitat del Pla en les seves recomanacions, que surten a la pàgina 48, s'han complert; si el procés de divulgació d'incentivar la divulgació i la conscienciació dels ciutadans s'ha anat fent; si finalment aquesta tercera part s'acabarà d'alguna manera, i com es compleix el Reial decret 886/88, així com l'aplicació de la directiva de Seveso, i posteriors, aquella directiva europea que incidia en l'obligatorietat de la divulgació dels riscos que poden sofrir indústries per garantir la seguretat dels ciutadans.

No voldria sortir d'aquí amb la sensació que tenim dos percepcions diferents; és a dir, que hi ha —i tenim— la sensació que aquella zona és un polvorí amb un elevat grau de risc, i que ens vinguessin determinades persones, jo dubto molt que diputats que visquin a l'àrea metropolitana..., a l'àrea urbana de Tarragona, o membres de les associacions de veïns que també viuen constantment allà, puguin compartir la impressió que ens ha donat el diputat Pere Esteve, president de la Comissió d'Indústria, o el mateix conseller d'Indústria, que ens ha vingut a dir: a Tarragona viu en el millor dels mons possibles; molt pocs accidents, molts de diners destinats a seguretat, i, per tant, en tot cas, podríeu estar satisfets de viure allí que vivíeu.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Gimeno. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller de Governació, senyor Gomis.

El Sr. CONSELLER DE GOVERNACIÓ (Josep Gomis): Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats. Senyor diputat interpellant, probablement no tenim dues percepcions diferents del problema, sinó que el que potser sí que tenim —i és legítim també— són dues actituds diferents davant el mateix problema. Segur que coincidim perfectament en la sensibilització que hi ha a Tarragona i en els barris de l'entorn de la indústria petroquímica per uns fets que són objectius i que han causat problemes. Segur que això és objectivable i tenim la mateixa percepció; segur que no tenim la mateixa actitud a l'hora de valorar les actuacions que s'han fet i això —ho deia abans— és legítim. Vostès han de posar en entredit l'actuació del Govern i la nostra obligació —també legítima— és d'intentar objectivar tot allò que hem fet i demostrar que no tot és tan dolent ni tot és tan desastrós.

Jo intentaré després parlar-li una mica de la seguretat dels barris i de l'ambient que es respira als barris. Hi ha una cosa que és certa, que la vaig dir l'altra vegada i la repeteixo ara: el Plaseqta, que va ser anunciat que es faria l'any 86, doncs, s'ha ajornat moltíssim. Però també és certa una altra cosa: que en el moment, a partir de l'any 88, i com a conseqüència del Decret 886, en què la Generalitat entra a tenir competència sobre el risc major de la indústria química, des del Govern de la Generalitat es fa una cosa que em penso que és important. Se signa un conveni per acabar el Plaseqta, i es fixen unes dades —estan publicades en el diari oficial de l'Estat— on diu quins passos farà la Direcció General de Protecció Civil del Govern central i a partir de quin moment el Govern de la Generalitat entrarà en joc, col·laborant en el 50% per a la materialització dels objectius d'aquest Pla. I és cert que l'encàrrec del Pla, pels estudis —jo entenc, a més a més, que són acurats i que són laboriosos—, no es va formalitzar fins l'octubre de l'any 91.

I és cert també que ens diuen que aquest mes de juny aquesta fase de l'estudi estarà acabada. I aquesta és la que contempla una sèrie d'actuacions, que són les que vostè em pregunta si s'han complert o no s'han complert. L'estudi encara no està entregat i, per tant, a partir d'aquest moment es materialitzaran els recursos amb el 50% de l'aportació de la Generalitat per poder dur..., per poder tirar endavant tots aquells projectes que s'havien dit i que s'havien contemplat. Per tant, vostè té raó: hi ha hagut un ajornament, que a vegades jo he qualificat, fins i tot, d'injustificable, però que sembla que en aquests moments —no sembla, sinó que és— està en aquest punt i que, per tant, això és d'aquesta manera.

No és que no s'hagi fet res, perquè la responsabilitat del Govern de la Generalitat en indústria química no sols és —que és important— la del complex petroquímic de Tarragona; hi ha moltes indústries químiques a Catalunya, i per això s'ha fet una distribució per àrees i per això aquest matí, fins i tot, un il·lustre diputat ha parlat dels plans d'emergència que s'han confegit, que s'han posat, ja, en vigor provisionalment, amb la col·laboració dels ajuntaments i amb la col·laboració de tots els estaments implicats en el pla d'emergència, i jo li diria que satisfactoriament.

Però ja que vostè —i em sembla que el motiu de la interpellació—, més que la política global de la gerència de Protecció Ci-

vil i del Govern de la Generalitat sobre els plans d'emergència de tot Catalunya, el que l'interessa és el Plaseqta, que quedi clar això: un ajornament, que, fins i tot, en moments jo he qualificat d'injustificable, que en aquests moments és d'aquesta manera, i una sèrie d'actuacions que s'han de dur a terme en el moment en què el Pla estigui acabat. Aquest és el punt. No s'ha fet res, mentrestant? Sí. Els recursos humans per tirar endavant tots els projectes que el Plaseqta dissenya hi són; tant per part de l'Estat o del Govern central com per part de la Generalitat. Els Cecopi que no existien fa un any i mig o dos, existeixen, i després també ara entraré en el tema del Cecopi. Per tant, aquesta és la realitat, objectivable, comprovable, i per això hi ha una percepció que és igual però hi ha una actitud que és diferent davant del mateix coneixement del problema.

TDESA. Mirin, jo he escoltat també amb molta atenció aquest matí la interpellació que s'ha produït. No s'ha d'estranyar que estigui sectoritzat el debat: les competències del Govern de la Generalitat en aquest tema són del conseller d'Indústria, pel que fa referència a la seguretat industrial, i són del conseller de Governació, pel que fa referència a la seguretat de les persones, als plans d'emergència exteriors, bàsicament. Per tant, que ell contesti i actuï en allò que és de la seva responsabilitat i jo ho faci en la meua, a vostè li ha de semblar bé; al final dos consellers, que són els qui tenen responsabilitat en aquest tema, contesten els il·lustres diputats sobre un problema que..., encara que les mocions tampoc són úniques, no són del mateix grup, les interpellacions, són de dos grups diferents..., per tant, no li estranyi.

TDESA. A les 18.53 es produeix l'explosió. Tres minuts després —tres minuts després— els bombers surten en direcció al lloc on s'ha produït l'explosió. Nou minuts després els bombers arriben, que són els primers que han d'arribar, lògicament: Protecció Civil no és un exèrcit qualsevulla, és la suma o l'aportació de recursos que existeixen en aquell moment, i els primers d'actuar són els bombers. Nou minuts després acudeixen els bombers al lloc. Comproven com, amb els monitors propis de l'empresa, es controla exactament, i es controla bé, l'incendi que en aquells moments hi ha a TDESA. Pocs minuts després —pocs minuts després, no sé si quinze minuts o vint minuts—, jo personalment, perquè em trobava molt a prop, em trobava a sis quilòmetres, hi vaig personalment; parlo amb el cap de seguretat i diu que l'accident està controlat. A partir d'aquell moment —a partir d'aquell moment—, els bombers no han d'actuar, ningú ha d'actuar, i a partir d'aquell moment es dona la informació, a través dels mitjans d'informació que hi havia en aquell moment, perquè la gent es tranquil·litzi. Fins i tot en això varen col·laborar il·lustres convidats que avui hi ha a la tribuna, de l'Associació de Veïns de Tarragona, que estaven amb mi en aquell moment i que varen sortir corrent a informar la gent que l'accident estava controlat. Un accident que millor que no s'hagués produït, un accident que sempre és lamentable, però, senyor Gimeno, el risc zero no existeix. El que s'ha de fer quan es produeix això és actuar, realment, amb sentit de responsabilitat i amb eficàcia i amb eficiència.

I jo penso que en aquests moments hi ha una cosa que hem de tenir clara, quan parlem del temps que es tarda a donar informació. Miri, davant de la prioritat d'actuacions, n'hi ha tres: la primera és contenir el risc que s'està produint; la segona és ajudar els ferits i evacuar els ferits que hi hagi, i la tercera és la

d'informació, perquè ja es pot arribar a conèixer, potser, al cap d'una mica de temps, què és el que ha succeït i quines dimensions té. Jo li asseguro que les dues primeres prioritats, els dos primers objectius varen funcionar perfectament. I li asseguro —perquè érem allà— que els mecanismes de seguretat de l'empresa varen funcionar.

I, aleshores, aquí s'esdevé tot un discurs, de dir «la col·laboració entre les institucions...». La col·laboració entre les institucions havia de funcionar a partir que s'hagués activat el Cecopi, perquè l'accident no hauria estat controlat. Si en aquells moments, al cap de pocs minuts, l'accident ha estat controlat, què s'ha d'activar? Quins mecanismes i quines decisions s'han de prendre, sinó les que s'havien de prendre? Pocs accidents ens trobem a la vida —sortosament, que no n'hi hagi mai cap— que al cap de quaranta minuts els bombers marxïn del lloc del sinistre perquè el sinistre s'havia acabat. Per tant, no... Jo li asseguro..., i, miri, de vegades, també..., home, a tots ens agrada ser crítics amb els altres..., en aquests moments no ho puc ser, malgrat que hi va haver unes manifestacions dient que el conseller no va fer el que havia de fer, i no sé què... Malgrat això, l'esforç de col·laboració que s'està fent amb els governadors civils i amb el Govern central, perquè hi hagi una unitat d'actuació i de coordinació en el tema de seguretat, és important. I els recursos que s'hi estan esmerçant són importants. I malgrat això, jo sóc conscient —i a més a més vostè sap que ho conec perfectament— de la sensibilitat que hi ha a Tarragona, del problema que tenen els veïns que estan a l'entorn d'una indústria amb risc, com és aquella, però també hem de ser conscients, i també ho puc dir de la mateixa manera, que els esforços de col·laboració hi són i s'estan fent, i s'acabaran. I li asseguro que... És que, de vegades, em fa la impressió, quan sento segons què, de dir: «Escolti, miri, aquí estem els que ens preocupem de les persones, i allà estan els que no es preocupen de res ni tenen cap sensibilitat sobre aquest problema...». Li ho asseguro, i vostè ho sap, senyor Gimeno, que no és així, que la preocupació hi és, i no sols personal, institucional. I que ho volem fer..., i en aquests temes de seguretat jo sempre he dit que no hi ha d'haver protagonismes de cap administració, i que l'Administració local i l'Administració de la Generalitat i l'Administració de l'Estat han de funcionar com una sola corda, i han de funcionar amb una sola veu, sense buscar afanys de protagonisme, perquè el que ens preocupa és això: és que la imatge, la realitat d'eficàcia de la seguretat hi sigui, però no sols això, sinó que la gent tingui la percepció que les institucions, totes —totes— s'estan preocupant d'aquest tema. I això està passant.

I, aleshores, vull dir-li el següent: miri, la seguretat, no sols aquesta, és objectiva i també és molt subjectiva. Hi ha uns elements, hi ha uns paràmetres que es poden objectivar i que poden objectivament demostrar que hi ha inseguretat. Però n'hi ha d'altres que es van creant, i vostè ho sap, i vostè sap com el valoro, i no va per vostè, vull dir que no ho dic per això, ho dic perquè de vegades, fins i tot des de mitjans de comunicació, es fa això. Segons quins missatges, segons quins discursos, segons què es diu, que va més enllà i que no s'ajusta a la realitat, el que crea és inseguretat subjectiva, però que s'escampa pertot arreu i que perjudica aquells que volem ajudar, que són els ciutadans que tenen aquest problema.

Per tant, preocupació pel polígon, preocupació per la seguretat, estem tirant endavant, amb dificultats algunes vegades i

amb retards —ho repeteixo— que potser no s'havien de produir, però objectivem els fets, objectivem això de TDESA, no busquem pinzellades, com s'ha dit aquest matí, les caretes, no sé què... Sap el que passa —i perdoni'm, que ja acabo, senyor president—, quan passa un fet d'aquesta manera, no sols els mecanismes institucionals es mouen tal com s'han de moure, sinó que hi ha un voluntarisme extraordinari, que jo valoro positivament. I allà mateix tots vam veure quantitat de gent, de Protecció Civil, de voluntaris de Protecció Civil, i de gent amb ambulàncies, i de gent amb cotxes, per col·laborar en el que passés en aquell moment. I aleshores, aquestes persones, moltes vegades, que col·laboren altruísticament i amb un esperit que és digne i encomiable, doncs, introdueixen, com algú aquell dia, i jo no sé..., no va repartir la Generalitat les caretes, ni el Govern central, les caretes..., algú, amb molt bona voluntat, va fer allò, però això no és dolent. Vull dir, aquest esforç de tothom i de sumar-hi no sols recursos institucionals i organitzats, sinó que la gent es mobilitzi davant d'un fet d'aquesta manera, s'ha d'ordenar però no és dolent. Per tant, deixi'm que jo ho valori positivament, i el fet que allà hi hagués molta gent, i el fet que hi hagués molts col·laboradors, això és positiu.

Ara, objectivament —objectivament— TDESA, un accident lamentable, que millor que no passi més, que no va tenir la importància d'altres accidents, que als pocs minuts estava controlat, que els mecanismes de l'empresa de seguretat varen funcionar perfectament i que la comunicació es va produir..., a veure, no es va comunicar immediatament. Molt bé. En qualsevulla accident, des que es pugui donar informació a la gent del que ha passat i del que han de fer, quants minuts han de passar? (*Pausa. Remor de veus.*) Els mínims possibles. Però difícilment ens estalviarem mai els quinze, els vint o els vint-i-cinc minuts en què algú determini exactament què és el que està passant. I les prioritats són aquestes que he dit abans: primer, contenir el risc; segon, ajudar els ferits, si és que n'hi ha, com n'hi havia allà, lleus tots, gràcies a Déu, però n'hi havia, i, després, preocupar-se d'allò altre, que és de la comunicació i de la informació. I aquest ordre de prioritats no els treurà mai, perquè això és el que té sentit, i això és el que el seny ens aconsella, fins i tot, no sols la norma.

Per tant, es va actuar d'aquesta manera, i jo diria —i acabo— que evidentment que s'han de perfeccionar. Com és possible que, al cap de dos anys i sense experiència encara en aquest tema —dos anys i mig que tirem endavant aquests plans de Protecció Civil—, ja haguéssim arribat a la perfecció màxima de col·laboracions i de moviments coordinats i organitzats? No! Evidentment que no. Encara no. Però que, realment, les coses s'han desbordat una mica, que la preocupació que tenim és de corregir-les dia a dia, i que l'esforç que estem fent jo penso que és un esforç que es pot objectivar, es pot veure, es pot comprovar, i jo els invito a veure el que s'està fent en plans d'emergència, i d'aquí a uns dies, o d'aquí a un mes, quan la Direcció General de Protecció Civil de l'Estat ens doni el Plaseqta, ens posarem a materialitzar-lo i coordinarem, amb el millor esperit possible, totes les administracions, perquè, evidentment, aquesta sensació que existeix, d'inseguretat, i que jo la trobo, i que me la transmeten, doncs, deixi d'existir. Però a això hi hem d'ajudar tots, senyor Gimeno. Les institucions, fent les coses ben fetes; la Generalitat primer que ningú, posant-hi tots els seus recursos i la seva imaginació i el seu esforç, però tots els

que tenim responsabilitat... Perquè, com li deia abans, segons quins missatges no ajuden a la seguretat, sinó que ajuden a la inquietud, l'angoixa i la por, i això, des d'un punt de vista de pla, ni interior ni exterior, de pla de seguretat de la indústria química, no és bo.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Pot fer rèplica el senyor Gimeno, per cinc minuts.

El Sr. GIMENO: Senyor president, senyor conseller, és evident que diu que coincidim en una cosa: coincidim que tenim la mateixa percepció. Ja em satisfà. No ho havia vist així o no ho havia sentit així aquest matí. Però coincidim en poques coses més. Coincidim, això sí, en el procés que s'ha de seguir davant d'un accident d'aquests: primer, intentar controlar; després, treure els ferits i, després —els ferits o els danys que hi puguin haver, personals—, i acabem amb la informació i els mitjans que afecten la resta de ciutadans.

Però la seva intervenció penso que ha estat excessivament vaga, excessivament imprecisa, com perquè puguem treure la conclusió que les coses van bé, van al millor possible. Hi ha problemes; estos problemes són resolubles i es resoldran en determinats terminis. Tenim uns recursos, hem fet determinades gestions, sí que se'ns ha dit que se'ns invita a visitar-ho i a conèixer-ho *in situ*. Li ho accepto, li accepto la invitació aquesta, i tan aviat com puguem jo em comprometo a fer les visites que calguin per intentar no tranquil·litzar-me personalment a mi, sinó intentar tranquil·litzar aquesta gent que, al marge d'informacions, de manifestacions o del que vulguem, estan intranquils, estan insatisfets i estan neguitosos, però perquè hi ha fets objectius, reals i no manipulables, com són accidents.

Vull dir, l'explosió va tenir lloc a les 19.53 i a les 20.53 —per posar al cap d'una hora— no hi havia cap manifestació de determinats dirigents polítics, o veïnat, el que volguéssim, que creessin l'estat d'insatisfacció o de descontentament. Això sortia fruit de la pròpia realitat, i la realitat era que hi va haver un accident molt important..., jo en això discrepo, perquè m'ha dit que no tenia la importància..., en fi, si no tenia la importància i va produir els mals que va produir, i afortunadament, per l'hora en què es va produir no va ocasionar més problemes..., no hi havia treballadors dintre de l'empresa, del reactor, perquè havien anat a menjar alguna cosa, no hi havia alumnes dintre del complex educatiu perquè no era hora docent, i això va fer limitar a un nombre molt reduït les pesones accidentades. Però hauria pogut ser molt més perillós, i d'exemples, n'hi ha mol·tíssims. Per tant, ja dic, l'ona expansiva va ser molt important, i ja he dit abans el cas de Sabadell, on hi van haver sis morts i no va ser tan greu, tan intensa l'explosió com aquesta.

Se m'ha dit que no existeix el risc zero. És clar que no existeix el risc zero, però que tampoc no hauríem d'acceptar un risc com el que determinats dirigents de les empreses químiques van dir. Hi ha dos dirigents de dues empreses químiques, el president de l'Associació d'Empresaris Químics de Tarragona, que diu: «De zero a deu, el risc és el zero.» I el seu veí, que a més a més és soci de la mateixa empresa TDESA, un dels dirigents de la Dow Chemical, diu: «De zero a deu, jo el posaria al vuit, aquest incident o aquest accident.» Vol dir que no és tan petit. El que vull dir és que el risc zero no existeix, però sí que hem de procurar que els riscos siguin els mínims possibles. I en aquest sentit, jo, el que voldria és saber, a part d'esperar que el

Plaseqta sigui operatiu, que es compleixin els terminis, que se'ns digui quina operativitat començarà a tenir el Plaseqta, que se'ns digués què s'ha fet, què s'ha fet, del que demana el Reial decret aquest. Què s'ha fet, quant a... Aquest matí se'ns ha dit que, de papers, se'n van omplint: es fan plans de seguretat a diverses zones, s'han fet declaracions obligatòries i declaracions simplificades, però no se'ns ha dit quantes inspeccions s'han fet, quants de controls s'han fet, exhaustius, de les condicions de seguretat, quantes sancions o propostes d'actuació s'han fet des del Departament de la Generalitat o des de l'Estat, quants de mitjans de control, quant de personal i quin material existeix en aquestes funcions de seguretat de les empreses? Quants de recursos econòmics han emprat per garantir o per minimitzar aquests riscos?

I és clar que..., diu: «el sinistre va ser controlat», però la sensació de descontrol i d'impotència, no, i la capacitat d'informar va fallar d'una forma estrepitosa, i va fallar perquè hi va haver informacions contradictòries, els uns dient que fessin això i els altres dient que fessin una cosa completament diferent. Però és que crec que la capacitat d'actuar va ser menystinguda, la de les institucions, perquè qui va actuar d'una forma exemplar —i això ho poden corroborar nombrosos veïns— van ser les organitzacions socials, la Federació d'Associacions de Veïns, que van organitzar una sèrie d'activitats: primera, d'informació; segona, de recollida de danys; tercera, de pactes amb l'empresa per indemnitzar dels danys que s'havien produït, i que l'Ajuntament i la Generalitat o han jugat un paper subsidiari o un paper inexistent. És a dir, no han estat a l'alçada de les circumstàncies, i avui resulta que un veí, si vol una indemnització, ha d'anar a fer l'informe a l'Associació de Veïns, i l'Associació de Veïns el remet a TDESA i l'Administració se'n desenten.

Jo voldria, en definitiva, plantejar dos temes fonamentals: primera, per tenir seguretat exterior, el principal és tenir seguretat interior. Què és exactament el que s'ha fet quant a seguretat interior? I que això sigués quantificat i avaluat, és a dir, tantes persones, tants de mitjans, tantes inspeccions, tantes sancions, etcètera, que és el que garanteix una certa seguretat. I, segona, com garantim aquesta seguretat exterior als efectes d'algun accident a dintre, i això, evidentment, és complint una sèrie de reivindicacions que feien moltes entitats, partits polítics i sindicats que convocaven a una manifestació —jo diria que prou unitària, de les més unitàries que hi ha hagut a Tarragona— i que, el que deien era: «Prou, volem viure tranquils!» No és manipulable, això. Això està signat per tots. Si volen viure tranquils és perquè no se'n hi senten gaire. I no sé si, amb una imprecisió de resposta com la que se'ns ha donat, contribuïrem a crear tranquil·litat a la població.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Gimeno.

Vol contestar, el senyor conseller? Té la paraula.

El Sr. CONSELLER DE GOVERNACIÓ: Molt honorable president, senyores i senyors diputats. Senyor diputat, al matí, jo..., no hi he estat gaire atent, però el que m'ha semblat és que el senyor Esteve, en contestar la interpellació, ha anat donant dades concretes d'inspeccions, de revisions, de sancions, que s'havien fet a la indústria química en general; per tant, permeti'm que jo no li ho contesti. A més a més, perquè no ho conec, però sí que ho he sentit i, per tant, m'ha quedat, i li ho repeteixo en aquests moments.

Per segona vegada ha parlat de Sabadell, i ha dit: «quatre-centes denúncies a Sabadell, i mil dues-centes a...» Vol preguntar al senyor alcalde de Sabadell com estaven els pisos de l'explosió de Sabadell? Aquests són els missatges que abans jo li recomanava que em sembla que no s'han de donar. No té res a veure el que va passar a Sabadell amb el de TDESA! I, en canvi, vostè, en aquest discurs —i amb bona fe, que, d'això, jo no n'he dubtat mai— m'està introduint l'atemptat d'ETA, sis policies morts, quatre-cents habitatges malmesos, TDESA, Tarragona. Això no és veritat, senyor Gimeno. Això no és cert.

En alguna cosa —i vaig molt de pressa—, el Pla interior de seguretat va funcionar. L'empresa i els tècnics de l'empresa sabien què havien de fer, i els elements de seguretat de l'empresa. De tal manera que els bombers —els bombers que, als pocs minuts..., se'ls pot demanar més, als bombers, que als nou minuts estiguin al lloc del sinistre?— no varen haver d'actuar. Si no haguessin funcionat els mecanismes interiors d'autoprotecció, qui havia d'actuar? I és cert que va ser exemplar l'actitud dels moviments veïnals. I és cert —jo ho he comentat abans— que un d'ells estava amb mi, i jo mateix li dic: «Vés corrent cap als barris a dir a la gent que tot això està controlat.» I ho va fer perfectament. I què és que als trenta-set minuts de l'accident el conseller de Governació parli per les emissores de ràdio i per la televisió i digui: «Que tothom estigui tranquil, que no passa res, que no hi ha contaminació i que no hi ha perill...» Això no és suficient? Quin altre tipus d'informació fa falta? Per un costat, els moviments veïnals informant que el tema està controlat i, per l'altre, el conseller de Governació de la Generalitat, responsable del director del pla d'emergència, informant a través dels mitjans de comunicació. És que fa falta més informació?

Llavors, em planteja un tema que no conec, però que em sembla que no és just. Diu: «Els denunciants es dirigeixen a l'Associació de Veïns i l'Ajuntament i la Generalitat no han fet el que havien de fer.» Vostè n'està convençut, del que acaba de dir? Doncs, em sembla que no és cert. I em sembla que, d'alguna manera, l'Ajuntament i la Generalitat, amb l'Associació de Veïns, d'alguna manera, han abusat fins i tot de la seva col·laboració per ajudar a mitigar i a resoldre els problemes que es podien presentar d'aquest fet.

Cregui'm: evidentment que la denúncia i la crítica és bona, perquè ens esperona i ens motiva a fer les coses millor, i no sols les hi accepto, però les hi haig d'acceptar en aquells termes que no em provoquin més inseguretat, més alarma, i que no tinguem la tendència a introduir missatges que, a poc a poc, van escampant-se pertot arreu i aleshores, sense saber qui ho ha dit i qui ho ha fet, però que aleshores es dona la circumstància, es dona la realitat que sí, que hem aconseguit, més enllà del que és objectiu i veritat, crear un ambient d'inseguretat que no és bo.

Jo estic segur que vostè no ho farà; nosaltres tampoc. El convido novament a veure què és el que estem fent i, evidentment que segurament..., i ho ha començat a reconèixer..., tant de bo que el Pla d'emergència exterior de Tarragona, el Plaseqta, estigués acabat. Li he explicat quina havia estat l'actitud del Govern de la Generalitat, i tant de bo que puguem treballar tots —moviments veïnals, i vostè, i les institucions— per evitar, sobretot, més que accidents que es produeixin, sobretot, aquest clima que existeix i que no és bo per a ningú.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Passem al setè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació sobre la política general dels geriàtrics de Catalunya, que formularà el diputat il·lustre senyor Xavier Soto. Té la paraula.

Interpellació al Consell Executiu sobre la política general dels geriàtrics de Catalunya

El Sr. SOTO: Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats, tornem avui a interpellar el Govern de la Generalitat sobre la situació de les residències geriàtriques a Catalunya. I dic «tornem» perquè ho hem fet ja en massa ocasions, moltes de les quals vostès recordaran. Ho vam fer a causa de la mort de cinc persones en una residència geriàtrica per una intoxicació alimentària el desembre del 86; ho vam fer per una residència que no complia les condicions més elementals al Vallès Occidental; ho vam fer per diferents situacions que s'havien produït a diverses residències a Sant Joan Despí, a Castelldefels, a Molins de Rei; ho vam tornar a fer pel cas tristament famós de la residència Alba, i avui tornem a interpellar el Govern, després que el proppassat divendres el conseller Comas reconegués davant de la Comissió de Política Social d'aquesta cambra que un resident havia mort en condicions deplorables en una residència de Begues el mes de setembre del 1990, i que un any després, en el mateix centre, es tornava a produir una altra mort, que es va considerar necessari posar en coneixement de l'autoritat judicial.

Fem aquesta interpellació davant de la frustració d'escoltar un conseller del Govern dir que l'únic que pot fer, quan en una residència s'imposen condicions humiliants i dificultats injustificades per a gaudir dels drets reconeguts per la llei, atès que un resident va morir en condicions deplorables, és imposar una multa de 200.000 pessetes. Això, senyor conseller, nosaltres no ho compremem, no ho entenem, i això ens ofèn i ens indigna. Però voldria deixar de banda el problema puntual, el problema de la residència de Begues, per passar a veure quina és la situació actual del conjunt de les residències geriàtriques de Catalunya.

En primer lloc, hi ha un dèficit de places que és pràcticament ja endèmic. El dèficit de places ha anat augmentant durant el mandat del Govern de Convergència i Unió, ja que les places construïdes no han estat ni de bon tros suficients per cobrir les noves necessitats que s'han anat generant al llarg d'aquests anys. Un mínim de cinc mil ciutadans de Catalunya estan inscrits en alguna llista d'espera per poder accedir a una residència geriàtrica. El mateix Síndic de Greuges va assenyalar en el seu informe del 1990 que el 90% dels sol·licitants d'una plaça residencial poden estar entre dos i tres anys esperant, i que un 80% dels ciutadans que necessiten viure en una residència ho han de fer en establiments privats amb ànim de lucre.

En segon lloc, a l'entorn d'unes cinc-centes residències geriàtriques a Catalunya funcionen al marge de la llei; és a dir, no han estat homologades, ni acreditades, ni autoritzat el seu funcionament per l'òrgan pertinent, és a dir, per la Direcció General d'Afers Socials. En aquests anys, el Govern no ha estat capaç d'actuar amb eficàcia davant d'aquest problema. Vostès es preguntaran: per què no s'acrediten aquestes residències? I, si no s'acrediten, per què no es tanquen aquests centres? La resposta és ben senzilla: aquests centres, en la seva majoria, no s'acrediten perquè no poden complir les condicions que exigeix

la normativa, i aquests centres no es tanquen perquè, encara que no compleixen les condicions de la normativa, ningú sap què fer amb les persones que hi viuen. És un peix que es mossega la cua.

En tercer lloc, entorn d'un 25% de les residències privades amb ànim de lucre presenten unes condicions de vida clarament insuficients, per no dir que, en alguns casos, hi ha residències en les quals les condicions de vida són senzillament deplorables o inhumanes. Jo voldria obrir un parèntesi, aquí, per comentar un informe elaborat per un districte de l'Ajuntament de Barcelona. Un informe d'uns tècnics que havien d'actuar en l'àmbit de competències municipals per saber si les residències compleixen les condicions o no. De tota manera, en aquest informe es diu: «Volem acabar aquests comentaris insistint que la nostra tasca no és purament tècnica i, com a persones, no podem limitar-nos a fer una inspecció del local en els aspectes que són de competència municipal, sinó que hem de mirar també aquelles coses que són competències d'altres institucions i assenyalar-les, i demanar que algú hi actuï.»

En aquest informe, que va estudiar un total de seixanta residències, que considera que n'hi ha quinze que funcionen bé, trenta, regular, i quinze, molt malament, s'assenyalen algunes deficiències que entren dintre, òbviament, de les competències municipals: per exemple, una residència en la qual hi ha problemes de ventilació, o una residència en la qual hi ha problemes de serveis d'extinció d'incendis, etcètera. Però assenyalen situacions que no són competències del Govern municipal, sinó del Govern de la Generalitat, i es diuen coses com, per exemple, d'una residència: «El personal és insuficient, ja que els residents són poc vàlids.» Una altra residència: «Hi ha llits plegables. La majoria dels residents estan en molt males condicions.» Una altra residència: «Insulina caducada. Els residents estan en males condicions.» Una altra residència de la qual es diu: «La residència està en un estat de degradació absolutament total.» Una altra residència de la qual es diu: «Conviven amb els vells malalts amb demència senil.» Una altra residència de la qual es diu que «en la majoria dels residents hi ha un abús de la utilització de tranquil·litzants». Una altra residència: «Es va fer marxar un jove epilèptic. Problemes.» Hi ha altres residències —diguem-ho tot, també— de les quals diuen: «És una residència que està en perfectes condicions.» Són moltes, també; no les citaré. Una altra residència de la qual es diu: «Alguns residents dormen en llits plegables. Hi havia una senyora epilèptica i una malalta mental.» Una altra residència en la qual hi ha residents de menys de seixanta anys. Hi ha una residència en la qual s'assenyala que en la cuina es troben aliments caducats i clarament en mal estat. Residència de la qual es diu: «El nombre de residents és absolutament molt; el legalment possible seria catorze, i n'hi ha vint-i-un.» I així molts altres casos. En una altra hi ha un jove disminuït. Una altra residència: «S'han obert diligències judicials per haver-hi residents dementes al centre.» Etcètera. És a dir, massa casos, en seixanta residències, que assenyalen un panorama realment deplorable i un panorama inhumà.

Com es desprèn d'aquest informe, són moltes les residències en les quals hi ha un nombre de llits superior als legalment possibles, i moltes, també, les residències en les quals no es respecta la *ratio* treballador/resident que estableixen les lleis.

Una altra dada que pot ser poc important, però que des del meu punt de vista és molt important: el nombre de residències

que ofereixen als residents activitats culturals, ocupacionals o d'esbarjo és un nombre molt, molt reduït. És a dir, en molts casos les residències són un estricte lloc on s'emmagatzema la gent que hi viu, sense cap més tipus d'expectativa.

I en sisè lloc, per caracteritzar la situació que vivim, el que hem de dir és que el seu Govern —el Govern de Convergència i Unió— ha estat incapaç d'actuar amb eficàcia davant d'aquestes situacions abusives, d'aquestes situacions inhumanes, i que a l'hora de defensar la dignitat i els drets de la gent que resideix en aquestes residències, com a mínim, el que es pot dir és que l'actuació ha estat obertament insuficient.

Aquest panorama que descriu, senyores i senyors diputats, és producte d'una situació. Són moltes les causes que l'expliquen; aquest panorama, però probablement les podríem agrupar en quatre grans grups de raons.

Una primera causa, que són els profunds canvis socials que s'han produït a la segona meitat del segle XX que, efectivament, han implicat un augment de l'expectativa de vida i una millora substancial de les condicions físiques i mentals de la gent gran. Uns canvis socials que han fet que les piràmides d'edat deixin de ser això, deixin de ser piràmides, i que hi hagi un augment de la població gran.

Una segona causa, que són que les condicions de vida i les condicions laborals dificulten avui que moltes famílies puguin atendre degudament els més grans i també —per què no dir-ho?— en alguns casos es produeix a moltes famílies una actitud de comoditat i d'indiferència que nosaltres hem de depurar.

En tercer lloc, també és cert que en aquest país tenim un retard històric en relació amb la construcció de l'estat del benestar. Han passat molts anys en els quals no hem estat capaços, per motius d'opressió política, de construir un estat que sigui capaç de garantir als seus ciutadans més grans que l'esforç realitzat al llarg de la seva vida els serà retornat en serveis i prestacions que els permetin viure dignament. Però també hi ha una altra raó, que és la raó de la responsabilitat del seu Govern, i jo crec que al seu Govern ha faltat una acció de govern per afrontar aquest problema i per superar aquest retard històric.

No vull dir amb això, senyores i senyors diputats, que des del Govern no s'hagin fet coses, i que algunes de les coses que s'han fet han estat positives i han estat importants. El que dic és que aquest Govern no ha fet el que podia haver fet raonablement, el que una societat com la nostra podia haver-se proposat en aquests anys. I nosaltres creiem, molt seriosament, que quan un govern, davant d'una residència geriàtrica en què, com deia abans, s'imposen condicions humiliants als residents i es produeix la mort d'un resident en condicions deplorables, l'únic que fa un govern és imposar una sanció de dues-centes mil pessetes, nosaltres creiem que el mínim que es pot dir, el més benèvol que es pot dir, és que aquest govern ha actuat amb passivitat o amb indiferència. I, francament, crec que és el més benèvol que es pot dir.

Nosaltres sabem que els problemes són difícils, i que governar no és solucionar els problemes amb varetes màgiques; no n'hi ha, de varetes màgiques. Però sabem, també, que governar no és permetre que els problemes es podreixin. Governar és aconseguir tenaçment, eficaçment, millorar els problemes, dia a dia, setmana a setmana, i a poc a poc anar aconseguint avenços i solucions als problemes, i que els problemes deixin de ser problemes. I creiem sincerament que al llarg d'aquests

darrers anys el seu Govern ha governat poc en matèria de tercera edat.

Finalment, senyores i senyors diputats, un grup parlamentari com el nostre no pot quedar-se únicament en la denúncia del problema; no pot quedar-se, tampoc, en la crítica de les mancances i dels errors de la gestió del Govern. Té l'obligació, també, de proposar alternatives per fer front a aquesta situació.

No em queda temps, ho faré en el segon torn o ho faré en el moment de la Moció; plantejarem a aquesta cambra deu propostes per millorar l'actuació de l'Administració pública en aquesta matèria. Un primer grup de propostes per augmentar el nombre de llits i de residències. Un segon grup de propostes per augmentar les alternatives a les residències. Cal evitar que les residències siguin l'únic recurs, cal fer un esforç en matèria de centres de dia, d'ajudes familiars, de treballadors familiars, etcètera. I, en tercer lloc, hem d'estudiar si la legislació que tenim és una legislació suficient per a castigar determinades actituds. En parlaré després en la segona part de la intervenció.

De totes maneres, senyor conseller, vull que sàpiga que en aquest tema l'oposició del nostre Grup ha de ser necessàriament, per obligació ètica i política, enèrgica i rigorosa. No dubtarem a denunciar cadascun dels casos que es produeixen i que es puguin produir, i no ens aturarem fins a aconseguir que la situació dels geriàtrics a Catalunya canviï radicalment. Estarem sempre en contra de la passivitat i de la indiferència, però igual que li dic això li dic que, en el camí de millorar la situació de la gent gran d'aquest país, el seu Govern pot comptar —ho sap ben bé— amb la nostra col·laboració.

Res més i gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Soto. Pel Consell Executiu té la paraula l'honorable conseller senyor Comas.

El Sr. CONSELLER DE BENESTAR SOCIAL (Antoni Comas): Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats. Senyor diputat, vull agrair aquest debat. Jo crec que en la confrontació de punts de vista està la millora de tot el que fem.

Crec que és el lloc, ho he dit en altres ocasions; el que lamento és que arriba aquest debat després que..., arriba aquesta interpellació després que s'han promogut rodes de premsa, afirmacions que no corresponen a la realitat, situacions que em sembla que són gratuïtes però..., fem el debat!

Benvinguda sigui tota tasca de control i d'impuls, però a mi em sembla que aquest és un tema tan sensible i que afecta tant persones que mereixen respecte i afecte —respecte i afecte— que hem de ser curosos amb el que es diu, i sobretot no es poden fer generalitzacions. Jo, llevat d'algun cas que després hi entraré, no he escoltat cap cosa concreta; he escoltat generalitzacions. El mateix va passar la setmana passada amb el reguitzell de preguntes que vostè va fer i que jo vaig tenir el gust de respondre. No he vist que hi hagués res de nou.

Entrant ja en el debat, permeti'm emprar un minut del meu temps per dir que, evidentment, vostè situa el debat en el terreny assistencial i, dintre el terreny assistencial, en el terreny de les residències, però que tota referència a la gent gran no s'ha de circumscriure en aquest camp. La gent gran que necessita residència o que necessita assistència està entre el 4 i el 5% de la població de més de seixanta-cinc anys; i l'altre 94%, que també és gent gran, i al qual el Pla integral de la gent gran també es refereix..., també s'hi refereix en el camp de la realització per-

sonal, el camp de l'aportació de la seva experiència a la societat. En parlarem un altre dia, en una altra ocasió, però vull fer esment d'això.

I els geriàtrics —vostè ho ha dit, jo també ho deixaré pel final, doncs— no es poden dissociar d'altres recursos que tenim o estem implementant; el geriàtric ha de ser el darrer recurs, a bastament necessari, però el darrer recurs. Perquè, primer, la gent gran no vol la residència, segons l'estudi del Consorci Hospitalari de Catalunya i la mateixa enquesta que va fer el Pla integral de la gent gran i el mateix informe de la Comissió Mundial de la Salut; s'han de fer, perquè són necessàries, però quan toca. Hi ha tot un reguitzell d'actuacions, que després hi entraré en torns, d'ajuda a les famílies, d'ajut domiciliari, de centres de dia, de vivenda tutelada i, finalment, de les residències assistides o sòcio-sanitàries.

Jo crec que hem fet un gran esforç en la darrera legislatura, senyor diputat; i no ho crec jo que al cap i a la fi, doncs, podria estar la meua opinió..., doncs, ser subjectiva; ho creuen les xifres. En aquesta darrera legislatura nosaltres hem posat en marxa 4.417 places assistides sòcio-sanitàries contra les 4.000 que a tot l'Estat espanyol, excepte Catalunya i el País Basc, s'han posat en marxa. Em sembla que això és quelcom important. Recordo que a la legislatura passada quan es va fer una moció i vostès van proposar de fer 4.000 places assistencials, vostès mostraven la seva reticència que això s'aconegués; doncs ho vàrem sobrepassar. I avui mateix, que sostenim aquest debat, avui mateix, hem inaugurat amb el president de la Generalitat —ha inaugurat el president de la Generalitat— 250 places assistides a la ciutat de Barcelona; 250 places que quedaran ampliables en la mateixa ciutat de Barcelona amb 150 abans de finals d'any. No entro en aquest debat; podria fer també un reguitzell de coses que tenim en marxa; menciono aquestes perquè han estat avui i perquè eren uns factors importants tres residències noves a la ciutat de Barcelona, inaugurades en un sol dia.

I ja que vostè ha mencionat el senyor síndic, el senyor síndic també va dir —consta en el seu informe—: «Quant a la política concreta en residències per a la gent gran, seguida per la Generalitat, és obligat reconèixer el gran esforç desplegat; esforç que ha portat a la creació d'un important nombre de residències.» Això és el que va dir el senyor síndic. I aleshores, ja que vostè, doncs, me l'esmenta, a mi em sembla que es vol que ho ampliï.

Quina és la situació a Catalunya, però? Segons la revista oficial del Ministerio de Asuntos Sociales, la revista número 38, que és d'octubre de 1991, diu que a l'Estat espanyol hi ha 113.056 places públiques o privades sense ànim de lucre. D'aquestes, quantes en tenim a Catalunya? En tenim 22.100; és a dir, el 20%. Tenim, recordo que tenim el 15% de la població, entre el 15 i el 16% de la població. Per tant, estem quatre punts per sobre, quatre o cinc punts per sobre del que és la resta de l'Estat i si hi afegim les residències amb ànim de lucre, que vostè..., la seva interpellació és conjunta, aleshores, a l'Estat espanyol hi ha, segons la mateixa revista, 135.428 places, i aquí en tenim 31.000; és a dir, el 23%.

Per tant, no estem bé; el Pla integral de la gent gran —ja ho vaig dir en aquest Parlament mateix— diu que a nosaltres ens falten de set a vuit mil places per creure que podem tenir les places necessàries que ens fan falta i que ens faran falta en un futur; però la nostra situació és aquesta. I encara, si ho miro per

comarques, nosaltres tenim vint-i-quatre comarques que estem amb els índexs europeus, del 4 i mig al 5% de personal més gran de seixanta-cinc anys; vint-i-quatre comarques.

En tenim nou que estan lleugerament per sota, estan entre el 3 i mig i el 4 i mig, i en tenim vuit que estan molt per sota. No cal dir que, evidentment, en aquesta legislatura aquestes vuit que estan molt per sota i les nou que estan lleugerament per sota tindran la prioritat que mereixen.

Els centres de dia, a tot Espanya —diu la mateixa revista del Ministerio de Asuntos Sociales— n'hi ha cinquanta-vuit, dels quals, vint-i-sis són de Catalunya; és a dir, el 45%. Per tant, en la nostra situació, mai hem estat triomfalistes; sempre hem intentat ser objectius, però aleshores no és això que vostè ha dit d'una manera una mica general, deixi'm-ho dir molt amablement, de dir: «És que amb aquests quatre anys hem anat enrere»; no hem anat enrere!; hem anat molt endavant; hem anat molt endavant! I no és cert que hi hagi una llista de 5.000 places; no és cert. Hi ha una llista d'unes 2.800 places que es demanen, però, d'aquestes, en el moment en què s'esporga la necessitat, queda, realment, molt i molt i molt disminuïda. De qualsevol manera, en fan falta; no ho amago pas. I en aquesta legislatura ens comprometem a fer 4.000 places més que és l'esforç que podem fer, donats els mitjans que tenim i tot l'altre reguitzell de recursos complementaris dels quals en parlarem després.

Vostè parla de la legalització de les residències, i això em deixa molt perplex, com alguna de les coses que vostè ha dit. Perquè vostè ja sap —li ho vaig dir l'altre dia, i ho reitero ara— que per legalitzar les residències és previ el registre; és previ la llicència municipal. No podem registrar cap residència si no hi ha llicència municipal; i aquesta estadística, que vostè va repartir als periodistes l'altre dia i que ara ha esmentat, aquesta estadística d'un districte de Barcelona, aquesta mateixa estadística diu que el 90% de les seixanta residències no tenen llicència municipal; la mateixa estadística que vostè ha repartit. Per tant, doncs, jo me n'he queixat moltes vegades. Els senyors alcaldes, uns aquí presents, altres no presents, reben una carta meua cada «ics» temps que els recorda les residències que tenen pendents de concedir la llicència i hi diem que, si no estan tancades, que les tanquin; però el que no pot ser és mantenir aquestes residències sense legalitzar.

Aquí hi ha, en aquest Parlament, hi han en el Grup del senyor diputat que m'ha interpellat, el 70% de les residències que no tenen llicència municipal; per tant, aquesta legalització realment està, si ens volen ajudar, està molt, molt, en les seves mans.

Per què no dir el cas que ha sortit als mitjans de comunicació de Girona aquesta setmana, de Riudellots de la Selva, on el secretari de l'organització del Partit Socialista va crear una residència? L'ha tancat. I, realment, doncs, no tenia tampoc llicència municipal ni estava enregistrada. I per cert que té moltes..., té diversos —ja ho diu també la informació periodística—, molts expedients per irregularitats.

Bé, moltes vegades àdhuc s'han donat aquí a Barcelona circumstàncies que residències que no han estat autoritzades per l'Ajuntament, que evidentment no estan registrades, després l'Ajuntament ha fet un contacte amb aquestes residències. En tinc aquí els contractes. Ho vaig denunciar al senyor alcalde en el seu moment, al senyor alcalde de Barcelona; això em sembla

que no és adequat. Bé, per tant, si vostès volen legalitzar les residències, jo les vull legalitzar, el senyors alcaldes reben la meua petició al respecte cada «ics» temps. El que hem de fer és que els ajuntaments, en aquest sentit, doncs, ens ajudin; estic segur que ho intentaran fer.

I la mateixa inspecció, la inspecció, tant si es llegeix la normativa com si es llegeix aquest paper, aquest informe del districte, d'un districte de Barcelona que vostè ha esmentat, es diu que s'inspeccionin per part de l'Ajuntament les residències. Si s'inspeccionen és que les poden inspeccionar, perquè si no les poguessin inspeccionar no ho farien i, per tant, vol dir que hi tenen també una responsabilitat. I ho dic sense necessitat de traslladar, no ho vull traslladar, ni amb cap excusa al respecte; la Generalitat té la responsabilitat, també, de la inspecció, però l'Ajuntament les inspecciona i en el mateix informe fa pocs dies a la premsa un mitjà de comunicació deia: «A Barcelona hi ha cent vint-i-quatre o cent vint-i-cinc residències que no tenen la llicència municipal, però estan sota control.» Això ho deien veus municipals; per tant, vol dir que les inspeccionen.

Quant al tancament, doncs, avui no ho ha esmentat i ho passo, però, realment, també aquest informe que vostè ha dit, ha assenyalat que n'ha tancat l'Ajuntament de Barcelona. Jo tinc aquí ordres de tancament del mateix Ajuntament de Barcelona, que ha fet correctament i, per tant, vol dir que si les tanca és que té competència per tancar-les.

Acabaré aquesta part de la meua resposta dient-li que, home!, no ho digui més que, aleshores..., no compari les multes amb, realment, les morts que es produeixen o els aspectes penals. Això no ho pots fer i això ho sap tothom que no es pot comparar.

Es podien haver produït aquestes morts que s'ha dit sense haver posat cap multa, perquè no té cap relació una cosa amb una altra. Quan nosaltres trobem quelcom que pot ser delictiu, la nostra obligació és denunciar-ho al fiscal o al jutjat de guàrdia, que és el que fem, que és el que es va fer en aquest cas! Si després el senyor jutge creu que no hi ha hagut cap delictes i sobreseu el cas, nosaltres no podem actuar sobre aquesta qüestió. Aquesta és una qüestió tan elemental que m'estranya, senyor diputat, que vostè hi insisteixi una i una altra vegada. Si nosaltres varem posar una multa és perquè hi havia altres qüestions administratives sobre les quals havíem de posar multa; no sobre aquesta qüestió. «Vostès només van fer que posar una multa»; no és veritat! Varem posar la multa per allò que l'havíem de posar i ho vam denunciar al fiscal i al jutge, cosa que era la nostra obligació. Això costa tant d'entendre?

Realment, realment, jo crec que això ho entén tothom, i vostè també. El que passa és que si es vol donar una imatge d'olla, doncs, mira, és un mecanisme, però això no està bé. En aquest tema..., en cap tema!, però en aquest tema li asseguro que no és correcte. No té res a veure una cosa amb una altra: les multes són per quan nosaltres hem de posar una multa, els aspectes —els aspectes— de possible delictes perquè hi ha persones disminuïdes en una residència que no hi han de ser, perquè s'ha fet un tracte humiliant als avis, perquè hi ha hagut una mort que no s'ha vist clara, perquè hi ha una medicació incorrecta... Tot això són denúncies que les hem de fer; no som... L'Administració no és ningú per actuar en aquesta situació.

Bé, em queden més coses a dir, però —com vostè— espero que a la rèplica les podrem tractar.

Moltes gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. El senyor Soto té cinc minuts per fer rèplica.

El Sr. SOTO: Gràcies, senyor president. No voldria allargar-me massa en algunes coses... Hi ha un primer grup de temes, que són tots els temes de quin és l'àmbit de responsabilitat de cadascuna de les administracions i a la qual jo crec, sincerament, senyor conseller, que vostè genera confusió deliberadament. Vostès mai tenen la culpa de res, mai: o la té el Govern de Madrid, quan no la té el Govern de Madrid la té Brussel·les, quan no la té Brussel·les la tenen els ajuntaments, quan no la tenen els ajuntaments la té la societat. Vostès mai són responsables de res, mai tenen la culpa de res. En canvi, quan les coses van bé, sempre tenen la responsabilitat de l'èxit de totes les coses, no?

Miri, qui és competent en matèria d'inspecció i qui és competent en matèria de tancaments de centres? Està claríssim: estudiar's vostè les disposicions del seu Departament, les lleis, els reglaments que desenvolupa i que els dicta vostè; les competències sancionadores i les competències per tancar establiments són del Departament de Benestar Social. No sols ho diuen les lleis, el reglament i les ordres; ho diuen els dictàmens jurídics que han encarregat ajuntaments, que ha encarregat la Federació de Municipis, el que ha fet el nostre propi Grup Parlamentari i és més: és que el que ho diu és la realitat. Vostè ha declarat o no als mitjans de comunicació que la Conselleria de Benestar Social ha tancat seixanta centres? Veritat que sí que ho ha declarat? Per tant, vostè ha tancat seixanta centres, és perquè pot fer-ho, i perquè és vostè, bàsicament, qui ha de fer-ho.

I el que és cert —tots ho sabem— és que els ajuntaments tenen competències. En quins temes? En aquells que els confereix, bàsicament, la legislació de règim local. Per exemple, en relació amb els centres geriàtrics: els emplaçaments, els accessos, la construcció, l'evacuació i la instal·lació d'aigües, l'extinció d'incendis, la ventilació, els seus serveis higiènics, etcètera. I, en canvi, tots els altres aspectes quant a desenvolupament de l'activitat són competència del Govern de la Generalitat. Això està molt clar.

En tot cas, senyor conseller, nosaltres voldríem aclarir-ho més en el futur i portarem a aquesta cambra un projecte de llei, en el proper període de sessions, en el qual les competències en matèria d'atenció a la tercera edat seran atribuïdes, bàsicament, als ajuntaments de Catalunya, perquè creiem que és la fórmula de garantir una actuació més eficaç de l'Administració pública en aquest terreny. I quan portem aquest projecte de llei, aquest tema estarà molt més clar.

Segon tema sobre el qual jo voldria parlar amb tota claredat. Vostè ha dit: «Vostè, senyor Soto, no ha parlat de coses concretes.» Jo crec que he fet un gran esforç de concreció de temes i d'assenyalar coses: he parlat d'un dèficit endèmic de places; les dades que vostè ens ha donat indiquen que aquest dèficit en aquests quatre anys augmentarà. He assenyalat, en segon lloc, el problema de les residències que funcionen sense autorització. El tema de les residències —jo he parlat d'un 25%, podria ser un 20, podria ser un 30— que funcionen en condicions de vida, des del nostre punt de vista, clarament insuficient; un nombre de residències molt important no respecten la *ratio* treballador/resident o tenen llits superiors als legalment possibles. He asse-

nyalat que a les residències les activitats culturals, les ocupacionals o d'esbarjo, són clarament insuficients i que hi ha situacions que, efectivament, no es poden generalitzar, però que no són ja situacions excepcionals, són molts casos, massa casos en massa residències en les quals es produeixen situacions com la de la residència de Begues, com la de la residència Alba i d'altres.

Jo li he llegit, senyor conseller, aquest informe que parlava d'unes quantes residències on passaven coses que qualsevol d'elles és extraordinàriament greu. I això correspon, o no, al seu àmbit de competències? Correspon, o no, a la competència de la inspecció del Govern de la Generalitat? He parlat de quinze, setze, disset residències, que en algunes d'elles hi havien persones menors de seixanta anys, que algunes persones tenien malalties amb demència senil, que en algunes hi havia un jove epilèptic o disminuït, que presentaven, clarament, problemes de cuina, etcètera. Que el nombre de llits era superior al legalment possible, de maltractaments, etcètera.

Aquesta situació es dona. No dic que sigui generalitzada, però crec que tampoc es pot dir que es produeix sols en una, dues o tres residències; es produeix en unes quantes més: massa! I vostè és el responsable; el seu Govern és el responsable en això, i vostè hauria de fer coses. I potser utilitzar tanta energia com utilitza de vegades en respondre'ns per aconseguir, efectivament, que la inspecció actuï amb l'eficàcia que hauria d'actuar.

I, senyor conseller, he dit, he parlat d'alternatives; en parlaré en el debat de la Moció, d'alternatives, efectivament, en matèria de residències i d'alternatives també a les residències. Però jo voldria assenyalar una cosa que, des del meu punt de vista, és el més important: és cert que els problemes són molts i són importants, però també és veritat que nosaltres a Catalunya teníem i tenim molts actius en aquesta matèria. Jo crec que poques vegades un país ha tingut el capital d'energia humana que té aquest país en la matèria de serveis socials: professionals preparats i professionals entregats com, probablement, no hi ha arreu d'Espanya i arreu d'Europa; voluntaris i gent que treballa desinteressadament amb entusiasme i amb desinterès; organitzacions no governamentals extraordinàriament eficaces i competents; ajuntaments de Catalunya —vostè ho sap, digui el que digui— conscienciats i decidits. Tot aquest patrimoni treballant en comú amb un bon esperit de col·laboració, no a l'estil de la confrontació, de l'enfrontament, de l'anar repartint responsabilitats *a diestro y sinistro*; és un patrimoni que podia haver donat molts més resultats dels que està donant, jo crec que per culpa d'un estil i d'una forma de governar que no fa bé al país.

I li dic ben sincerament que si la Generalitat republicana, la Generalitat dels anys trenta és avui encara recordada pel que va fer en matèria d'ensenyament, amb un altre conseller, i fins i tot amb vostè mateix, rectificant la forma de governar i l'estil de governar i les prioritats polítiques, la Generalitat dels anys noranta podria ser recordada pel que ha fet i farà en matèria de serveis socials, en matèria d'atenció a la gent gran, d'atenció a la gent jove. És possible, això; sols depèn de la voluntat del seu Govern.

Res més.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Soto. El senyor conseller pot contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER DE BENESTAR SOCIAL: Senyor president, senyores i senyors diputats, senyor diputat, vostè ha dit

que presentarien una llei... Si se la volen estalviar nosaltres la presentarem molt aviat, una llei de descentralització dels serveis socials. Esperem tenir coincidències en aquest camp.

Que l'actuació de la Generalitat de Catalunya és acceptada i valorada arreu de l'Estat i fora de l'Estat, aquesta és una qüestió que també és certa. A mi se m'ha demanat, per exemple, per part del seu Grup —del seu Grup— del Senat, anar a la Comissió del Senat dintre de quinze dies a explicar el que fem a Catalunya. I pel que m'ha dit un senador aquí present, doncs, esperen aquesta daixò, no per la meua persona, sinó, realment, pel que es fa a Catalunya.

Vostè no ha parlat... No ha donat temps, diu que en parlem a la Moció. Jo, permeti'm que digui, encara que només sigui telegràficament: el conjunt de mesures que el Pla integral de la gent gran proposa com a alternativa als geriàtrics i que han de ser prioritaris. Primer, l'ajuda a les famílies que tenen persones grans amb dependències a casa seva. Jo espero que dintre d'aquest any, perquè entri en els pressupostos de l'any que ve, hi hagi normativa al respecte. En segon lloc, hi ha l'ajuda domiciliària, que això ho hem de revisar perquè ens costa una fortuna i, realment, no en traiem prou rendiment. Revisar no vol dir que s'hagi d'anul·lar; vol dir que s'ha de revisar. L'hora ens costa de 1.200 a 1.250 pessetes, l'hora; per tres hores al dia i per trenta dies, doncs, és el cost d'una residència. Això ho hem de revisar, estem d'acord tant amb les entitats sense ànim de lucre que porten aquest servei com en el si de la Generalitat a revisar-ho. Hi ha les ajudes telefòniques, que donem suport, tot el que podem, a altres entitats sense ànim de lucre. Hi ha els centres de dia, que és un equipament molt important i que tindrà molta prioritat en aquesta legislatura. Hi ha l'habitatge tutelat per als avis que queden sols i que no són depenents; i hi ha, finalment, una residència assistida socio-sanitària, finalment.

Ho deixo aquí, simplement enunciat. Si vostè s'hi hagués referit, doncs, ho hauríem també desenvolupat.

Escolti, jo no vull excusar-me amb res. El que passa és que quan s'afirma que les responsabilitats són de la Generalitat, aleshores, un ha de respondre que la normativa no ho diu, això; ni ho diu la normativa ni ho diuen els papers que vostè ha presentat del mateix Ajuntament de Barcelona, ni ho diu l'actuació dels ajuntaments. O és que la residència la Sagrera, que aquí a Barcelona, que la va tancar l'Ajuntament fa dos anys, després de tres anys de funcionament amb una ordre municipal, és que l'Ajuntament va fer mal fet? És que es va posar en el camí de la Generalitat? No! Ho va fer perquè hi tenia competències. I aquesta és la pròpia demostració. Això és una excusa de cara a l'actuació del conseller, que es parli de la Generalitat? De cap de les maneres; no és cap excusa, però és una realitat, com la inspecció. I, evidentment, el que hi ha és una qüestió molt clara, és l'aspecte de la llicència d'obertura, de la llicència d'activitats, que l'ha de donar l'ajuntament, i sense això no es pot registrar. Això sí que és una qüestió elemental, que no és cap excusa, i que és una qüestió elemental.

Vostè diu: «Oh, és que en les qüestions que m'ha assenyalat» —que jo li he dit— «hi ha coses molt greus.» Home, hi ha coses que mereixen realment sanció, però el fet que a vegades, doncs, hi hagi en una residència gent que no tingui els seixanta-cinc anys... Miri, jo tinc aquí unes inspeccions fetes en residències, que jo he tret, de titularitat pública —l'Ajuntament de Barcelona, ja que ha sortit, vostè l'ha tret, no jo— que, aleshores

—oh! vostè l'ha tret, no jo—, aleshores que està, precisament, nosaltres li hem imputat això. I moltes de les coses que vostè ha dit estan també imputades en aquests centres. No és tan greu el que vostè ha assenyalat —almenys així ho aprecio. Si hi ha una cosa greu, aleshores s'haurà... Perquè aquest informe, m'he deixat de dir que aquest informe que vostè diu no és un informe actual; és un informe del gener del 90; és un informe del gener del 90. Que jo sàpiga estem a juny del 92. Per tant, en altres informes posteriors aquesta..., confio que aquesta situació no es doni, perquè entretant s'haurà actuat al respecte.

Vostè l'altre dia va dir una cosa preocupant; avui no l'ha repetit, però jo li dic que com que l'altre dia no em va donar temps a dir-ho, ho dic ara. Nosaltres no estem per subvencionar entitats amb ànim de lucre amb subvencions d'inversió. Vostè diu: «Nosaltres això ho veuríem bé.» Doncs nosaltres no ho veiem bé. Una empresa privada amb ànim de lucre és una empresa que no ha de rebre subvenció —subvenció— dels poders públics i, aleshores, aquesta és la qüestió. Per tant, en això, ja li dic que nosaltres per aquí no estem d'acord, no estem d'acord.

I aquesta... —bé, ho deixo, ho deixo perquè tinc ja la llum—, però aquesta... Si vostès repassen el *Diari de Sessions* 93, de 23 de març del 91, trobaran que els propietaris d'aquesta residència de Begues, que vostè m'esmenta, eren propietaris que vostès..., la diputada que em va interpellar alabava a través del gremi de tercera edat, alabava per la seva actuació i per les xifres que donava. I jo li deia: «Escolti, que s'ha d'anar amb compte.» Repassin el *Diari de Sessions*, repassin el *Diari de Sessions*.

Per tant, aquesta és una qüestió que després ha acabat com ha acabat. I, per tant, la Generalitat està portant... Això, per què ho dic? Perquè la Generalitat està portant una bona inspecció —està aviant una bona... (Pausa.) No, era la senyora Pilar Ferran.

Aleshores, la Generalitat porta una bona inspecció i fa un bon treball. No s'ha pogut, encara que algun dia potser podrà ser, perquè ningú és perfecte, però jo n'estic molt orgullós, dels meus inspectors, perquè fins ara ningú ha pogut treure un sol cas, mai, que no hagués actuat la inspecció de la Generalitat. I si avui estem discutint això és perquè hi va actuar la inspecció de la Generalitat, perquè això es va conèixer a través d'un edicte en el *Diari Oficial de la Generalitat*, imposat pel mateix Departament, ja que es negava, el propietari, a rebre la sanció que se li imposava.

Per tant, estiguin tranquils que s'està fent una bona feina en aquest sentit. Que poden sortir coses? Evident, poden sortir coses; a qui no? Qui pot assegurar, en qualsevol àmbit de la vida, qui ho pot assegurar, que no tindrà absoluta, la més mínima —la seva gent, ell mateix— equivocació?

Però fa anys que parlem d'això i anys que s'ha buscat pel dret i per l'inrevés, i sempre que ha sortit quelcom que ha pogut ser criticable o que ha semblat que pogués ser criticable, sempre la inspecció de la Generalitat ha estat al darrere tant de les residències públiques com privades sense ànim de lucre com privades amb ànim de lucre. I, per tant, jo estic molt segur que estem fent, en aquest sentit, la feina que ens pertoca fer, i que a Catalunya, en general, aquest assumpte, tot i que estem amb mancança de places, tota aquesta qüestió de la residència, la tenim ben encarada, i tenim una xarxa de qualitat en el que és pú-

blic i privat sense ànim de lucre, i tenim de tot en el que és privat amb ànim de lucre.

I, aleshores, la missió de tots és realment anar perfeccionant i anar forçant que aquesta branca d'entitats privades amb ànim de lucre és millori i corregeixi les seves deficiències. Espero que en seguirem parlant, d'això; jo vaig dir que en les compareixences, doncs, aquest tema és un tema que en seguirem parlant i, per tant, comptint amb el meu *agreement* per quants controls, per quants impulsos, per quantes actuacions vostès em diguin, perquè ens permetrà millorar l'actuació de tots, de la Generalitat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. El senyor Soto per què demana la paraula? Per contradiccions no, eh?, perquè per definició hi ha hagut contradicció, evidentment. (*Remor de veus.*) Per què em demana la paraula?

El Sr. SOTO: Demano la paraula per al·lusions, perquè el senyor conseller s'ha referit, jo crec que inexactament, a unes afirmacions fetes per una diputada del Grup Socialista del Parlament de Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: Doncs, li dono la paraula només per fixar aquesta inexactitud.

El Sr. SOTO: Amb molta claredat. Des del meu punt de vista, el que ha fet el senyor conseller és incorrecte.

El Sr. PRESIDENT: No, no, digui'm la inexactitud. No, no faci alegacions generals.

El Sr. SOTO: La inexactitud és que ha dit que la senyora Pilar Ferran havia alabat una persona concreta que estava sotmesa a unes determinades inspeccions per part del Govern de la Generalitat i a un expedient sancionador, en un moment determinat en què feia referència —ho han escoltat vostès fa uns minuts— a l'actitud del gremi que treballa en centres geriàtrics, i sobre això el que vull dir, perquè aquestes afirmacions..., jo que he estat repassant aquests dies tot el que s'ha debatut en aquesta cambra en matèria de residències geriàtriques, és absolutament inexacte i crec que és extraordinàriament greu que el senyor conseller posi en boca d'una diputada socialista que en aquests moments no està present unes paraules que ella no ha pronunciat mai. Em sembla una greu descortesia.

El Sr. PRESIDENT: Per tant, en no estar present no ha pogut ser al·ludida, de manera que ha sigut generosa la presidència en concedir-li la paraula. (*Remor de veus.*)

El Sr. SOTO: Senyor president, no comparteixo aquest criteri. En tot cas que quedi en acta, que consti en acta, primer, que el que ha dit el conseller és inexacte, que és una descortesia i que, des del nostre punt de vista, marca un estil del qual nosaltres estem a les antípodes.

(*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Sí, li haig de donar la paraula al senyor conseller.

El Sr. CONSELLER: Només per aclarir que jo no he dit que alabés la persona; jo he dit que es va referir a un gremi, que es va dir d'un gremi del qual aquesta persona era el president; punt. I això he dit que es miri al *Diari de Sessions*, he donat la referència, mirin-se-la, i veuran que no he dit res en concret. (*Remor de veus.*) Si m'hi hagués referit, el més probable és que..., si pogués semblar que m'havia referit a la persona, ho retiraria immediatament, però no ha estat el meu esperit.

(*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor conseller.

Passem al vuitè punt de l'ordre del dia, que és interpellació sobre la formació professional ocupacional, que formularà l'il·lustre diputat senyor Josep Maria Rañé, del Grup Socialista; té la paraula.

Interpellació al Consell Executiu sobre la formació professional ocupacional

El Sr. RAÑÉ: Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, la interpellació que presentem avui és una interpellació fonamentalment dirigida o adreçada a constatar aquells elements de la posada en marxa de la gestió de la formació professional, i, concretament, amb la meua intervenció o amb la nostra intervenció, com a grup, voldríem destacar els aspectes més rellevants d'aquesta posada en marxa de la gestió de la formació professional ocupacional d'aquest any, les tendències que observem en aquesta gestió i les alternatives que entenem que s'han de prendre per adreçar aquesta gestió de la formació professional ocupacional.

Aspectes rellevants perquè —ho intentarem explicar al llarg d'aquesta interpellació— hem detectat una manca de previsió en la posada en marxa de la programació d'enguany, donat el seu canvi de magnitud, hem passat a tenir les transferències, a rebre les transferències de la gestió de la formació professional que tenia l'Inem, i trobem que hi ha una manca de gestió en la preparació d'aquests elements i que hi ha hagut una manca d'acord amb els agents socials per posar-la en marxa. Volem també incidir en unes tendències que cada cop es van consolidant i que tenen dues dimensions, quina més preocupant. Estem veient una tendència cada vegada més important cap a la centralització i una tendència cada vegada més important que hi hagi menys participació de la societat en aquests temes. Aquestes dues qüestions, al nostre entendre, incapaciten, fan que la gestió de la formació professional ocupacional no respongui a les necessitats socials.

Entrant en els aspectes més rellevants, per què afirmem que entenem que hi ha hagut una manca de previsió? L'acord de transferències de la formació professional ocupacional es va assolir, de fet; el mes de juliol estava quasi ja acabat i el mes de setembre del 91 estava redactat; el novembre del 91 era publicat al *Butlletí Oficial de l'Estat* i al gener ja era en plena vigència, és a dir, hi havien més de cinc mesos per preparar les coses, si més no, ja concretes i definides. Però durant tot aquest temps, quan ens vam adreçar, quan es va intentar adreçar per veure que és el que es faria per preparar tota aquesta situació, es va dir que fins que no estiguessin les competències fermes no es faria res, i això es va plantejar, fins i tot, en termes com les qüestions de personal que venien implícites al decret de transferències.

No és cert —diguem-ne d'alguna manera— que a vostès els agafi de nou això de la gestió de la formació professional ocupacional i, per tant, aquesta manca de previsió es pugui atribuir al caràcter de novells: vostès porten gestionant temes de formació professional des de fa més de quatre anys, del 87 al 91, i amb quantitats i recursos importants, per tant, hi tenen experiència, i era lògic que coneguessin com s'han de gestionar aquestes coses; malgrat això, al final del maig d'aquest any, és a dir, estem parlant de fa uns quants dies, fins i tot, jo li diria que actualment, d'una forma legal, no s'han produït encara —dic

d'una forma legal i després m'estendré sobre aquest tema— tots els elements per parlar d'una programació de la formació professional ocupacional d'enguany. I, aquí, amb aquesta manca de previsió, estem pagant, al nostre entendre, allò que ja vam plantejar a altres debats, com el de pressupostos o, fins i tot, en altres interpellacions, que era que estem pagant una manca de desplegament, una manca d'adequació del desplegament del Departament de Treball al territori. És un element que reiteradament hem plantejat i que només ha tingut, allò, algun petit inconvenient o algun petit desplegament a partir d'algunes oficines en algunes poblacions com la Pobla de Segur, si no recordo malament, o altres poblacions de Lleida.

Però —ho repeteixo—, ja quan vostès tenien la responsabilitat de gestionar una formació professional ocupacional amb un import de cent mil milions, aquesta estructura era deficient, encara ho és més quan la responsabilitat puja a disset mil o vint mil milions, que és, segons la data en la qual ho agafem, el que podrien gestionar aquest any. Per tant, hi ha hagut una manca, també, de previsió en adequar aquesta estructura; hi ha una situació, que és la que menys ens preocupa, que abans per gestionar tot això el ciutadà, tant l'aturat com l'empresa, com el centre col·laborador, tenia arreu de Catalunya al voltant de setanta «guixetes», setanta llocs d'informació, setanta llocs on podia gestionar els seus assumptes i en aquests moments té cinc o set «guixetes» on poder adreçar-se.

El segon aspecte rellevant ha estat la manca d'acord. Jo en aquest sentit he de dir que el seu Departament pateix la síndrome del mister Hyde i el senyor Jekyll, perquè hi ha sectors del seu Departament que fan —i permeti'm l'expressió col·loquial— filigranes i *encajes de bolillos* per assolir acords amb els agents socials, i són capaços de fer-ho. Però hi ha sectors del seu Departament, els més polítics, que són impermeables a assolir acords, potser perquè són massa polítics, potser, no ho sé, a la millor són altres coses. I ho dic amb coneixement de causa, perquè en el tema aquest portem, es porten negociacions des del maig de 1991, i això ha estat com el Guadiana, un temps s'ha estat discutint, després ha arribat una possible convocatòria de les eleccions el mes d'octubre i s'han suspès les negociacions, s'han reprès el mes de novembre, desembre, s'han tornat a suspendre, sense acord sempre, i això dona una realitat innegable, que és que no s'han pogut pactar els criteris bàsics de la programació, no s'han pogut pactar amb els agents socials aquells elements fonamentals per dissenyar la formació professional ocupacional.

I un dels elements que ha fet difícil l'acord ha estat, precisament, el de la participació dels agents socials: en les negociacions els sindicats van demanar, com una competència, conèixer i emetre informe amb caràcter previ a la seva aprovació sobre la programació dels centres ocupacionals. La resposta del Departament va ser que el Departament tenia aquesta competència i que no volia escoltar cap informe, que, en tot cas, informaria de les peticions i després donaria informació de l'execució, però que no s'havia d'emetre cap informe. I aquest no tan sols va ser un error de principi, sinó un error jurídic important; vostès estan obligats a això que demanaven els sindicats.

El decret de transferències els obliga a mantenir el nivell de participació institucional que hi havia a l'Inem, i a l'Inem, amb el decret que regula el pla FIP, estableix que per aprovar la pro-

gramació hi ha d'haver un informe previ dels agents socials. Vostès estan gestionant i aprovant programacions sense aquest informe, vostès, senyor conseller, ha de conèixer que estan en una possible illegalitat. I per això deia que a hores d'ara, com que no s'han constituït ja aquests organismes, com que no s'han fet aquestes reunions, com que no s'ha demanat informes sobre la programació, estan en una situació realment d'illegalitat en aquest sentit. I també el desacord s'ha estès als ajuntaments, que han sigut uns agents molt efectius en el tema de la gestió de la formació professional, sobretot referit a aquells aspectes on l'empresa privada no vol, no pot o no desitja entrar-hi perquè no són col·lectius atractius.

Les tendències que hem observat, per tant, en la gestió —ho repeteixo— són de menys participació i de més centralització, curiosament dos aspectes completament contradictoris amb el seu discurs. El seu discurs, com a coalició, el seu discurs, com a partits polítics, van en sentit contrari, però la seva gestió és cada cop més centralitzada i menys participativa de la realitat social. Allò de la societat civil organitzada, vostès no la tenen en cap consideració, i cada cop és més centralitzada la presa de decisions en aquest sentit. I crec que aquesta és una tendència clarament en la gestió de la formació professional en anys anteriors i aquest any encara més; sense informació a hores d'ara encara de l'adjudicació de la formació professional de l'any 91, no han donat comptes a ningú de què han fet l'any 91, no s'ha donat informació de les peticions o la situació que hi ha de l'any 92. Vostès practiquen aquella política de «nosaltres sols». (*Remor de veus.*)

Jo, de totes maneres, vaig escoltar amb preocupació la seva afirmació, l'altre dia, quan feia una interpellació el senyor Saura, on vostè identificava un acord entre les centrals sindicals i la CEOE, la patronal a nivell d'Estat, com un intent de laminar les competències de l'autonomia. Jo crec que aquella reflexió sobre la possibilitat de laminar-ho, que un acord de les parts, dels sindicats i de la patronal, per gestionar la formació professional al si de les empreses sigui un intent d'atacar l'autonomia de Catalunya crec que és una concepció, realment, contraposada. Jo mai he entès que vostès, en la seva concepció, contraposin l'autonomia dels agents socials a l'autonomia política, l'autonomia de la societat a l'autonomia de Catalunya. I vostès —ho repeteixo— ho han fet.

Cada cop més centralitzat perquè, d'alguna manera, amb el seu plantejament, cada cop, amb aquesta reducció dels llocs d'atenció, amb la reducció dels llocs on pogués ser-hi, han coincidit, han anat a un extrem que realment no s'adiu amb el que vostè va dir aquí. Fa pocs dies, en aquesta cambra, i també a fora, jo l'he sentit —i en això coincidim— dir que els aturats de l'Inem són els aturats de Catalunya; que els aturats de Catalunya, per tant, estan a l'Inem. Però vostès van generar una iniciativa, d'obrir una «guixeta» per fer una llista alternativa. Crec que aquesta centralització, aquesta manca de col·laboració, aquesta manca de coordinació, no és la més adient amb una bona gestió d'aquest tema.

En aquest sentit, nosaltres entenem que l'única, l'alternativa a aquesta qüestió passa, fonamentalment, per dos aspectes: l'un, la negociació i, l'altre, una col·laboració entre les administracions. Una activitat com la formació professional ocupacional, que és l'eina privilegiada per fer política ocupacional, a hores d'ara, amb el disseny i la situació que hi ha, només es pot ges-

tionar amb l'acord de les parts, i amb la col·laboració entre totes les administracions que hi tenen competències. I en aquest sentit crec que és per on hem de caminar. I en aquest sentit, esperem que en aquest debat, i de les possibles mocions que en surtin, adrecem o redrecem l'activitat de la formació ocupacional per complir la finalitat que sigui un element ocupacional.

Res més, i moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Rañé. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller de Treball, senyor Farreres.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL (Ignasi Farreres): Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats. Senyor diputat, estem a l'inici d'una nova legislatura i, per tant, considero un fet molt positiu l'oportunitat que m'ofereix l'illustre interpellant d'exposar davant de la cambra alguns punts essencials del programa de govern en matèria de formació ocupacional. Una part d'aquests punts ja van ser objecte de consideració a finals de l'anterior legislatura, entre altres coses, algunes, a instàncies de vostè mateix en algunes interpellacions. Però ara, en la nova etapa, l'actual Govern de la Generalitat els assumeix bàsicament, els renova i els amplia, amb un plantejament que resumiré seguidament.

En primer lloc, la nostra concepció de la formació ocupacional. Creiem que és un dels instruments més eficaços de la política ocupacional, de la política d'ocupació. Creiem que el seu objectiu és fer lligam entre la demanda de feina i l'oferta d'un lloc de treball. La formació ocupacional ha de ser molt flexible, adaptable al mercat de treball, vinculada dia a dia a les necessitats de les empreses i a les oportunitats que generen els canvis productius.

Creiem que això és, precisament, el que diferencia la formació ocupacional d'altres classes de formació, com és la formació professional reglada, en la qual «primen» finalitats de tipus més ampli i menys conjunturals. Creiem, per tant, que la formació ocupacional és una de les prioritats més destacades en l'acció de govern del Departament de Treball. I tenim voluntat de completar totalment, en el futur, el binomi formació-col·locació amb el traspàs —que reivindicuem— de la resta de l'Inem. La nostra línia conceptual ens ha portat a definir un model formatiu, amb el suport de l'experiència dels anys que ja porta la Generalitat actuant en aquest àmbit amb bons resultats.

Confirmo, per tant, que en aquesta nova etapa de govern, les característiques bàsiques del model de formació ocupacional que estem aplicant són les següents; hi passaré ràpidament, però hi faré matisacions en funció de les noves circumstàncies. Preocupació fonamental serà la rendibilitat social de les accions formatives, o sigui, la inserció posterior. En principi, exigim un 70% de col·locació als nostres agents col·laboradors, si bé aquest elevat percentatge es redueix quan es tracta de col·lectius, lògicament, amb especials dificultats. Per tal d'avaluar els resultats es fa un seguiment previ per establir les garanties d'inserció, i quan finalitza l'acció formativa s'exigeix la presentació dels contractes. L'avaluació de l'any passat situa la taxa d'inserció en una mitjana del 60%. Nosaltres fixem un objectiu alt, conscients que és alt, però els resultats assolits l'any passat, d'un 60%, els considerem satisfactoris. Ara estem treballant per aconseguir un sistema que ens permeti analitzar dues coses importants: primer, si la col·locació s'hauria produït encara que no s'hagués facilitat formació, i quin és l'efecte, a termini mitjà, de

la formació impartida. O sigui, la seva estabilitat o la seva precarietat.

La segona preocupació és la de la qualitat de la formació impartida. Per això estem actuant principalment en l'anàlisi dels continguts dels cursos i de les condicions dels professionals que els imparteixen i, al mateix temps, donem suport a la formació de formadors. En aquest aspecte voldria destacar-li el conveni que tenim signat amb la Universitat Politècnica de Catalunya.

Una altra característica del model és que està obert fonamentalment a la societat civil; vostè hi feia referència abans: no confongui la societat civil exclusivament amb els sindicats o amb les patronals, que és una cosa molt més rica i molt més àmplia. A la Generalitat correspon la planificació, la regulació normativa dels programes, el seu impuls i control, i també el disseny de determinades accions concretes i el finançament. Però la realització de les accions i la inserció posterior dels alumnes —i, per tant, el seguiment de l'evolució del mercat de treball— corresponen a la multiplicitat d'agents, multiplicitat d'agents de la societat civil: gremis, sindicats, empreses, entitats sense finalitat de lucre, organitzacions patronals, centres docents, instituts professionals, etcètera. Pel que fa a les administracions públiques, especialment els consells comarcals i els ajuntaments, donem preferència que actuïn sobre els col·lectius amb especial dificultat de col·locació, que tenen més dificultat de ser atesos per la resta d'agents i, per tant, a les administracions públiques, en comptes de fer una tasca d'encavallament, que el facin precisament de suplència d'allà on no arriben les entitats, per dir-ho així, que no són entitats públiques. I que realitzin una funció de detecció de les necessitats locals de formació. O sigui, les dues funcions fonamentals que poden aportar les administracions públiques, consells comarcals i ajuntaments, és, per tant, actuar sobre els col·lectius amb especials dificultats de col·locació, precisament per salvar-los del risc que quedin marginats dels processos d'inserció laboral i també detectar les necessitats locals de formació.

Precisament la preocupació pels col·lectius amb especials dificultats és una altra de les característiques del model formatiu que estem exposant, i no solament pel que fa a aturats de llarga durada —que són uns d'aquests col·lectius—, o bé marginats per manca de preparació bàsica, o d'oportunitats, i persones incloses en el programa de la PIRMI, sinó també per a persones amb discapacitats, drogodependències, població reclusa, etcètera. Com que fa pocs mesos li vaig esmentar les actuacions específiques, me les saltaré; quant al projecte Aura, etcètera.

Voldria, igualment, assenyalar com a qüestions importants que ens plantegem, per al futur immediat, la internacionalització de les nostres actuacions, incrementant les accions transnacionals de formació, i l'increment també dels nostres contactes i activitats comunes amb altres comunitats autònomes. També amb gran incidència de futur voldríem ressaltar una altra característica del model: la preocupació per l'orientació professional i per la motivació. Tenim uns programes propis d'orientació i tenim en funcionament el centre de Vilanova i la Geltrú, dedicat exclusivament a aquesta tasca. El tema de la motivació tindrà cada dia més importància. En un futur molt proper seran freqüents —ja ho són ara, i cada vegada ho seran més— els canvis de professió i cal preparar les noves generacions, ja des de la mateixa escola, perquè puguin assumir aquests canvis sense traumes.

I finalment faig una referència especial a la participació dels agents socials que vostè ha esmentat, o sigui, dels interlocutors sindicals i empresarials. Voldria fer menció expressa de la voluntat del Departament de Treball d'aprofundir en les vies de diàleg i la col·laboració amb els agents socials en l'àmbit de la formació ocupacional. Ja portem un temps treballant conjuntament aquestes qüestions a través de la Comissió de Formació Ocupacional del Consell de Treball de Catalunya. Ara, a l'inici d'una nova legislatura, i amb la materialització dels traspassos estatals, la Conselleria vol manifestar la seva disposició a cercar un consens tripartit per establir uns òrgans o uns mecanismes que ampliïn —que ampliïn, i ho remarco, perquè ja s'està funcionant des de fa uns anys en aquest aspecte— l'actual marc de la Comissió del Consell de Treball. En aquest sentit, i vostè ho sap, tenim presentada una proposta —la tenim presentada formalment— de creació de les comissions territorials de formació ocupacional a Barcelona, a Girona, a Lleida i a Tarragona que complementarien l'actual Comissió de Formació Ocupacional, mentre no s'arribés a un altre acord que es pogués negociar, o que s'estigui negociant el dia que s'hi arribi que, en tot cas, quedarien substituïts, aquests organismes, per l'organisme que es pogués crear.

Mentrestant, hi ha mecanismes i vies, per tant, per exercir el procés de la participació. El Departament de Treball té assumida la responsabilitat i l'administració de la gestió de l'acció formativa ocupacional i de l'aplicació del model que he exposat. Volem que la nostra actuació sigui transparent, no solament davant de les instàncies parlamentàries, sinó també en el si dels òrgans de participació institucional de la Generalitat. Ara bé, no es tracta de sindicalitzar o de patronalitzar la formació ocupacional, sinó que es tracta que les organitzacions sindicals i les organitzacions patronals participin en l'elaboració de les línies generals dels grans enfocaments, i la determinació dels grans col·lectius, i en els òrgans de seguiment de la mateixa Administració, on s'ha de donar compte de les accions desenvolupades, dels seus resultats i de la seva eficàcia.

Cercant, precisament, eficàcia, la Conselleria de Treball vol obrir una nova fase de converses amb els representants dels agents socials, en la línia de perfeccionar i completar el marc participatiu. Sé que les patronals i els sindicats col·laboraran al màxim en aquesta tasca. En resum, aquests són els propòsits de capteniment del Consell Executiu en una fase immediata. En fase d'estudi, per a una propera etapa, tenim també una sèrie de projectes. Els principals són: crear un centre d'investigacions i d'experimentació sobre la formació ocupacional, l'ocupació, les noves formes de treball i la perspectiva del mercat de treball. Segon, proposar la creació d'un consell regional d'ocupació dins de la nostra euroregió, per tractar de les qüestions relatives al mercat de treball, a la formació ocupacional i a les qualificacions professionals, i a les noves metodologies formatives. I, finalment, presentar a aquest Parlament un projecte de llei catalana de formació ocupacional per tal de regular i promoure aquesta acció formativa amb l'objectiu de servir els interessos de Catalunya i de les empreses, els treballadors i els demandants de feina del nostre país.

Com que veig que el temps d'aquesta primera intervenció s'ha esgotat, els temes concrets que vostè ha plantejat i que no hagin estat respostos en aquesta primera intervenció ho seran en la meua rèplica.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor conseller. Senyor Rañé, pot fer la rèplica.

El Sr. RAÑÉ: Gràcies, senyor president. Senyor conseller, jo, en la meua interpellació li he dit que havíem detectat una contradicció entre el seu discurs global i la seva gestió de la formació professional. Ara, com sempre correspon en una interpellació, hem de baixar el nivell i ens hem d'anar acostant a la realitat. I ara jo li haig de dir que, després de la seva intervenció, jo constato una dissociació molt important entre el seu discurs en aquesta tribuna i el que fa el seu Departament. És a dir, a grans trets, en el que vostè ha dit suposo que podrem començar a coincidir i, per tant, obrir una negociació serà interessant, en aquest sentit. Però, després, el gran problema que hi ha en aquesta situació és que el que està succeint en la realitat s'assembla molt poc al que vostè ha dit aquí. I aquest és un gran problema, perquè llavors el que queda és que vostès van a tot això que estan dient, i a la pràctica no s'està portant aquest tema.

Vostè ha dit que vol obrir un consens tripartit que es vol constituir, que està previst, que s'ha llançat la iniciativa d'unes comissions provincials. Jo haig de dir en aquesta cambra que això va ser com a resultat de comentar, en aquestes converses que no han assolit cap acord, la il·legalitat en la qual podrien incorrer si es començaven a repartir fons procedents de les transferències sense complir els requisits dels convenis i dels acords que vostès, com a govern, han signat, i que obliguen que amb caràcter previ a la distribució de recursos hi hagi un informe dels sindicats. No es tracta de sindicalitzar o no sé què; es tracta de complir els acords de transferències, que els obliguen a donar coneixement, a les centrals sindicals i a les patronals, de les propostes de programació, i rebre'n un informe, i vostès gestionar. I això no ho han fet a hores d'ara, i estan repartint aquests recursos. Estan en una situació d'il·legalitat.

I no em posi, si us plau, com a exemple de funcionament, la Comissió de Formació Professional Ocupacional del Consell de Treball, perquè aleshores ja és quan la contradicció seria màxima, si aquesta és la participació de la societat civil organitzada, perquè aquí podem parlar de societat civil, però d'un en un i amb el carnet d'identitat, eh? o podem parlar..., el carnet d'identitat —no cap altre tipus de carnet— a la boca, i podem parlar de la societat civil organitzada, de parlar amb els representants de la societat civil i no em pot fugir d'estudi dient: «No, és que aquí hi ha molts agents...», no sé què. Home!, hi ha molts agents, però la veritat és que quan un vol, des de la posició de govern, negociar no parla un per un amb la societat, sinó que estableix un diàleg amb els representants que aquesta societat ha donat, si es vol potenciar la societat civil organitzada; ara, la resta és allò: les individualitats en contra d'un plantejament col·lectiu —no col·lectivista, sinó col·lectiu—, que jo crec que també hauria d'estar.

És, en aquest sentit, que jo potser de tota la seva contesta l'element més positiu que veig és aquesta voluntat de consens que jo crec que és bo que es materialitzi i que s'abordi amb una perspectiva de veritat de, si més no, assolir el nivell de participació, el nivell de reflexió, el nivell de discussió que ja tenim fruit de les transferències i a partir d'aquí anar més endavant i anar generant altres elements.

En tot cas, només deixi'm dir-li dues qüestions: jo estic molt d'acord amb el tema que s'ha de motivar la gent, però hem de

cercar els mecanismes adequats i convenients per a aquest tema. Hi han hagut actuacions del seu Departament de Treball on la motivació ha estat que una patronal en concret donés un curs de quaranta hores a alumnes sobre com buscar ocupació. Això ni és qualitat, ni és motivació, ni forma part d'un programa realment establert per a això; això serveix per fer una llista, una borsa de treball en el millor dels casos i, si aconseguixen col·locació, perfecte, però això no són cursos de formació professional ocupacional. I crec que podem estar d'acord amb les línies genèriques que vostè diu, però després s'han de concretar amb el mateix èmfasi i en la mateixa direcció que vostè els ha fet, que jo..., -ho repeteixo- globalment ho podríem assumir perquè en molts casos són correctes tal com estan plantejades, llàstima que després no es portin a la pràctica.

Res més, i moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Rañé. El conseller pot contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL: Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats; senyor diputat, vostè en la seva primera intervenció m'ha fet dos retrets -per dir-ho així-: un, la manca de previsió; l'altre, la manca d'acords.

Escolti, quant a la manca de previsió, jo li diré que vostè ha esmentat abans, concretament, que el mes de novembre hi va haver el decret de transferències, i és veritat; i que el mes de gener, doncs, es va..., s'hauria hagut d'endegar ja tot el procés de repartiment de tots aquests fons. Vostè el que ha silenciàt -no és que ho hagi negat, però ha silenciàt- és que fins al dia 5 d'aquest mes, divendres passat, no va anar al Consell de Ministres l'aprovació de l'acord transferint els diners del pla FIP, que és el que se'ns ha traspassat: la gestió del pla FIP. I això encara ho he sabut avui -per dir-ho així- o ahir per telèfon; oficialment encara no ho coneixem, se'ns va dir que això aniria divendres passat. Jo ho he volgut corroborar amb atenció a vostè ja que presentava la interpellació, però escolti, jo el que li puc dir, és que el que he comès -per dir-ho així-, en tot cas, si m'he accedit, m'he accedit per agosament, perquè a partir de cert moment hem començat a aprovar cursos, a aprovar cursos del pla FIP, que els teníem -diguem-ne- preparats i estudiats des de primers de gener, esperant tenir els diners que podríem repartir, amb el risc que els diners que aprovàvem..., i, per tant, ja podia ser un acte administrativament sòlid -per dir-ho així-, després aquests diners fossin menys dels que haguéssim aprovat, com així ha succeït, perquè en funció del decret llei foment del treball i de la protecció de la desocupació...

Durant aquests mesos per part del Govern central i per part de l'Inem, en aquest cas, s'ha introduït una variació importantíssima, que ha estat decidir eliminar les beques i les ajudes d'aquest tipus a tots els estudiants de formació ocupacional que se'ls donava beca, i això ha sigut aplicat retroactivament -amb discussió, molt possiblement, de la seva legalitat- a la transferència pactada i a la quantitat també pactada en la reunió corresponent, i aixecat en acta, i això ha representat una rebaixa de 2.000 milions de pessetes. O sigui, si jo hagués repartit aquests 2.000 milions de pessetes hauria comès un acte..., no sé com qualificar-lo, però possiblement com a Administració tots plegats hauríem quedat molt malament.

Jo només li vull dir això, que vostè ha esmentat que el decret, que és cert, però que fins..., que després d'aquest decret s'havia de materialitzar quina part dels pressupostos de l'Estat

corresponien a Catalunya, del conjunt de les partides de la formació ocupacional. Això va ser una negociació dura com ho són totes aquestes, es va quedar amb un import de 12.500 milions, aproximadament, i després posteriorment ha sigut rebàixat -diguem-ho unilateralment.

Per donar-li dates, vam fixar, en la reunió del dia 18 de febrer del 92, un import de 12.521 milions de pessetes; aquest era l'import del capítol 4 de la transferència, el capítol 4. En nova negociació, després que se'ns comunica que han quedat les beques suprimides, en reunió del dia 5 de maig -imagino que estem parlant de dates molt recents- es fixa, després d'una negociació i fixant un tant alçat, pendent de com anirà concretament el desenvolupament de l'exercici, una rebaixa de 2.000 milions de pessetes, que és el corresponent a l'import global de les presumptes beques o ajudes per a aquest concepte que s'hauria donat durant aquest any. I, per tant, aquesta quantitat que inicialment ens proposaven, que era 2.550 milions de pessetes menys, ha quedat fixada en 2.000 milions de pessetes menys, però aquesta és la partida que nosaltres podríem repartir com a pla FIP, i això encara no podríem repartir-ho, perquè com li dic, una vegada fet aquest acord, fins divendres passat no va anar al Consell de Ministres i encara no en tenim comunicació oficial, i aquest conseller està aprovant a partir de fa un mes, més o menys, cursos del pla FIP en base únicament a una certificació de dubtosa eficàcia davant dels interventors -de dubtosa eficàcia davant dels interventors-, però per no causar dany a tots els ciutadans i a tots els centres que estan esperant poder iniciar els cursos; està aprovant-ho en base a una certificació perquè no hi ha encara un acord formal del Consell de Ministres, certificació que va ser lliurada, i haig de reconèixer -per dir-ho així- la seva voluntat de col·laboració i de resoldre el problema per part del director general de l'Inem.

Però aquesta és la situació real, per tant, no ens acusi -diguem- ni de manca..., és un any de traspàs, és un any de transferència en aquest cas, però el procés encara no està fixat. Per tant, si no hi havia fixades ni les quantitats, ni tampoc els conceptes, com vol que jo pugui tancar -nosaltres puguem tancar- un acord social amb els sindicats i les patronals, si no sabem no sols les quantitats perquè això podrien ser les que siguin, sinó els conceptes sobre els quals versarà aquest acord?

Per això li dic que, una vegada sabem quin és el contingut real de la transferència en aquell moment -en aquell moment-, creiem que podem endegar un procés, un nou procés -diguem-ne- de negociació coneixent totes les cartes que tenim a la mà. I, en aquest aspecte, li reitero l'oferiment d'intentar arribar a aquest acord amb els agents socials, també tenint, malgrat tot, clar un concepte: que acord no vol dir dictat; o sigui acord vol dir dictat en acord amb les diferents parts, no és un acord únicament amb les seves postures. Jo tinc aquí l'acta, la nota de tots els acords que havien arribat durant aquest temps, són importants els acords als quals havien arribat, són molt importants, aquí podríem... si haguéssim disposat de més temps n'hi hagués pogut donar compte. Escolti, hi ha hagut un punt en el qual hem dit: «Escolti, fins aquí arribem, més no», i, per tant, en principi no hi ha acord, perquè l'acord depèn de la voluntat mútua, no únicament de la voluntat negociadora d'una part.

Tingui present, en un últim terme, que jo crec que els agents socials no han de constituir una administració paral·lela. Una cosa és participar i l'altra constituir-se en administració paral·le-

la interventors de cada una de les accions de govern. Dit això, reitero la bona voluntat per intentar superar, com altres vegades hem fet, les dificultats que fins ara ja han sorgit, tenint en compte que estem en un nou horitzó i una nova situació.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores i senyors diputats i senyor diputat.

Modificació de l'ordre del dia

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. La presidència demana l'assentiment de la cambra per posposar les interpellacions que constitueixen els números 9, 11 i 14 de l'ordre del dia, per passar-los a la propera sessió plenària. Ja hi ha la conformitat dels interpellants. *(Pausa.)*

Moltes gràcies.

Passem, doncs, al desè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació sobre la planificació territorial, que formularà el diputat, l'il·lustre senyor Joaquim Nadal, del Grup Socialista, que té la paraula.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la planificació territorial

El Sr. JOAQUIM NADAL: Molt honorable senyor president, senyores diputades, senyors diputats, voldria demanar a la presidència, a la Mesa, en primer lloc, que em permetessin una petita esmena a la part expositiva de la interpellació, perquè hi ha un error. En el punt c) hi ha hagut un ball de comes. Allà on diu: «El *Regional Planning* o el Pla general d'obres públiques de la Generalitat dels germans Rubió i Tudurí», més val que esborrem el que diu: «dels germans Rubió i Tudurí», perquè on van intervenir els germans Rubió i Tudurí va ser en el *Regional Planning*, però no en el Pla general d'obres públiques, que va ser redactat per Victorià Muñoz i inspirat per Vallès i Pujals. Per tant, deixem de fer qualsevol esment personalitzat i així quedarà més clar.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé, queda fet l'aclariment i la supressió «dels senyors Rubió i Tudurí».

El Sr. JOAQUIM NADAL: Moltes gràcies.

Honorable conseller, al nostre Grup ens agradaria que després d'aquesta interpel·lació vostè mostrés pel Pla general territorial el mateix entusiasme que se li va veure diumenge al capvespre, i que tan generosament ens va mostrar almenys una —que jo sàpiga— cadena de televisió.

Dit això i, per tant, anècdotes a part, nosaltres pensem que aquesta és una interpellació plena d'obvietats que es podria substanciar en un minut; en el fons es tracta d'intentar que finalment el Govern, a través d'aquest conseller que estem interpellant, prengui un compromís seriós per substituir un incompliment reiterat per un calendari clar, que signifiqui finalment que allò que està previst i allò que està anunciat, i fa molt temps que està previst i anunciat, es compleixi. En el fons es tracta de manifestar, des del punt de vista del Grup Socialista, que un pla general territorial és molt important i és molt necessari.

Quin país volem? Quin model de país volem? Com podem tenir un model de país i com podem saber quin país volem si en l'àmbit del territori no n'hem definit els paràmetres essencials? Tots ens posaríem d'acord en les grans afirmacions, sobretot

pronunciades en època electoral i després reiterades: volem un país de qualitat, volem un país competitiu, volem un país net, volem un país endreçat, volem un país arreglat, volem un país europeu, volem un país modern; grans paraules que haurien d'anar acompanyades no només per gestos de política concreta en l'àmbit del dia a dia, sinó de grans objectius, grans prioritats que en l'àmbit del territori ens semblen molt importants.

El territori és un bé escàs i l'ús que, del territori, en facin els ciutadans de Catalunya en fa encara un bé més complex i sotmès a mecanismes molt complexos i alguna vegada diabòlics, i en aquest sentit nosaltres pensem que és una dimissió innecessària la que fa el govern no promovent o retardant la tramitació parlamentària i l'aprovació corresponent del Pla general territorial. Hi ha d'haver un pla general territorial, i no ho diu només una llei —que comentarem de seguida—, sinó que ho diu molta gent, ho diuen tots els experts, algun diputat del seu Grup i algun dirigent destacat de Convergència ho ha dit amb menys èmfasi, ha dit: «Nosaltres passem de la planificació; en el fons el que ens interessa és anar passant, anar tirant, allò, anar fent les engrunes i després el resultat final serà la construcció del país.» Però em sembla que els experts han coincidit tots —de tots colors, a més a més— en la necessitat d'aquest Pla territorial.

Vull citar —només com a argument d'autoritat, perquè em sembla que és una persona qualificada— Lluís Casassas, que en «La ciutat metropolitana i la unitat de Catalunya», referint-se a la necessitat del Pla general territorial deia, l'any 1990, en un discurs d'inauguració del curs de l'Institut d'Estudis Catalans: «No és possible d'admetre la divisió de Catalunya en porcions privilegiades i racons negligits. Tots els problemes de qualsevol indret de Catalunya són problemes de tot Catalunya. Aquesta és una nació petita i tothom hi és veí de tothom.»

Fer comprendre aquesta afirmació i extreure'n les conseqüències precises és la tasca de Barcelona, principalment, i de tots aquells qui aspiren al gaudi de la civilitat; és la tasca dels polítics —per això l'interpel·lem— i dels planificadors, dels juristes, dels economistes, dels geògrafs, dels funcionaris i dels viants, dels que viuen a la ciutat o a l'habitatge dispers, de tot aquell qui es preocupa per l'avenir de Catalunya i per l'assoliment d'una societat menys complicada i més justa.

Que hi ha d'haver un pla general territorial ho diu una llei del 21 de novembre de 1983. Tan acostumats com estem a commemoracions —cinquè centenari i altres coses—, aviat es complirà el desè aniversari d'una llei que deia, i que segueix dient, a l'article quart, apartat 1: «El Pla territorial general ha de definir els objectius d'equilibri territorial...» —és un postulat programàtic de vostès i pràcticament de tots els grups de la cambra—, «d'equilibri territorial d'interès general per Catalunya i ha de ser el marc orientador de les accions que s'emprendran per crear les condicions adequades per atreure l'activitat econòmica als espais territorials idonis.» Punt segon. «El Pla territorial general» —està molt clar, és una obvietat també— «ha de tenir per àmbit d'aplicació tot el territori de Catalunya.»

Molt més precís encara, un any després —devia ser un procés molt laboriós—, és el Decret de desplegament d'aquesta llei, que, a l'hora de definir, de fer una definició i finalitats del Pla general territorial, el 17 de desembre de 1984, enumera una sèrie d'apartats on és molt clar.

Però, acabem de tenir clar què pretenia aquesta llei i com ho definia. En el seu article 11, la mateixa llei del 21 de no-

vembre de 1983, diu: «El Pla territorial general defineix el marc de coherència de tots els plans.» —és un pla de plans, si ho podem dir així; ho deia la Llei, en tot cas— «programes o accions amb incidència territorial, els quals n'han de tenir en compte les orientacions.» No pot haver-hi plans parcials, no n'hi podrien haver si no hi hagués Pla general territorial, perquè els plans parcials s'han de sotmetre a les prescripcions i orientacions del Pla general.

«De manera particular, els plans territorials parcials han de desplegar les determinacions del Pla territorial general de Catalunya, precisant-ne l'abast, però no alterant-ne les prescripcions. Els plans sectorials previstos en la Llei de política territorial s'han d'adaptar a les orientacions dels plans territorials, cosa que caldrà justificar expressament. Els plans d'ordenació urbanística han de ser coherents amb les determinacions del Pla territorial general i dels plans territorials parcials i facilitar-ne l'acompliment.»

La manca de Pla territorial general és una incitació permanent a la il·legalitat o l'incompliment de la Llei per part de totes les administracions que han de desplegar plans parcials, plans territorials, etcètera.

Però això no és el més greu; el més greu és que, de tot això, se'n ressent el país, se'n ressent la coherència en l'equilibri territorial i, en bona mesura, no vull pas dir que es produeixi un retrocés, però sí que hi ha una desarticulació territorial; anem definint el país a cop d'intuïció —a vegades intuïcions genials—, a cops de vol en helicòpter amb decisions intuïtives —a vegades també genials, altres vegades no tant— i, en el fons, anem sotmetent-nos al ritme de la conjuntura, sense unes orientacions generals, que vostè i el seu Departament potser han definit —no pas amb prou precisió, em sembla a mi— en petits plans sectorials de carreteres, l'hidrològic o algun altre pla, que a nosaltres també ens semblen insuficients. En el fons hi ha un incompliment de la Llei, hi ha un desaprofitament, al llarg de deu anys, de tot un capital humà, social, civil; una cultura i una acció en i pel territori, i això provoca una desarticulació territorial.

Jo crec que s'haurien de definir unes opcions i unes prioritats i que hauríem de definir un model territorial i un model de país. Si no, seria veritat allò que deia —i és pur assaig i pur periodisme, si vostè vol, però alguna raó deu tenir, i ho cito no pas com a argument d'autoritat, sinó simplement com una floritura en el discurs— el senyor Félix de Azúa en un article publicat a *Arquitectura Viva* el juny de 1988, on deia: «*Basta con hacer un poco de turismo para comprobarlo. La destrucción de la costa levantina y catalana no es sólo consecuencia de la barbarie y la explotación de guante blanco; es también un expolio que sólo puede darse allí donde apenas hay resistencia, dejadez y provisionalidad agrarias, narcisismo y extravagancia urbanas, ambas unidas por una misma imposibilidad de tomarse en serio la tierra, el entorno y el hábitat. ¿Síndrome de nación derrotada, colonizada y expoliada o nihilismo previo que hizo inevitable la derrota, la colonización y el expolio?*»; preguntes d'una certa entitat que ens fan reflexionar sobre per què hem donat d'uns compromisos que figuren en una llei.

I per acabar, deixi'm dir-li el que li volem dir amb una altra cita —una mica llarga, però demano una mica més de generositat a la presidència; llarga, vull dir un minut— per acabar de deixar ben clar què volem i a veure si som capaços d'encomanar-li el nostre entusiasme per al Pla general territorial. Marco Polo

descriu un pont, pedra a pedra; Khublai Khan pregunta: «Quina pedra és la que sosté el pont?» Marco Polo respon: «El pont no s'aguanta per aquesta o aquella pedra, sinó per la línia de l'arc que formen totes les pedres juntes.» Khublai Khan es queda en silenci i reflexiona, i després afegeix: «Per què em parles de pedres? Només m'interessa l'arc.» Marco Polo respon: «No hi ha arc sense pedres.»

Dibuixem tots plegats l'arc, dibuixi'ns —el seu Departament— l'arc, sotmeti'l a aquest Parlament, perquè els picapedrers puguem tallar i pulir la pedra.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Nadal. Pel Consell Executiu té la paraula l'honorable conseller senyor Molins.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES (Joaquim Molins): Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, voldria remarcar, de bon principi, que la política territorial ha estat constantment exercida i de forma molt activa pel Govern de la Generalitat, tant pel que es refereix a la planificació territorial com a les actuacions territorials guiades per propòsits d'equilibri.

Ja vaig dir en el debat sobre política territorial del juny del 90, que es va tenir en aquesta cambra, que aquesta posició activa en matèria de política territorial es derivava directament del nacionalisme de Convergència i Unió (*remor de veus*), que li porta a posar en un primer terme la cohesió del país i el seu equilibri per tal que tothom estigui veritablement integrat a la comunitat i ningú se senti marginat o menyspreuat. Per això cal fer el precís per al progrés general del país, de tot el país.

L'il·lustre senyor diputat oblida —crec jo—, a més a més de la Llei del 83, una altra. Des del 1981, Catalunya té un model territorial que s'aplica i que està tenint la seva influència. Efectivament, l'any 81 el Govern va presentar davant del Parlament el document anomenat «Directrius i esquema del Pla territorial de Catalunya». Va ser una primera formulació dels objectius i dels mitjans de la política territorial, que s'entenia en un sentit molt ampli i amb la voluntat d'equilibri que abans he esmentat. De fet, aquest document té un contingut que va molt més enllà del que el seu títol indica, ja que en realitat va establir més les directrius generals per a una política territorial i no tan sols unes directrius per a la redacció d'un Pla territorial en sentit estricte.

Aquest caràcter ampli de les «Directrius i esquemes...» ha resultat força útil; de fet, les orientacions que incloïen han estat sistemàticament aplicades. Per prendre un exemple, la idea de la desconcentració industrial que ha guiat les actuacions de l'Institut Català del Sòl en matèria de sòl industrial, tot afavorint una industrialització difosa, surt precisament d'aquestes «Directrius i esquemes del Pla territorial...». La idea d'una xarxa equilibrada d'equipaments ha orientat els plans i actuacions en matèria sanitària, en matèria d'ensenyament, en matèria d'instal·lacions esportives. La xarxa viària va ser dissenyada en el pla de carreteres sota una idea de desconcentració i equilibri; els enfocaments sobre patrimoni natural van donar peu a la proposta d'una llei específica de protecció d'espais d'interès natural i el desenvolupament d'instruments específics. També la protecció del territori enfront de les activitats extractives i les avaluacions d'impacte ambiental, aspectes esmentats per les «Directrius i esquema...», han donat lloc a desenvolupaments legals específics. El mateix es podria dir —com vostès ja saben— de la política de muntanya.

És per això que s'ha de dir que, des de l'inici, el Govern de la Generalitat ha portat a terme una política territorial àmplia, guiada per aquest primer document de planificació de l'any 1981. Al llarg d'aquests anys s'ha desenvolupat un determinat model territorial. Les grans línies contingudes en el document «Esquema i directrius...» s'han anat desenvolupant progressivament des de llavors, mitjançant diversos estudis lligats al desenvolupament del Pla territorial general: estudis demogràfics, econòmics, sobre mobilitat obligada, etcètera.

Per altra banda, ha existit una important interacció entre el model territorial i els plans sectorials a què feia referència l'illustre senyor diputat. Aquests plans sectorials han orientat els seus objectius a partir dels objectius generals d'equilibri formulats pel model.

Per altra banda, el desenvolupament de plans sectorials ha influït en el desenvolupament del model territorial. El Pla de carreteres, per exemple —insistint en el mateix exemple d'abans—, que va ser un dels primers plans sectorials que es va realitzar, va incorporar uns objectius de reequilibri que suposaven no deixar-se guiar tan sols per la demanda existent, sinó també per la voluntat de generar trànsits en funció de desenvolupaments previstos o en funció d'interconnexions no existents que s'entenia que eren convenientes per a l'equilibri territorial.

En introduir aquest voluntarisme integrador es va haver de justificar en termes de model de trànsit i d'inversions a realitzar, la qual cosa va requerir precisar-los i donar-los realisme. El mateix es podria dir d'altres plans, com els hospitalaris, els d'ensenyament, que s'han alimentat d'un model inicial, però que també han contribuït a una concepció i definició més precisa del territori.

El desenvolupament del model territorial també s'ha vist influït per una sèrie d'esdeveniments significatius: el pas d'una situació de crisi econòmica, un nou període d'expansió, l'entrada d'Espanya a la Comunitat Europea, l'aprovació pel Parlament de Catalunya de noves lleis d'organització territorial... També ha estat important el progressiu desenvolupament de la mateixa Administració de la Generalitat, que ha enriquit —com he dit abans— el ventall d'instruments disponibles en matèria de política territorial i ha obligat a precisar l'abast i el paper del Pla territorial general de Catalunya.

Com vostès ja saben, la redacció del Pla va ser culminada, per part del departament que té encarregada la seva redacció, el març de 1991 i sotmesa a la Comissió de Política Territorial del Govern de la Generalitat. Per recomanació d'aquesta Comissió de Política Territorial, el dia 16 de setembre de 1991 el Consell Executiu va ordenar que s'incorporessin les dades del nou cens, atesa la importància que aquestes dades tenen per a molts dels enfocaments d'aquest Pla territorial.

De fet, és interessant constatar que l'últim cens proporciona evidències per pensar que certs trets del model territorial, que tradicionalment han preocupat a tots, avui es suavitzen. Això, certament, és en part resultat de tendències que podríem anomenar «naturals», però també òbviament de les actuacions equilibradores del Govern de la Generalitat. Em refereixo al problema, que s'esmenta en les «Directrius...» de l'any 81, representat pel gran pes de la regió I dintre de Catalunya, que diverses vegades s'ha posat de relleu i, concretament, en el document «Esquemes i directrius...». El cens actual posa de manifest que de 1981 a 1991 l'augment de població a Catalu-

nya ha estat de 103.000 persones; el 43,3% d'aquest creixement s'ha donat a la regió al voltant de la ciutat de Girona; el 40,7% d'aquest creixement, a la regió al voltant de les ciutats Tarragona-Reus-Valls, i tan sols el 12,3% a la regió I. La tendència espontània del creixement que s'apuntava en les «Directrius...» del Pla 81 era que el 80% dels creixements futurs a Catalunya, si no s'actuava en contra d'aquesta tendència espontània, es produirien sobre la regió I; no tan sols no ha estat el 80%, sinó que s'ha produït el 12,3%. És, certament, un avenç cap a l'equilibri.

En el sentit més estricte de planificació territorial, els treballs per senyalitzar el Pla territorial general en el sentit abans esmentat s'estan desenvolupant. Ens han de portar a un pla que tingui les característiques adequades a una administració de la Generalitat molt més madura que fa uns anys, dintre d'una Catalunya en la qual els municipis i les comarques són també subjectes actuant. A aquesta pluralitat de subjectes actuant cal afegir la pluralitat d'instruments de planificació. A més del Pla territorial general existeixen els plans territorials parcials, els plans sectorials i els plans urbanístics: 850 plans urbanístics aprovats en els darrers anys a Catalunya, amb l'Administració de la Generalitat, per iniciativa de les administracions municipals. Molts, probablement gairebé tots els problemes que esmenta en les paraules reproduïdes per l'illustre diputat, el senyor Félix de Azúa, moltes de les seves paraules s'arreglen amb els plans urbanístics, no pas amb el Pla territorial general de Catalunya.

Però en aquesta complexitat entenem que el Pla territorial ha de ser un marc orientador i un marc de coordinació. Això ho ha d'aconseguir, en gran part, d'una forma indirecta, actuant —el senyor diputat hi feia referència— com un pla de plans, és a dir, com un pla que orienta la realització d'altres plans. La seva influència directa no ha de ser normativa, sinó, com ha estat fins ara la del model territorial, inspiradora d'actuacions de govern en un sentit de globalitat i d'equilibri.

Finalment, senyor president, senyores i senyors diputats, com els deia anteriorment, i també complint la petició de l'illustre senyor diputat interpellant, l'acord del Consell Executiu del 16 de setembre va ordenar la incorporació de la informació produïda per l'últim cens a la primera redacció ja realitzada del Pla territorial i per a les actuacions i reajustos pertinents. Les dades del cens s'esperava que comencessin a sortir a finals del primer semestre del 92, com efectivament així ha succeït. De moment es disposa només de l'evolució de la població. S'espera que a primers de juliol surtin dades sobre estructura d'edats, migracions, creixement vegetatiu, ocupació per sectors d'activitat i la matriu de mobilitat obligada, tots ells instruments imprescindibles per a la redacció definitiva del Pla territorial. El Pla consta dels estudis informatius, de la diagnosi, la memòria i l'estudi econòmic i financer. La memòria i l'estudi econòmic i financer són el bloc pròpiament propositiu, i la diagnosi fa de pont amb els estudis d'informació. A finals de juliol es disposarà de gran part dels estudis d'informació, factors geopolítics, el territori, sistema urbà, equipaments, infraestructures, àmbits funcionals introduïts ja en ells, aquest model, les noves dades del cens. Alguns dels estudis informatius no podran fer-se fins a partir del moment en què arribin les dades del cens previstes per a primers de juliol, és a dir, l'estructura d'edats, migracions, creixement vegetatiu, dades d'activitats

per sectors, matrius de mobilitat obligada. Aquestes dades del cens són necessàries per encarregar estudis externs —ja sap l'illustre senyor diputat que es treballa amb estudis externs— referents a anàlisi de l'evolució demogràfica i de les previsions, estructura d'activitats econòmiques i mobilitat obligada. Aquests estudis tenen un termini —inevitable, absolutament inevitable— del voltant dels cinc mesos, que procurarem escurçar, que procurarem escurçar.

A partir d'aquests estudis serà possible l'actualització de diversos capítols, fonamentals per als estudis d'informació, com ara la demografia, el poblament o l'economia. Fonamentals, al seu torn, per realitzar la diagnosi, la memòria i l'estudi econòmic i financer. Però vull esmentar ben formalment, davant d'aquest Parlament, que un cop més la voluntat política del Govern és tirar endavant el Pla territorial general, i que aquesta, per la lògica d'aquestes dades i la necessària introducció dels nous estudis del cens, s'haurà de produir al llarg del 1993, que és quan el Govern té la voluntat d'ultimar els treballs de redacció, informació pública i aprovació definitiva del Pla territorial general de Catalunya.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Molins. El senyor Joaquim Nadal té la paraula per formular la rèplica.

El Sr. JOAQUIM NADAL: Que després de gairebé deu anys, d'aquí a cinc mesos estiguem en disposició dels estudis informatius que permetran després fer els propositius i avançar en la tramitació i la informació pública em sembla una mica fort, però benvingut sigui. És a dir, si per tot l'any 1993 es produeix un compromís taxatiu del conseller, que tindrem el Pla general territorial, benvingut sigui. Tenim un horitzó cronològic que defineix ja un compromís finalment seriós sobre aquest Pla general territorial. Perquè, és clar, basar pràcticament el 80% del seu torn en un model territorial definit l'any 1981, anterior a la Llei, i que no recull molts dels aspectes que la mateixa Llei marcava com a objectius i prioritats del Pla general territorial, i definir com a marc de treball durant deu anys aquest model territorial, em sembla també una mica preocupant. I, de fet, és el que tradueix la dinàmica real que sobre el territori s'ha anat produint. Jo no vull pas dir que ajuntant les diferents peces que ha esmentat el senyor conseller no en resulti un cert model; però en resulta un model una mica difús i, si és a través, també, d'un model territorial amb què Convergència i Unió vol definir, enfortir, aprofundir el seu nacionalisme, no deixa de ser una mica preocupant que s'hi hagin agafat tant de temps i que encara no hàgim arribat a cap concreció suficient pel que fa a la globalitat del territori.

Dit això, bé és veritat que és bàsic incorporar als estudis informatius el cens del 91. Però no està bé esmentar només algun aspecte que corregeix i amorozeix algunes de les previsions del model territorial del 1981, perquè vostè hauria d'esmentar, també, allò que denota una tendència relativament greu a la des població de setze comarques de Catalunya, respecte a les quals i respecte al model territorial que tradueix el seu nacionalisme hauria de traduir una política compensatòria i equilibradora que, de moment, durant deu anys, no sembla que hagi donat resultats en aquesta direcció. És veritat que s'ha compensat el que era una tendència a la concentració a l'àrea de la regió I, però no és veritat que s'hagi aconseguit, més enllà de la segona corona, un efecte equilibrador que un pla territorial més potent

—de coordinació de totes les previsions, d'altres plans, etcètera, sense, naturalment, un marc normatiu imposant— hauria aconseguit.

I posem algun exemple: si hi haguessin hagut directrius més clares, no s'hauria fet una política vacil·lant en temes com l'eix transversal, la Fira de Barcelona, la mateixa política de muntanya..., altres aspectes de la xarxa viària, i em costa de creure que vostè pugui esmentar com a model, com a model territorial parcial, la política de sòl industrial que ha fet l'Institut Català del Sòl, que no l'ha pas feta amb una lògica territorial, sinó que l'ha feta a cop d'oferta i a cop de compra, allà on hi havia condicions fàcils per a la compra. Però no en funció d'un model territorial! És públic i conegut que hi ha agents intermediaris compradors per compte de l'Institut Català del Sòl, que no compren en funció d'un objectiu i un model, sinó que compren en funció de les condicions del mercat, la qual cosa, d'altra banda, és lògic dins de la societat i el model en els quals ens estem movent, però no hi ha, darrere d'aquesta política, un model territorial! I, sobretot, el que no hi ha —el que no hi ha, segur—, des de l'Institut Català del Sòl, i potser no li tocava, és un model de política industrial. No li tocava, però no hi és, i el Govern tampoc no el té, perquè, si no, no passaria allò que passa en molts pobles de Catalunya, que és que cada poble vol el seu polígonet, i si és possible, que no sigui un polígonet, sinó que sigui un arrencament de naus industrials a peu de carretera, per obtenir-ne, un cop se'n pugui canviar l'ús, les plusvàlues corresponents. I així no es fa un model territorial.

Deixi'm dir-li, per acabar, ja que vostè ha retornat a Fèlix de Azúa, un comentari que Fèlix de Azúa feia sobre el paisatge rural. Diu: «Jo em passejava amb un col·lega arquitecte per l'Empordà, i aquest col·lega arquitecte em deia, desolat: "*Fíjate, parece que hayan llegado antes de ayer, y llevan aquí mil años*".» En el paisatge urbà i en el paisatge rural hi ha, per problemes de definició d'un model territorial, molta improvisació i molta deixadesa impròpia d'un país de qualitat, d'un país competitiu, d'un país endreçat, que és el que vostès prediquen i que és el que nosaltres prediquem i volem.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Nadal. Té la paraula, per contestar la rèplica, l'honorable conseller senyor Molins.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES: Només perquè quedés clar el compromís del Govern, que sembla, doncs, que no ha quedat prou clar. Em sembla que ho he dit: en primer lloc, el compromís ha existit des de sempre, i el mes de març del 91 —el mes de març del 91— el departament redactor del Pla territorial el va lliurar a la Comissió de Política Territorial; estava finalitzat el mes de març del 91. I com ha hagut de reconèixer l'illustre senyor diputat, semblava absolutament inoportú presentar i tramitar un pla territorial que en el contingut de les seves dades bàsiques quedava antiquat davant del nou cens. Aquesta va ser la reflexió que va fer el Govern de la Generalitat i per això va produir aquest acord del Consell Executiu, del qual va donar compte davant d'aquest Parlament el molt honorable senyor president, amb motiu del debat de política general del mes de setembre, ordenant a la Comissió de Política Territorial i al Departament de Política Territorial la introducció d'aquestes noves dades. I la introducció d'aquestes dades, inevitablement, ens porta a l'any 93 per a l'aprovació del Pla, i l'any 93 és un any que co-

mença el dia 1 de gener i que acaba el 31 de desembre de 1993. I això és l'any 93, il·lustre senyor diputat.

Voldria, al fil de la intervenció segona de l'il·lustre diputat, fer alguns comentaris. El Pla no ens solucionarà, il·lustre senyor diputat, moltes de les coses que vostè esmenta. La Fira de Barcelona i el Pla territorial general és com l'elefant i el Mercat comú, il·lustre senyor diputat: no tenen absolutament res a veure, absolutament res a veure. Si m'hi obliga, ni l'eix transversal, hi té a veure. O, com a mínim, els problemes que vostè esmenta de l'eix transversal. El Govern de la Generalitat té molt clar on ha d'anar l'eix transversal; el qui no sembla tenir-ho tan clar és el Grup Socialista, que en una votació va obligar-lo a vostè a no poder aixecar-se a votar amb el seu Grup, perquè encara no sabia si havia de passar per Girona o per Olot. El Govern de la Generalitat té molt clar per on ha de passar l'eix transversal; ho té claríssim. (*Remor de veus.*) I ho té des del principi; així està contingut en el Pla de carreteres i està perfectament definit allà; definit de la forma com ho ha de definir un pla general i un pla sectorial de carreteres, que és la traça que va de Lleida, Cervera, Manresa, Vic, Girona, i així ha estat sempre. I així ha estat sempre contingut en el Pla de carreteres. És a l'hora de fer el projecte quan s'han d'adequar les definicions concretes: en quin punt de la Nacional II connecta Vilobí d'Onyar, entre Vilobí d'Onyar..., o entre Santa Coloma i Vilobí d'Onyar, si és en el punt on va l'estació del ferrocarril d'alta velocitat —que com vostè sap, és una infraestructura de nova concepció— o havia d'anar en un altre punt. I això s'ha de definir en el moment de realitzar-se el projecte concret.

Ara, el Pla territorial serveix per al que serveix, no per al que no ha de servir! Que no ens passi amb el Pla territorial el que ens va passar amb el Pla comarcal de muntanya, que durant anys —tres anys!— en aquesta cambra, cada quatre mesos hi havia una interpellació del Grup Socialista, però un cop s'han aprovat els plans comarcals, mai més s'han recordat dels plans comarcals. Un instrument extraordinàriament eficaç per a l'equilibri territorial de Catalunya, il·lustre senyor diputat, extraordinàriament important per a l'equilibri territorial de Catalunya! (*Remor de veus.*) I les comarques que estan gaudint de l'aplicació d'un pla territorial com el Pla comarcal de muntanya ens donen prova d'això: una discussió amb el territori, participativa, amb informacions públiques —no només amb els consells comarcals, sinó amb la població en general—, que s'han redactat i que s'estan acomplint. I aquesta té un efecte sobre l'equilibri territorial molt més important del que podrà tenir el Pla territorial que —hi insisteixo— no podrà ser més que un pla de plans. No esperem del Pla territorial el que no ens podrà donar el Pla territorial.

L'Incasol. Política industrial. Estic segur que vostè coneix perfectament bé quines són les directrius de l'Incasol, i que l'Incasol, que és l'instrument en matèria de sòl de la política industrial que marca el Departament d'Indústria i Energia —en el consell d'administració de l'Incasol hi ha present un representant del Departament d'Indústria—, i no compra per les ofertes de sòl. És una, amb perdó de l'expressió, solemne tonteria, il·lustre senyor diputat. Com vol que compri...? Vejam, per les ofertes de sòl? L'Incasol compra a través d'un agent. Quan li ho encarrega l'Incasol, diu: «Vull sòl aquí, no allà», no on se li acut a l'agent, sinó on diu l'Institut Català del Sòl que s'ha de comprar el sòl industrial. En matèria de què i en funció de què?

D'una política industrial difosa, definida pel Departament d'Indústria i Energia, a través del seu representant en el consell d'administració de l'Incasol. Hauria fet, si no, l'actuació de Gandesa, per exemple? O, hauria fet, si no, la de Puig-reig, la de Gironella, la de Berga mateix? Aquestes són definicions... O la de l'Aldea, la de Camarles... Aquestes són actuacions de política industrial.

Il·lustre senyor diputat —que, a més a més, és alcalde d'una gran ciutat—, hauria d'anar en compte quan diu: «Cada poble vol tenir el seu polígonet.» I tant que sí!, i tant que sí! Pel gravíssim problema que representa per a un poble, per petit que sigui, la indústria que té col·locada dins el casc urbà, i és clar que el necessita! I és clar que, molt probablement, és una de les actuacions més necessàries per part de l'Institut Català del Sòl, perquè, si no, difícilment, aquest poblet que vol el seu polígonet el podria tenir, i el necessita, i l'equilibri territorial de Catalunya fa necessaris aquests polígonets petits que esmentava l'il·lustre senyor diputat. (*Remor de veus.*) El Departament, l'Institut Català del Sòl, com a instrument de política industrial en matèria de sòl del Govern de la Generalitat, fa la política d'industrialització difosa i les seves adquisicions i les seves actuacions vénen definides... (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES: ...per aquesta política d'industrialització difosa que —hi insisteixo— ja vénen contingudes en aquestes «Directrius i esquemes...», molt més amplis, no gens contradictoris amb els contemplats en la Llei del 83; no només no són contradictoris, sinó que la Llei del 83, fonamentalment, el que fa és ampliar-los. Per això deia abans que això que s'anomenen «Directrius i esquemes...», l'il·lustre senyor diputat estic segur —que té molt coneixement sobre la matèria— que estarà d'acord amb mi que molts dels que molts governs, arreu, no només de comunitats autònomes, sinó governs d'estat, anomenen plans territorials són menys extensos i menys precisos del que nosaltres anomenem directrius i bases per a la redacció del Pla territorial. Les nostres bases per a la redacció del Pla territorial de l'any 83, que s'inicien amb les «Directrius i esquemes...» de l'any 81, són molt més extenses que molts dels plans territorials que han estat capaços de fer altres governs.

Per a nosaltres —hi insisteixo—, la voluntat política del Govern és, en compliment del mandat d'aquesta cambra i per mandat, també, del Consell Executiu de la Generalitat, introduir les dades del nou cens i, dintre de l'any 93, tramitar i procedir a l'aprovació del Pla territorial general de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. (*El Sr. Joaquim Nadal demana per parlar.*) Senyor Nadal, per què demana la paraula?

El Sr. JOAQUIM NADAL: Per la petita al·lusió que l'honorable conseller ha fet a una votació...

El Sr. PRESIDENT: Ha dit que era alcalde de Girona...

El Sr. JOAQUIM NADAL: No, a una votació de l'anterior legislatura en la qual em vaig permetre —cosa que no es van poder permetre d'altres diputats, del Grup de la majoria— de fer un cert acte d'objecció de consciència en relació..., en tant que alcalde de Girona, a favor d'un traçat de l'eix que afavorís la ciutat de Girona, amb el benentès que, com a prioritat del Grup, hi

ha el túnel de Bracons i el pas d'una carretera entre Vic i Figueres a través de la ciutat d'Olot.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Nadal.

Passem al dotzè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació sobre la política penitenciària, que formularà el diputat l'il·lustre senyor Joan Oliart. Té la paraula.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política penitenciària

El Sr. OLIART: Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, parlarem de política penitenciària una vegada més en aquest Parlament i per primera vegada en aquesta legislatura.

Centrarem el debat, per això, en el problema bàsic de les institucions penitenciàries que és la seva massificació, perquè la seva solució, la solució de la massificació, que és la construcció de nous establiments penitenciaris, és la mare de totes les qüestions a què afecta aquest greu problema. Perquè és veritat que existeixen deficiències molt pronunciades en el treball penitenciar; també és veritat que les mateixes deficiències hi són en les condicions sanitàries dels centres penitenciaris, que hi ha deficiències en la reeducació i la rehabilitació dels drogaaddictes, en la mateixa política de reinserció; però també és veritat que tots aquests problemes no poden ser abordats amb garanties d'èxit sense disposar, senyores i senyors diputats, de les instal·lacions necessàries.

Descriuré la situació amb unes xifres, perquè les xifres solen ser sempre molt més eloqüents que les paraules. Recordo que a la dècada dels seixanta corria un petit llibre que es titulava *La demagògia dels fets*, que va editar el Ruedo Ibérico, i que amb la lectura d'aquest llibre sabíem tots en quina situació d'infraestructures i de deficiències es trobava el nostre país, més que qualsevol altra afirmació.

I quina és, doncs, la descripció de la situació, que ens donarà aquesta llum sobre l'estat real de la qüestió. Doncs, mirin, el 20 de desembre de 1984 va tenir lloc el traspàs dels serveis de l'Administració central a la Generalitat, i en aquell moment se'ns van traspasar 1.864 interns i 1.745 places, amb un índex d'ocupació de l'1,06. El 29 de maig de l'any 1992 —fa escassos dies— les xifres oficials són les següents: 5.842 interns a les nostres presons i 2.800 places. És a dir, amb un índex d'ocupació del 2,08. En poques paraules, s'ha doblat aquest índex d'ocupació, s'ha doblat, doncs, la massificació i, a més a més, romanen centres tan obsolets com la presó Model de Barcelona i la presó de Tarragona, que tantes vegades se'ns ha anunciat, per part de la Conselleria, la seva desaparició.

I ara fem una petita comparació amb la resta de l'Estat. En la mateixa data, el 29 de maig de 1992, els establiments penitenciaris de l'Estat acullen 35.065 interns i tenen o disposen de 26.248 places. Fent l'oportuna divisió, tenim un índex d'ocupació de l'1,33.

Malgrat, doncs, que en la resta de l'Estat tenen un índex d'ocupació bastant inferior al que, malauradament, patim nosaltres, s'ha comès, per part de l'Administració central, un nou pla, un nou programa de creació i construcció de nous centres penitenciaris. Concretament —concretament— vint-i-quatre nous establiments en set anys.

I nosaltres, amb aquesta situació, què és el que pensem fer? Hem construït dos centres penitenciaris, és veritat, de cinc-cents places cadascun. Un, pagat per l'Administració de l'Estat; l'altre, finançat per la Generalitat. Està en construcció un pavelló hospitalari —una altra renúncia, perquè sempre se'ns havia anunciat la construcció d'un hospital penitenciar—; està en construcció un mòdul de dones a Can Brians —una altra renúncia, perquè sempre s'havia promès i sempre havíem entès que s'havia de construir una nova presó per a dones.

Però, senyores i senyors diputats, malgrat aquesta situació que estem patint i que acabo de descriure, cap nou pla o cap pla de construccions, cap nova previsió, almenys no en tenim notícies en aquest Parlament ni pels mitjans de comunicació, que a vegades és l'instrument que utilitza el senyor conseller de Justícia per dir-nos què és el que pensa fer. Total, com si ja s'haguessin aconseguit tots els objectius, quan estem ben lluny —ben lluny— d'haver-ne aconseguit ni els més elementals, ni els més essencials, que és que dignament estiguin acollits els presos en els nostres establiments penitenciaris. I no es pot al·legar ignorància, no es pot al·legar ignorància que hi han hagut..., que la massificació és deguda que hi ha hagut una entrada d'interns superior a la que s'havia previst... No, no!, de cap de les maneres, perquè l'any 1983, i a instàncies d'una resolució d'aquest Parlament, es va entrar, per part de la Conselleria de Justícia, un pla que se'n va dir Pla indicatiu, sobre les necessitats del règim penitenciar de Catalunya. I en aquest Pla es preveia una població penitenciària de 5.140 reclusos per a finals de l'any 1985. És a dir, que ja fa sis anys que des de la Conselleria, des del Govern de la Generalitat ja es preveia una població penitenciària quasi igual a la que en aquest moment tenim. Per tant, res de sorpreses, això es preveia.

I què preveia el Pla per cobrir aquestes necessitats que el mateix Pla preveia que ocorrerien? Doncs, un total de 7.884 places construïdes en total, sumant, naturalment, les construïdes, de les quals 809 havien de ser en règim obert, i això havia ja d'estar fet o en construcció l'any 1986. I ja he dit abans que només se n'han construït 1.000. I quin índex d'ocupació es proposava aquell Pla indicatiu tan famós? Doncs l'índex del 0,60, que és l'índex òptim perquè funcionin regularment els centres penitenciaris, perquè, naturalment, hi ha unes exigències de divisió en graus —que tots coneixem—, una separació de penats amb preventius, que fa que un índex 1 no sigui, doncs, suficient.

I la principal causa d'aquesta situació que estem tenint, quina és? Per a nosaltres és molt clar: és la seva incapacitat, senyor conseller de Justícia, la incapacitat genèrica del Govern de la Generalitat per afrontar els problemes reals d'aquest país, d'aquesta societat. Exemples; no fa gaire n'hi ha hagut un: l'il·lustre diputat senyor Nadal ha fet esment que encara no tenim el Pla territorial, és un exemple; no hi ha Pla de residus, no hi ha neteja d'aigües, no hi ha protecció del medi ambient, i, naturalment, no hi ha nous centres penitenciaris. Reconeixem les dificultats que això comporta, les reconeixem; sabem que existeix un rebuig per part dels ciutadans en certs llocs per admetre aquestes construccions; sabem també que existeixen actituds insolidàries, ho sabem; però un govern, senyor conseller, senyors consellers, senyores i senyors diputats, un govern ha de governar i el reconeixement de les dificultats no pot ser mai un pretext per a la inacció, no ho pot ser mai.

Senyores i senyors diputats, les competències en matèria penitenciària sempre m'han semblat que s'arrossegaven. No sé si vostès coneixen —suposo que molts de vostès sí— una peça de Ionesco en la qual s'arrossega durant tota l'obra un cadàver del qual no se sap què fer-ne. A mi m'ha semblat sempre que les competències en matèria penitenciària són això, una cosa que vostès se n'haguessin volgut desfer immediatament de rebudes, però que naturalment això hagués estat molt mal vist. Em consta que en el moment de la recepció d'aquestes competències, o de la recepció d'aquests serveis, la meitat del Grup Parlamentari de Convergència i Unió estava en desacord que es rebessin. Però si es van rebre és indubtable que tots els problemes s'han d'afrontar i s'han d'afrontar amb la decisió i amb la fermesa que això comporta quan es tenen aquestes responsabilitats de govern.

Conclusió: senyor conseller, sota la seva direcció, i amb el pas dels anys, les deficiències del nostre sistema penitenciari s'han convertit en part del patrimoni nacional de Catalunya. Però no podem ser conformistes. Aquesta és una situació intolerable, intolerable humanament: els privats de llibertats tenen la mateixa consideració d'éssers humans com qualsevol de nosaltres i, per tant, han d'estar acollits dignament. Intolerable políticament, perquè una societat democràtica precisament es defineix, es caracteritza per donar un bon tractament als marginats, i ningú més marginat que aquell que està privat de llibertat. Intolerable des del punt de vista jurídic, perquè existeix una llei i existeix un reglament penitenciari que ens diuen que a les cel·les hi ha d'haver una sola persona, i això no es compleix, perquè a la presó Model de Barcelona hi ha moltes galeries en què hi ha sis interns en cel·les que estaven previstes per a un, i a la presó de Girona —que la vam visitar—, també, i a la presó de Tarragona, també.

Acabar, doncs, amb aquesta política que ens ha dut a aquesta situació, una política que jo no dubto a qualificar, senyores i senyors diputats i senyor conseller, d'abúlica, i necessitem un pla. Necessitem definitivament un pla, aquest pla que vostès mai han volgut presentar a aquest Parlament, que sempre s'han resistit a fer-ho; un pla que fixi amb precisió els objectius, que fixi els terminis i comprometi els recursos necessaris.

I la meua pregunta, senyor conseller, és la següent: es pensa presentar aquest pla? El pensa presentar vostè, senyor conseller? El pensa presentar el seu successor?

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Oliart. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Bassols.

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA (Agustí M. Bassols): Molt honorable senyor president, il·lustres senyores i senyors diputats, la interpellació que em dispo a contestar es refereix a política penitenciària i concretament es demanen els propòsits de capteniment del Consell Executiu al seu respecte.

Aquests propòsits, en termes generals, no poden ser altres que l'assoliment o l'apropament dels objectius que marca la Constitució i la Llei general penitenciària en relació amb les penes privatives de la llibertat; és a dir, la custòdia dels presos i detinguts i la reinserció, i la seva reinserció.

La nostra política fins ara ha tendit a la consecució d'aquests objectius i, malgrat les crítiques de què acaba de ser objecte, jo afirmo rotundament que s'ha avançat i que s'ha avançat molt

positivament des d'aquesta data que assenyalava l'il·lustre diputat interpellant, del 20 de febrer del 1984 fins avui.

La meua afirmació, senyor Oliart, no tindria valor, podria ser tan parcial com la seva, però és que jo em remeto al testimoni d'una institució la imparcialitat de la qual crec que està fora de dubte, concretament el Síndic de Greuges, que en l'informe molt recent, publicat en el *Butlletí Oficial* d'aquest Parlament del dia 15 d'abril, diu: «Hem de remarcar que la conflictivitat a Catalunya ha estat realment baixa, en especial si la comparem amb la resta de l'Estat. L'any 1991 ha estat un dels més conflictius; el fenomen no ha estat casual. Malgrat les deficiències i mancances d'infraestructura i pressupostàries, creiem que la política empresa fa gairebé vuit anys amb el traspàs de competències a la Generalitat comença a donar resultats.» I és amb aquesta confiança, amb el convenciment que així és i així ha estat, que nosaltres ens proposem de seguir una política que, de cap manera, voldria qualificar com de continuista, com d'estrictament continuista, perquè no deixarem d'aprofitar totes les innovacions, totes les novetats en matèries de tractament dels reclusos i de seguretat, i que, per tant, és també una política de progrés i progressista, però que dintre de tot s'ha de moure en els paràmetres en què fins ara hem vingut actuant i que ha donat, doncs, aquests resultats que assenyalava el Síndic de Greuges i que, a més, estan a la vista de tothom.

Les nostres grans preocupacions —i no són prioritats, el que ara vaig a dir; assenyalo només aquells temes als quals hem de prestar una atenció més específica, més delicada, més acurada— són a combatre, precisament, la massificació a què vostè s'ha referit d'una manera primordial; assolir l'alt nivell socio-sanitari, que també ha estat esmentat pel diputat interpellant; la lluita contra la droga; l'increment del treball penitenciari, a què també s'ha fet referència; la millora de la seguretat i, en resum, la millora, també, de la qualitat de vida.

Com ha dit molt bé el diputat interpellant, és impossible en els límits d'una interpellació parlar de tants temes, i consti que m'agradaria fer-ho, i parlar de les novetats, perquè també estem introduint nous mètodes i nous sistemes a les nostres presons, que no són purament volada de coloms, ni plans, que han requerit un any i mig per elaborar-se, per parlar de vint-i-quatre presons —que ja veurem quan s'inicien—, sinó que són absolutament realitats, i alguns dels quals estan ja en vies de realització. Jo m'he de centrar, per cortesia i perquè no sembli que no tinc resposta, d'una manera molt concreta, als punts que vostè ha tocat i dels quals jo he procurat prendre nota, sense deixar-ne ni un.

I amb això faig —i em dol—, faig el que en termes de dret marítim... —i ho diré en castellà, perquè és així com consta en el Codi de Comerç—, una *echazón*, és a dir, tiro per la borda una sèrie d'idees i d'objectius, als quals jo pensava referir-me i comentar, per contestar d'una manera més concreta —és a dir que vinc absolutament a jugar al seu camp— aquestes acusacions o aquestes crítiques que vostè ha formulat.

Miri, jo li he de dir que quan ens van traspasar els serveis penitenciaris en la data que ja ens hem referit, i que vostè ha citat una xifra determinada de reclusos que hi havia en aquell moment —que em penso que no és absolutament exacta, jo li diria que era de 1.609, però, en fi, no importen cent més o cent menys—, en aquells moments el traspàs va ser fet demorant el que havia estat l'acord i l'entrada en vigor de l'acord de la Co-

missió Mixta, perquè mentrestant les presons van ser buidades en mèrits d'una disposició emanada, en origen, del Ministeri de Justícia, respecte a la presó preventiva. És a dir, es va prohibir que la presó preventiva excedís una determinada durada, amb la qual cosa van ser posats molts presos al carrer, i en aquells moments ens la van traspasar; però immediatament aquesta norma va ser canviada i es va tornar a prolongar la presó preventiva, amb la qual cosa al cap de pocs mesos del traspàs —que va ser fet, per tant, com dic, amb molta estratègia—, a pocs mesos del traspàs passàvem de més de 1.000, és a dir, havien ingressat de nou a les presons més de 1.000, els quals n'havien sortit pocs mesos abans.

I, per favor, no fem comparacions entre l'Administració penitenciària central i la nostra, perquè em sembla, senyor Oliart, que és precisament el moment més inoportú de fer-les. Tots hem seguit a la premsa i a la realitat el que ha passat a l'Administració central durant la primavera i l'estiu passat, i encara amb alguns últims brots més darrerament, perquè no ens hagin de retreure la bondat d'aquesta Administració; i consti que ho dic amb tot el respecte i pensant que també allà fan tot el que poden per resoldre el problema penitenciari, que és molt greu i de molt difícil solució.

Però no fem comparacions. I si les haguéssim de fer començaria per dir-li que això que es diu que hem actuat amb aquesta abúlia, una abúlia que ha permès que construïssim dues presons noves de grans dimensions, amb mòduls separats, per complir amb la normativa o les recomanacions —més que normes— d'aquesta cambra i que hem ampliat les places de les nostres presons, que això ara ningú en parla, però s'ha rehabilitat la cinquena galeria a la Model, que ha augmentat gairebé d'un 10% la seva capacitat; s'ha rehabilitat una galeria a la presó de Lleida per a dones, amb seixanta o setanta places de nova creació; s'han, gairebé, triplicat les places penitenciàries a la infermeria de la Model; s'ha duplicat gairebé la de la secció obrera, també de la Model... En fi, seria una llarga relació d'ampliacions, de millores en el sentit d'ampliació que s'han fet de les nostres places penitenciàries; però només parlant de les dues noves presons representa que amb igualtat de temps, en set o vuit anys, aquesta administració tan abúlica ha creat a Catalunya més del doble, gairebé el triple, de les places penitenciàries que l'Estat espanyol hi va construir en el decurs dels set o vuit últims anys anteriors al traspàs.

Anant de pressa, perquè vull contestar el que vostè ha dit, li he de dir: en primer lloc, jo mai, mai —i perdó si m'equivoco—, mai he anunciat la pròxima desaparició de la Model ni de la presó de Tarragona, al contrari. Sempre he dit —i si això és impopular no m'importa, perquè és l'absoluta veritat—, sempre he dit que no destruiríem places penitenciàries, encara que fossin obsoletes, mentre no disposéssim de les noves necessàries, perquè penso que això ho exigeix precisament la dignitat dels presos i que mentre no puguem tenir un pres a cada cella no podem destruir; hem de millorar, hem de remodelar, hem de fer tot el que estem fent a la presó Model, que la poso com a exemple d'una obra de remodelació ben feta, però no podem destruir places penitenciàries. No ho he dit mai ni ho penso fer, ni ho penso dir.

He de dir-li també que vostè parla d'un pavelló hospitalari, la qual cosa constitueix una decepció, perquè s'havia parlat d'un hospital penitenciari. Bé, ara parlem d'un pavelló hospita-

lari, perquè el que hem construït de nou és realment un pavelló hospitalari, però absolutament enllaçat, comunicat per un túnel, per un túnel aeri, amb un autèntic hospital, de manera que els presos que ingressin en aquest pavelló, on seran objecte de totes les atencions d'un hospital, seran també intervinguts i tindran a la seva disposició els quiròfans i els metges especialistes que calguin, perquè el seu accés a l'hospital, doncs, només serà que traspasar aquest túnel.

I això s'ha fet així perquè el contingent de malalts necessitats d'hospitalització no ens permet el luxe d'organitzar un hospital amb tota la complicació que això comporta i amb la necessitat de personal i metges i, per tant, és una mesura absolutament econòmica, però el que tindrà a la seva disposició l'Administració penitenciària de Catalunya serà un autèntic hospital compost per aquest pavelló hospitalari i a través d'aquest túnel per tots els serveis de l'hospital.

La presó de dones..., he de dir-li el mateix; he d'informar degudament la cambra, si no ho està. No estem fent un mòdul de dones, estem fent una autèntica presó de dones. La presó de dones, la tercera de les que construeix, de les que haurà construït la Generalitat de Catalunya i que està molt propera a la seva finalització, disposa de les celles consegüents, disposa d'infermeria, disposa de locutoris, de sales de comunicació íntima, de menjadors, d'aules d'ensenyament, de tallers, de patis, de solars per a la pràctica dels esports. És a dir, jo no sé què més necessita una presó per merèixer aquest qualificatiu. Per tant, sàpiga la cambra, sàpiga el senyor Oliart que estem fent una autèntica presó de dones; que 99 de les seves celles entraran en funcionament molt aviat si les previsions sobre l'augment de presos per raó dels Jocs Olímpics es confirmen i que, en tot cas, dintre d'aquest any serà inaugurada en la seva totalitat. Hi ha, en previsió, una quarta presó.

I pel que fa relació a aquest Pla indicatiu a què vostè ha fet referència, senyor Oliart, aquest Pla indicatiu va ser fet amb anterioritat a l'assumpció de les competències, i com diu la seva paraula, la seva mateixa denominació, és un pla merament indicatiu, orientatiu, susceptible de rectificació i que va ser ja rectificat pel Pla sectorial que va aprovar el Govern amb data, em sembla, del maig de 1985.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats; gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. El senyor Oliart pot fer la rèplica.

El Sr. OLIART: Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor conseller de Justícia, jo celebro —i no podia ser d'una altra manera— que els objectius de la seva conselleria siguin els de complir els objectius de la Constitució, però de veritat vostè creu, senyor conseller, que en aquest moment les persones privades de llibertat estan en condicions dignes dins els estaments penitenciaris a Catalunya? I de veritat vostè creu en el segon objectiu de la Constitució, en la reinserció social? És que té vostè estadístiques sobre reincidències i sobre aquesta reinserció? Vostè creu, de veritat, que aquestes dues finalitats o aquests dos objectius es compleixen? Si vostè ho creu, senyor conseller, jo li diria que és un gran optimista.

Naturalment que s'ha fet alguna cosa, no faltaria més! Des de l'any 1984 fins l'any 1992, alguna cosa s'havia de fer, naturalment que sí. Però, són veritat o no són veritat les dades que aquest diputat acaba de donar? És veritat o no és veritat que

l'índex ocupacional està al 2,08 i que l'índex en el moment dels traspassos era la meitat?

I vostè diu: «El febrer del 1984 se'ns van traspasar les presons mig buides.» És veritat, s'acabava de posar en execució la modificació dels articles 503 i 504 de la Llei d'enjudiciament criminal que rebaixava el temps que s'havia d'estar en presó preventiva en espera de judici i es van buidar; és veritat. Però aquest Pla —i vostè també ho ha dit i no m'ha desmentit— es va presentar, el Pla indicatiu, és a dir aquell que vostès, la Conselleria, preveïen que passaria una sèrie de coses en els anys futurs, es va presentar en aquest Parlament un any abans —com vostè molt bé ha dit. Per tant, aquests increments de població, que després posteriorment hi ha hagut, no els podien prendre vostès, de cap de les maneres, per sorpresa; i si hi hagués algun dubte sobre aquesta qüestió, vostè mateix acaba de dir que als pocs mesos d'haver rebut els traspassos van ingressar 1.000 interns immediatament a les noves presons, perquè aquells que s'havien deixat en llibertat, doncs, van ser tornats a agafar, perquè havien tomat a delinquir.

Per tant, si vostès havien pensat per un moment que en rebre aquesta mínima població penitenciària els absolia o ja no era necessari tirar endavant aquell Pla indicatiu, immediatament els fets els van desenganyar, per tant, vostès havien de preveure aquest increment de població que hi ha hagut i, en canvi, doncs, estem en la situació que estem.

Comparació amb l'Administració central. És veritat o no és veritat que estan en millors condicions en aquest moments les institucions penitenciàries de la resta de l'Estat? Vostè diu que en un temps determinat s'ha fet més que no pas en els anys anteriors. Escolti, jo no vull recordar una vegada més en aquesta cambra coses que jo he dit tantíssimes vegades: en el primer pla que es va fer de presons —i no era el Govern socialista, era el Govern d'UCD— i estava de director general d'Institucions Penitenciàries un senyor que es deia senyor Gababís, aquest senyor Gababís tenia previstos per construir aquí a Catalunya una sèrie de centres penitenciaris i esmerçar una sèrie de recursos, de 7.000 a 10.000 milions de pessetes de l'època. I sap què els demanava, a vostès —i consta en el *Diari de Sessions* de la Comissió, i consta també en el *Diari de Sessions* d'aquest plenari—, sap què els demanava, el senyor Gababís? Que vostès els diguessin en quins indrets s'havien de construir aquestes presons, perquè les competències en l'ordenació del territori són de la Generalitat des de l'any 1979. Això és el que els reclamaven, i vostès —perquè aquest és el vertader obstacle, aquest és el vertader problema—, per no posar-se malament amb la gent, amb els veïns de les comarques o de les poblacions on havien de decidir «aquí va aquesta presó i aquí n'hi anirà una altra, i aquí n'hi anirà una altra», per no afrontar aquesta gran responsabilitat de govern, però que és la seva, per això vostès van deixar passar el temps. I aquells 7.000 o 10.000 milions de pessetes se'n van anar a construir centres penitenciaris en altres indrets de la resta de l'Estat.

Això és el que va passar, senyor conseller, i, miri, vostè a mi m'ha donat una gran decepció, perquè jo li demanava a vostè que presentés un pla. És a dir, està molt bé que vostè es defensés dient-me: «hem fet això, això i això», però jo el que li demano són els seus propòsits de capteniment, i quins són? Què és el que pensen fer, d'aquí en endavant, en centres penitenciaris? Pensen presentar un pla?

Miri, l'any 1979, quan la Generalitat provisional, aquest era un dels problemes gravíssims que tenia aquesta societat, i molts, molts dels diputats i molts dels polítics d'aquell temps, com que havien passat precisament per les presons, n'eren força conscients, i l'any 1979 la Generalitat provisional va crear una comissió interdepartamental, entre cinc o sis departaments, que estudiessin la situació i fessin un pla, un pla d'ubicacions, un pla de localitzacions. I aquell pla, després, quan vostès van entrar en el poder, es va arxivar i es va ignorar. Això és el que va passar, i sembla que la necessitat d'aquest pla, que cada vegada és més evident —d'un pla—, doncs, no ha servit de res, aquests anys. I estem ara en la situació en què estem. I miri si era important el tema, i ho sentíem tots —i no solament els polítics de Catalunya, sinó els polítics de tot l'Estat—, que la Llei general penitenciària porta el número 1/1979, és a dir, la primera llei després de l'aprovació de la Constitució. La primera llei, perquè era la primera prioritat que s'havien fixat els polítics democràtics de la transició: solucionar el problema penitenciari.

I jo li pregunto a vostè: vostè creu, vostè creu de veritat que nosaltres hem fet aquí, des del Govern de la Generalitat, hem fet el suficient perquè aquest problema tan important —que sempre s'ha considerat tan important— estigui solucionat? Però, si no s'ha solucionat, digui'm vostè com el pensen solucionar. Fixi's vostè si és simple i senzilla la pregunta que jo li faig. Pensen, d'aquí en endavant, esmerçar els recursos suficients, marcar-se els objectius, determinar els terminis? Ho pensen fer, o no ho pensen fer? Perquè, si no ho pensen fer, les seves paraules, senyor conseller, a mi em sonarien una mica com allò de tocar el violí sobre el *Titanic*. Així és com em sonarien a mi les seves paraules.

Senyor president, senyores i senyors diputats, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Oliart. Té la paraula l'honorable conseller per contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA: Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, algunes puntualitzacions sobre el que acaba de dir el diputat interpellant. En primer lloc —i les meves paraules són prou recents perquè no es puguin repetir tergiversades—, jo no he dit que ens van traspasar les presons mig buides; jo he dit que ens les van traspasar després d'haver-ne sortit molts de reclusos, en mèrits d'un canvi de normativa sobre presó preventiva, però no que ens les haguessin traspasat mig buides. No obstant això, no obstant la disminució considerable de la xifra d'interns, continuaven essent, estaven ocupades amb excés, i ho estaven gairebé tant com ho estaven l'any 1982, època en què jo vaig visitar per primera vegada detingudament la presó Model, molt abans d'assumir les competències que, per tant, van ser assumides a plena consciència, i mai ens n'hem penedit, perquè alguna cosa hem aconseguit que no s'hauria aconseguit a través de l'Administració central.

Vostè em pregunta si crec en la reinserció, i jo li haig de dir que sí que hi crec; no que hi cregui —naturalment, hi creiem tots, en la seva possibilitat i en la necessitat d'actuar en aquest sentit—, sinó que crec que hem fet una política de reinserció vàlida i que ha donat resultats. Hem aconseguit la reinserció en molts casos. Jo li podria assegurar que, fins i tot en el camp més difícil, que és el de la drogaaddicció, hem aconseguit èxits. I, per tant, els resultats estan a la vista, i li he de dir que la major dificultat per a la reinserció no està precisament en la presó, si-

nó en la situació postpenitenciària, perquè el pres no troba a la sortida de la presó l'acollida o els mitjans que seria desitjable que trobés i, de vegades, doncs, l'aprenentatge d'un ofici o el fet d'aprendre a llegir i escriure no troba després la compensació deguda. Nosaltres acabem la nostra missió en el camp penitenciari. I jo aquí he de tocar temes que no són propòsits de futur, però que són el resultat d'un treball d'una sèrie d'anys que sembla que aquí es posi en discussió.

Jo li llegiré, breument, unes xifres, per exemple, sobre treball penitenciari, al qual vostè s'ha referit i que és un dels grans mitjans de reinserció. L'any 1989 la nòmina de treballadors presos era de 627; el 1990, la mitjana —parlo de mitjanes—, de 676; el 1991, de 823, i el 1992 —m'he referit sempre al mes de març, perquè són les últimes dades de què dispo de d'aquest any 1992—, de 1.279. És a dir que, en quatre anys, s'ha duplicat la xifra de presos que treballen i, consegüentment, la nòmina, o sigui les retribucions, i també la facturació. Jo li podria dir sobre, per exemple, els temes d'ensenyament, d'alfabetització, d'estudis..., avui hi ha 2.292 reclusos —per tant, podríem dir que més de la meitat— que estan en estudis de formació bàsica, 101 que estan en batxillerat o BUP, i 60 amb estudis universitaris. És a dir, ens ocupem de la reinserció i aconseguim resultats.

I en el combat sobre la droga, li podria parlar d'innovacions, com el departament especial, d'atenció especial a la drogaaddicció instal·lat a Quatre Camins, del qual ara se'n farà un altre model a la presó de dones... Li podria parlar del nou servei de metadona que entrarà immediatament en funcionament a la presó Model, però he d'aclarir un tema, senyor Oliart, que sens dubte vostè, amb la més bona intenció del món, però potser per manca d'informació, ha repetit una vegada més: vostè ha dit que es cansava de repetir segons quines coses, i és llàstima que les repeteixi quan no són exactes. Em refereixo al tema de la construcció de noves presons. Jo he de dir-li que l'any 1981 —per tant, un any abans del meu nomenament de conseller de Justícia— ja s'havia decidit l'emplaçament d'una presó en el terme municipal de la Roca i paratge de Can Ribes, que la decisió havia estat presa d'acord amb una comissió *ad hoc* que s'havia creat per a aquesta finalitat, i d'acord amb el Ministeri de Justícia, que havia enviat aquí uns tècnics per conèixer el terreny i assumir-lo, si era el cas. Per tant, des del 1981 el Ministeri de Justícia tenia l'emplaçament elegit per construir aquesta presó, anomenada de la Roca, que nosaltres hem batejat amb el nom de Quatre Camins. I el novembre del 1985 no s'havia fet absolutament res. És a dir, havien passat gairebé sis anys sense que es fes absolutament res. És a dir, tot era pur diàleg, dialèctica, entre l'Ajuntament de la Roca, el Ministeri de Justícia, però no s'avançava ni poc ni molt. I llavors, i perdoni, sembla que ara jo hagi d'incórrer en una certa immodèstia, però he de dir la veritat, i llavors, i fins llavors, no es va avançar, fins al novembre del 1985, que amb un desplaçament meu a Madrid i amb una conversa amb el ministre li vaig dir que estàvem disposats, aquí, a assumir la construcció d'aquest centre, que no ens havia estat traspasat, perquè l'obra nova no ens havia estat traspasada malgrat els traspassos de serveis que feia un any, un any i mig que havíem ja assumit, no l'obra nova. I amb gran sorpresa, el ministre em va dir: «Realment, esteu disposats a construir aquesta presó, no obstant les dificultats que presenta?» I vaig contestar afirmativament i aquell mateix dia o per aquells dies se'n va traspasar el projecte i la facultat de construir aquesta presó.

I entre el novembre del 1985 i el juny del 1986, és a dir, en l'espai de sis o set o vuit mesos, com a màxim, es va arribar a un nou acord amb l'Ajuntament de la Roca per desplaçar la construcció dintre del mateix terme municipal, del paratge de Can Ribes al de Quatre Camins; es va modificar el projecte, es va adjudicar l'obra i se'n va iniciar la construcció, de manera que el juny del 1986, set o vuit mesos després que nosaltres assumíssim aquest compromís, s'iniciaven les obres d'una presó que el Govern de l'Estat havia entretingut durant sis anys. Per tant, aquesta és la realitat de com actua una administració i de com ha actuat l'altra. No tinc més temps, però em penso que l'exemple —i naturalment, em baso en dades absolutament certes i comprovables— és suficientment il·lustratiu per a judicar la nostra actuació en matèria penitenciària.

Gràcies, senyor president. Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Passem al tretzè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació sobre l'atur a Catalunya, que formularà el diputat il·lustre senyor Josep Maria Reguant, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Té la paraula.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre l'atur a Catalunya

El Sr. REGUANT: Senyor president, senyores i senyors diputats, inicio aquesta interpellació des de la tristesa en el record de la vaga del 28-M i també des de la no compartida eufòria que des de les ones hertzianes de Catalunya Ràdio avui ens anunciaven que s'havia abaixat el sostre del 10% en l'atur. Aquest optimisme, bé, depèn de l'òptica amb què es mira, per exemple, aquest mateix índex d'atur, diuen els observadors internacionals en les seves enquestes, que pot fer perdre al govern Shamir la majoria a Israel. O sigui, el motiu essencial és que té un 10% d'atur. Però, és clar, les coses van com van. El que sí que és cert, senyor conseller, és que, de l'any 85 cap aquí s'ha avançat, s'ha caminat. Això és cert: hem passat d'un 22,7% de l'atur a un 10%, i això vol dir que s'ha avançat; del 85 al 90, aprofitant condicions favorables, es va augmentar de 467.300 persones —el 27,1%— la taxa anual acumulativa del 4,9, representa la xifra que he dit quant a ocupació.

També l'atur juvenil, el 1990, la taxa d'atur juvenil, va registrar a Catalunya una cota idèntica, més o menys, a la de la Comunitat Econòmica Europea. Per tant, vol dir que, aquí, les coses s'han anat fent bé aquests últims set anys en aquest tema que estem tractant.

Diu el professor Enric Fuentes Quintana, també, que Catalunya és un dels eixos expansius del creixement i l'element bàsic de l'arc mediterrani quant a generador de riquesa a l'Estat espanyol. Diu també el professor Fuentes Quintana que el Govern de la Generalitat ha aconseguit inculcar en els seus empresaris la necessitat de reconvertir les seves empreses per fer-les competitives. És a dir que, aquí, el que s'està veient amb aquestes dades que jo li he esmentat, és que, quan nosaltres podem fer les coses molt malament, no les fem.

I la pregunta seria: si tinguéssim un marc laboral de relacions pròpies entre empresaris, treballadors i el Govern que vostè representa, no podríem continuar fent les coses bé, i no haver de passar, jo diria que per vergonya aliena —jo, vostè no sé amb quina condició hi passarà—, a arribar a Maastricht per la

porta de Madrid, on d'alguna manera, d'alguna manera se'ns imposen unes condicions per part del ministre espanyol de Finances, que a ell les hi imposa Maastricht, i ell les imposa a totes les autonomies; on, d'alguna manera, li diuen: «Vostè té un bon programa, vostè té un programa realista; la llàstima és que no té suport social.* I en aquesta mancança de suport social, nosaltres li fem la gara-gara sense cap condicionament, si no saltres som i assumim de manera servil la decisió de les necessitats del Govern de Madrid, que se'ns imposen també a Catalunya, de manera absolutament innecessària d'acord amb les dades que abans jo li explicava.

I aquesta manca de recolzament social que vostès han compartit de manera entusiasta, el 28-M, resulta que té per base la proposta que el Govern fa per apropar-se a Maastricht, perquè Maastricht li ho demana, que és només modificar les grans mesures macroeconòmiques: la inflació, el dèficit públic, el tipus d'interès, el tipus de canvi. Però fins al punt de fer un programa absolutament exagerat i impossible de portar a terme, per exemple, proposar-se d'aquí al 96 passar al 4,5% el dèficit públic, a l'1% del PIP, és absolutament inviable quan la mateixa Comunitat Econòmica Europea aconsella que amb el 3% n'hi hauria suficient. També a la inflació, que es proposen arribar al 3% pel 96, quan amb el..., per damunt del 4,4 també seria viable la cosa. O l'endeutament acumulat a les administracions públiques no supera el 60% que demanen i a l'Estat encara no s'arriba al 45%.

El que passa és que totes aquestes mesures, senyor conseller, la previsió que en fa Madrid —i vostès l'accepten— és que recaiguin sobre les costelles dels de sempre, dels més desfavorits; sobretot una reducció de l'assegurança de l'atur absolutament inacceptable.

Des de l'òptica dels sindicats, els sembla que la manera adient d'apropar-se a Maastricht seria a base d'incentivar les mesures econòmiques que intentessin apropar les constants del nostre país a les mitjanes de la Comunitat Econòmica Europea; per exemple, en taxa d'activitat i creació d'ocupació en la reducció, naturalment, de la taxa d'atur, en la reducció de la temporalitat i la precarietat en l'ocupació dels contractes temporals —aquest és el gran problema— vostè sap que estem al 35% en el percentatge més alt de l'Estat.

L'augment de la despesa social pública de set punts, a prop d'arribar a la mitjana europea, seria una altra cosa que desitjarien els sindicats i també un pes més important del sector industrial en el PIP, que ara tot es desplaça, va cap als serveis, amb el risc que això comporta.

El Decret que se'ns imposa va ser fet, com vostè sap, d'una manera excepcional i que tal vegada no s'ajustava ni a llei; que va vulnerar l'Estatut dels treballadors en la Llei bàsica d'ocupació perquè fa modificacions importants en matèria de foment de la contractació; que es va fer sense reunir el Consell general de l'Inem per a la modificació dels períodes de reducció de la prestació, és a dir que es va fer d'amagatotis. I aquí es va recolzar també de manera entusiasta.

I, és clar, tot això, tot això fa que repercuteixi sobre la situació del mercat de treball que nosaltres vivim. Vostès diuen que hem baixat per sota el 10% de l'índex d'atur; els sindicats es pensen que a Catalunya estem encara al 12%. Això seria segurament discutible i matisable segons les mesures que un prengué en consideració, però quant a la contractació temporal,

això sí que no és qüestionable: Catalunya té el 35% quan Europa té el 10% d'aquesta contractació que fa que els treballadors visquin molt en precari.

Els treballadors amb contractes temporals, seguint aquest fil, cobren el 40% menys del que cobren els fixos, i els treballadors de l'Estat guanyen per hora 35,8% menys que els de la Comunitat Econòmica Europea. El 48,8% dels contractes són de menys d'un any; les aportacions de l'Estat a l'Inem de l'any 87 al 92 han baixat deu punts de manera que s'han incrementat de manera sensible les aportacions dels treballadors i dels empresaris que han passat del 55,4% l'any 87, al 62,3% l'any 92.

La despesa pública, per contra, s'ha reduït al 18,8% del PIP, quan Alemanya, per exemple, té el 27,6. No cal dir, doncs, aleshores, que no és el mateix viure d'assalariat aquí que a Alemanya.

El contingut del Decret, vostè el sap bé, jo no sé si l'haig de..., em permeto esmentar la cosa aquesta de comparança amb Alemanya perquè, d'alguna manera, vostès, tots els d'aquesta cambra, els d'un cantó i de l'altre, no fa més de dotze anys prenen com a model el model societatari suec de l'Estat del benestar d'Olof Palme i quan gairebé cap de vostès el coneixia, amb tots els respectes, perquè en aquella època el model Palme va... (*Remor de veus.*) Com?

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El Sr. REGUANT: Jo he dit els dos... bé, en aquest cantó quasi no hi ha ningú i podria haver-me'l estalviat... (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: No entri en diàleg.

El Sr. REGUANT: Sí, això ho diu bé, bé. Per tant, els continguts del Decret són uns continguts altament ofensius per als assalariats del nostre país. Vostè sap que aquest Decret va passar de sis mesos a l'any, el temps mínim per poder rebre diners. És a dir, si un ha treballat de trenta a trenta-sis mesos, abans rebia prestació per quinze mesos i ara només per deu. Aquesta és la realitat.

La quantia de la base reguladora —com vostè sap molt bé, també— abans era del 80% els primers sis mesos, ara és el 70; dels sis als dotze mesos, del 70 al 60, després el 60.

Les cotitzacions entre un període i un altre que es vegin interrompudes per una prestació que es pugui demostrar impedeixen l'acumulació i, per tant, la prestació subsegüent. El 48% dels treballadors eventuais, 610.000 a Catalunya sense prestacions, tindran un subsidi de beneficiència equivalent a 42.000 pessetes; és a dir, que està per sota el llindar de la pobresa segons la Comunitat Econòmica Europea.

I aquesta forma part de la realitat que ens volen fer viure amb aquest Decret en què vostès col·laboren. Val a dir que també se'ns treurà del registre de l'atur aquells treballadors que se'ls ofereixin una sola ocupació i no la prenguin, aleshores seran donats de baixa. També no cal dir que la jubilació serà molt més complicada perquè per portar els quinze anys de cotització caldrà, probablement, treballar-ne trenta si el treballador és fix o discontinu de sis mesos l'any.

Tot això va portar, tot això va portar que els treballadors de l'Estat convoquessin la vaga del 28-M que jo voldria dir aquí, d'alguna manera, que a mi em va fer vergonya viure aquella jornada que crec que no va ser... jo no la qualificaria d'èxit; voldria ser, seria com una posició d'aquesta gent del segment més desfavorit de la nostra societat, que protestava davant d'aquesta imposició ignominiosa del ministre i acceptada pel

Govern de la Generalitat i que, d'alguna manera, se'ls condemnava a situacions molt més dures encara en la seva situació i que aquesta vaga va ser per primera vegada en la història, que jo recordi, contestada amb esquirolatge d'estat per part del senyor González i per part del senyor Pujol, prenent posició, com a presidents d'un Estat i d'una autonomia, per una de les parts en conflicte.

La veritat és que la vaga va..., probablement no va resultar igual que la del 14-D, però que d'alguna manera quedi en la memòria que en endavant hem de treballar per un marc de relacions laborals pròpies al nostre país per poder evitar aquestes coses, que no ens fa cap falta que se'ns importin des de fora. Jo tinc la impressió que si vostès tinguessin la valentia que té la majoria per fer-ho de demanar un marc laboral de relacions pròpies, una reforma de l'Estatut i elevar el sostre d'autogovern de manera real, les coses aquestes no ens passarien i nosaltres podríem entrar a Maastricht, ajustant-nos a Maastricht sent nosaltres mestres del nostre destí i no servidors de polítiques alienes a la de Catalunya.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Reguant. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Farreres.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL (Ignasi Farreres): Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats, senyor diputat. Il·lustre senyor diputat, senyor Reguant, miri, el fet que es posés aquesta interpellació a mi em donava satisfacció i ha escaigut, com vostè ha esmentat, en un dia en què la premsa i els mitjans de comunicació vénen plens de la notícia que hem arribat a una fita important —dins el món del treball, important—, del valor simbòlic que ha d'haver davallat, d'haver travessat cap avall la xifra de l'atur que abans fins en aquest moment la mesuràvem amb dues xifres i, a partir d'aquest moment, hem arribat a mesurar-la amb una sola xifra. Per tant, valor paradigmàtic i figuratiu important, i que fa que ens atansem —i això li ho avanço jo— amb xifres mitjanes europees. Ens estem atansant a Catalunya a les xifres mitjanes europees que estan al voltant..., la mitjana de l'atur a Europa està al voltant del 9%. I la xifra que porten avui els mitjans de comunicació és que hem assolit el 9,88% —el 9,88%. Cal remuntar-se a dotze anys enrere, a l'agost de l'any 80, per trobar una xifra d'atur a Catalunya més baixa. Va ser l'agost de l'any 80, com li dic, en què la xifra d'atur era el 9,44%; per tant, és el mínim als dotze anys, per tant, evacuar aquesta interpellació em dona..., em permet la satisfacció, l'oportunitat de poder portar aquesta notícia positiva i comentar-la amb vostè. Miri, vostè ha fet una interpellació sobre els propòsits de capteniment i, per tant, jo li..., els propòsits de capteniment sobre l'atur del Govern de la Generalitat, per tant jo li contestaré, en principi, els propòsits de capteniment sobre l'atur, perquè després vostè ha entrat en un batibull d'idees que jo no sé si estaríem discutint el tractat de Maastricht o l'atur a Catalunya. Per tant, en tot cas, em reservaré per la segona, per la meua resposta a la rèplica, aspectes de tipus puntual.

Cal tenir present, sempre, que, malauradament —i vostè ho deia abans—, la Generalitat no té encara competències sobre diverses matèries que són essencials per a la lluita contra l'atur, eh? Encara no hem aconseguit —i dic «encara»— que ens tras-

passin tota la gestió de l'Inem. A la interpellació anterior hem fet referència que a partir de gener d'enguany se'ns ha traspassat —importantíssim— la formació ocupacional, que és una part importantíssima de l'Inem.

El Govern central s'ha reservat, fins i tot en aquest cas de la formació ocupacional, uns aspectes, uns aspectes que fan referència a la formació ocupacional i que nosaltres també hauríem desitjat que es traspassessin i que, concretament, són les escoles-taller i dos centres *nacionales* que en diuen, *dos centros nacionales*. Doncs, s'han traspassat sis centres, dos se'ls han reservat.

Destacava ell també que, en la creació d'ocupació, i, per tant, en la lluita contra l'atur, perquè són conceptes que van íntimament lligats, incideixen altres àrees de l'Administració que, a més de l'evolució econòmica general i de les mateixes empreses, hi tenen incidència, com a Administració, tant la gestió i la legislació sobre seguretat social, la legislació sobre contractació laboral i la legislació i la gestió en matèria tributària. Per tant, un dels criteris de capteniment —i això és el que em preguntava vostè— del Govern de la Generalitat ha de ser continuar reclamant que se'ns traspassi la gestió íntegra de l'Inem a Catalunya sense reserves ni retallades; que se'ns traspassi, també, la gestió de la inspecció de treball, la gestió de la Seguretat Social —o sigui, l'INSS— i també la tresoreria de la Seguretat Social. En una paraula: que també en aquestes àrees l'Estat a Catalunya sigui la Generalitat.

Ara bé, encara que s'aconseguissin aquestes transferències dintre del marc constitucional i estatutari actualment vigent, hi seguirà havent aspectes, com la legislació sobre contractació laboral o sobre temes fiscals, que continuarien reservats al Govern central, i això ens impediria d'establir una política d'ocupació totalment dissenyada per nosaltres. Però vull remarcar que, malgrat les mancances competencials que ens han afectat fins ara, el Govern de la Generalitat ha utilitzat tots els mitjans al seu abast per dur a la pràctica una política pròpia, d'ocupació, tot i les limitacions explicades.

Cal dir que la situació de l'atur a Catalunya ha anat millorant des del 88 —vostè ho ha reconegut; ho remuntava, si no ho recordo malament, d'ençà del 85 o 86. L'any 88 la taxa d'atur registrat se situava en el 18,36%; actualment la taxa d'atur registrat —és la notícia de premsa d'avui— se situa en el 9,88% de la població activa. Aquesta reducció ha afectat tots els col·lectius; així, la taxa d'atur femení, que el gener del 88 era del 26%, el mes de maig d'enguany és del 15,67%. És a dir, 10 punts menys. La reducció de la taxa d'atur registrat en els joves —vostè també ha fet referència a l'atur juvenil— encara ha estat més significativa; així, mentre que el gener del 88 era del 28,95%, el passat maig és del 12 i mig per cent; és a dir, més de 16 punts de diferència positius per a nosaltres. Si comparem les dades d'atur general de Catalunya amb les del conjunt de l'Estat, veiem que la taxa d'atur registrat està gairebé cinc punts per sota de la de l'Estat; i si la comparem amb la de la resta de l'Estat, o sigui, deduït Catalunya del còmput, està gairebé sis punts per sota, la nostra taxa. Pel que fa a l'atur registrat dels joves, la situació encara és més favorable, ja que la diferència és de gairebé deu punts, si la comparem amb el conjunt de l'Estat, i de gairebé dotze punts, si ho fem amb la resta de l'Estat, exclòs Catalunya. Respecte a l'atur femení, la diferència en el conjunt de l'Estat és de gairebé deu punts.

Aquesta evolució favorable es deu, fonamentalment, a la positiva evolució econòmica de Catalunya aquests darrers anys, fruit de l'empenta dels nostres agents econòmics i també del suport que en l'àmbit de les seves competències els ha donat el nostre Govern, mitjançant mesures de caràcter general i també mitjançant la política pròpia d'ocupació, que s'ha esforçat a dur a terme, malgrat les mancances competencials a què he fet referència al començament.

Aquesta política d'ocupació ha estat: en una primera etapa, que finalitza l'any 88, i davant de la greu situació de moltes persones aturades i de les seves famílies, el Govern de la Generalitat va actuar principalment mitjançant plans d'ocupació amb la col·laboració dels ajuntaments. També en aquest període rep una especial atenció la lluita contra l'atur juvenil i per aquest motiu es fomenta l'aprenentatge dels joves, amb una sèrie de figures i d'estímuls, i els plans d'ocupació juvenils.

Aquestes mesures es complementen amb les primeres actuacions en matèria de formació ocupacional, especialment a partir de 1986, aprofitant l'entrada de l'Estat espanyol a la Comunitat Econòmica Europea, la qual cosa va suposar poder accedir—amb dificultats, però poder-hi accedir—als fons estructurals comunitaris, i especialment al Fons Social Europeu.

A partir del 88, i a la vista de l'evolució favorable de l'atur, es posa més l'accent en la formació ocupacional. Aquest any 20.810 alumnes es beneficien dels 1.500 i escaig cursos que es desenvolupen arreu de Catalunya, amb una inversió de 2.664 milions de pessetes, enfront dels 8.000 alumnes, aproximadament, de l'any anterior. Aquesta línia d'actuació s'ha anat potenciant, i, així, durant l'any 91 s'ha arribat a 46.816 alumnes, 3.342 cursos i una inversió de 6.973 milions de pessetes.

A partir del primer de gener del 92 ha entrat en vigor el traspàs de la gestió de la formació ocupacional, que fins aleshores, fins a aquell moment gestionava l'Inem. Això ens permetrà gestionar més recursos i, alhora, unificar els criteris, tant de programació com dels de seguiment i avaluació.

Els bons resultats ocupacionals obtinguts —entre un 60 i un 70% de mitjana de taxa d'ocupació—, el que en diem l'ocupabilitat, en els cursos que s'han fet per a aturats en condicions normals, ens aconsella seguir per aquesta línia —i aquest és un altre eix del nostre capteniment—, seguir en aquesta línia prioritzant la formació per sobre dels plans d'ocupació —ensenyar a pescar en lloc de donar peixos, en termes de la dita que vostè coneix—, i que eren una mesura d'emergència conjuntural, els plans d'ocupació, i que crearen un lloc de treball lligat a la subvenció sense quasi cap possibilitat de consolidació. En canvi, les mesures de millora de la formació incrementen les possibilitats de competitivitat i de consolidació dels llocs de treball ocupats per persones que van millorant la seva preparació de manera continuada, si cal, amb les accions de reciclatge que vagi exigint la revolució tecnològica.

Per altra banda, seguirem potenciant determinades actuacions, com, per exemple, les destinades a col·lectius amb especials dificultats d'ocupació o de col·locació i, en particular, dins d'aquests, les destinades a les persones més discapacitades, amb discapacitats; les específicament destinades també a les dones, per ajudar, amb aquesta discriminació positiva, a assolir l'ideal de l'efectiva aplicació del principi d'igualtat en el treball; les transnacionals, les accions formatives de caràcter transnacional, amb la intenció de millorar les condicions dels

nostres aspirants a treballadors de cara a la competitivitat europea.

Aquests són, en línies generals, els eixos dels propòsits de capteniment quant a la política d'atur. O sigui, formació ocupacional, amb intensitat, ajuntant-ho amb les actuacions de política econòmica general que creïn llocs de treball, que creïn possibilitats d'ocupació. Aquesta és la millor manera, en una societat de mercat, en un sistema de mercat, per lluitar contra l'atur.

Moltes gràcies, de moment, honorable senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. El senyor Reguant pot fer ús del dret de rèplica. Té la paraula.

El Sr. REGUANT: Senyor president, senyores i senyors diputats, la resposta que m'ha donat, conseller de Treball, sembla que és una resposta de signe tècnic, que dins de les seves competències fa tot allò que poden; en definitiva, és la repetició de les intervencions dels consellers que són interpellats en aquest hemicicle, que diuen: «Bé, amb les competències que tenim podem fer fins aquí i fins aquí fem.» I aquí jo no tindria gran cosa més a afegir-li.

Sí que estic d'acord amb vostè, o vostè almenys hauria d'estar d'acord amb mi, que parlar de Maastricht —i vostè hauria d'estar d'acord amb mi, probablement— no és parlar d'una cosa que no condicioni ni l'economia de Catalunya ni l'atur a Catalunya, si no, podríem entrar-hi en un altre moment a debatre aquesta qüestió. Que vostès donin suport a la formació ocupacional per justificar la tasca del seu Departament, em sembla lògic, ja que és la competència que té al seu abast i amb això pot vostè jugar, pot fer les seves coses i ho trobo correcte.

On sí que estarem d'acord, on sí que estem d'acord —i ja li avanço que farem una interpellació que contindrà això i espero que el seu grup la voti a favor— serà que, en aquest cas, pensem de sol·licitar la totalitat del traspàs de l'Inem, amb la gestió global de l'Inem, aquí sí que ens trobarem, perquè em sembla que aquí sí que podríem fer una molt bona gestió de govern, si això fos possible, però per això caldrà una voluntat política que vagi més enllà de la que fins ara han demostrat, quan es tracta de superar els propòsits —a voltes no ben coneguts— de la seva finalitat última: desenvolupar el nacionalisme a Catalunya, que és un nacionalisme, naturalment, de dependència, que no entenc per què no aconsegueixen superar el sostre.

També ens sembla, i aquí també estariem d'acord, de sol·licitar a la Inspecció del Treball el traspàs de l'INSS i també la Tresoreria de la Seguretat Social, aquí també estariem d'acord i també li farem una interpellació on consta això. I també sol·licitarem el marc de relacions laborals pròpies com a primer pas, si és possible, per intentar, d'alguna manera, negociar un altre tipus de relació que els obligui a vostès a reflexionar, una vegada més, sobre si en el marc de relacions polítiques que tenen amb el centre és el que requereix en aquest moment l'autogovern de Catalunya o realment això està exhaurit.

Aquesta seria la idea. Perquè, per altra part, jo no sé en quina normativa legal vostè es recolzarà en el successiu per fer les correccions que el nostre mercat de treball reclama, com incrementar el pes del sector industrial, com el de reduir l'atur femení —que és del 18% encara—, com el d'incrementar la despesa social en 7 punts, si la política de l'Estat està en la reducció d'aquesta despesa—, com vostè reduirà la contractació temporal

a Catalunya —expliqui-m'ho— del 35% al 10% europeu, aproximar-s'hi, igual que s'ha fet en l'índex d'atur, que en això sí que estic d'acord que estem entre el 9 i el 10 i, per tant, és gairebé assolit. També voldríem saber de quina manera pensa igualar els salaris dels treballadors de casa nostra, que guanyen el 35,8% menys que els de la Comunitat Econòmica Europea. I així li aniria fent un reguitzell més de propòsits a resoldre, que tinc molt la impressió que no té marc legal on vostè es pot recolzar per desenvolupar la seva tasca.

I no cal dir que estic segur que probablement vostè i el partit a què vostè pertany desitjarien segurament participar amb mi d'algunes de les propostes que li he fet, perquè ho dedueixo, perquè llegeixo aquí davant que un destacat dirigent del seu partit pensa que el nou finançament és una modesta millora, i el nou finançament forma part del desenvolupament del mercat de treball a Catalunya.

I aquí també ens hi trobaríem. Nosaltres també ho hem pensat que és una modesta millora, una molt modesta millora, però vostè té la mala sort d'estar en un govern on amb aquesta modesta millora es pensa que té assolit el cel. I aquest és el gran conflicte de la situació, on formen coalició amb un govern on els propòsits del Govern, almenys en aquesta cosa que jo li he esmentat, un dels seus dirigents pensa que hem fet un mal negoci amb el nou finançament, que dilluns anirem a Madrid, uns per ratificar-lo —sembla que també vostè sense estar-hi massa d'acord—, altres per explicar el vot negatiu a aquest concert econòmic, que també condiciona la vida del nostre país.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Reguant. Conseller, té la paraula per contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL: Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, vostè ha dit que tinc la mala sort d'estar en un govern, no sé..., daixò... Estic molt orgullós d'estar en aquest Govern, molt orgullós d'estar en aquest Govern (*remor de veus*), que, escolti, a més, ha vingut ratificat pel poble de Catalunya d'una forma majoritària fa molt pocs dies. (*Remor de veus.*) Li ho recordo a vostè perquè utilitzi o moderi almenys els termes valoratius del que és la voluntat majoritària del poble català. (*Remor de veus.*)

Després vostè ha dit que tenia tristesa per la vaga del dia 28-M. Miri, escolti, cadascú pot prendre els estats depressius que vulgui tenir o que pugui tenir o que la seva constitució li imposi. (*Rialles.*) Jo li puc dir que si vostè en va tenir tristesa, jo en vaig tenir satisfacció, de com es va desenvolupar la vaga del 28-M aquí a Catalunya, entre altres coses perquè singularitzant-nos a Catalunya pot ser producte o demostració que aquí hi ha una pau social i segurament molta menys crispació social que a la resta de l'Estat, pel que sigui, o per la qualitat dels dirigents sindicals i patronals que hi hagi en aquest país, pel que sigui. (*Remor de veus.*) Vam fer un acord de serveis mínims important, que alguns van blasmar dient que això era sumar-se a la vaga, i que després ha donat com a resultat, senzillament com a resultat, que tothom va poder anar a treballar, que senzillament —amb caràcter general—, a més, encara en van sobrar, perquè es van fer molts més serveis en molts casos que els mínims pactats i que van donar com a resultat que a Catalunya, segons dades oficials, hi va haver la taxa d'incidència a l'atur més baixa de tot l'Estat. Per tant, vostè està trist; jo estic satisfet,

perquè, en general, als governs les vagues no els fan satisfets; les respecten, però no és un motiu de satisfacció. (*Remor de veus. Veus de «molt bé!».*)

El tercer punt. Vostè em parla: «Quan equipararem els salaris dels treballadors catalans amb els dels alemanys», més o menys em diu això. Jo li diré que això, això que s'ha dit aquí, «quan els equipararem», dit així mateix, dit amb aquests termes és pura demagògia, és pura demagògia. Miri, li recomano que es llegeixi un article d'un economista alemany que fa poc va donar una conferència molt completa, amb un gran coneixement de la problemàtica econòmica de tot l'Estat, i que porta el darrer número de la revista del Col·legi d'Economistes d'Espanya, l'últim número, al número editorial hi ha la transcripció de la conferència que ell va pronunciar. Bé, entre altres coses, ens diu..., hi ha vint-i-tres punts, perquè, com a bon alemany, sistematitza, per dir-ho així, els punts que va tocant, i un dels punts diu que, escolti, els interessats perquè es produeixi una ràpida equiparació sota la cobertura de la cohesió social de les condicions econòmiques dels treballadors —salaris, seguretat social, etcètera—, que es produeixi la màxima equiparació, la més ràpida equiparació amb els estàndards alemanys o dels països més avançats, són els països més avançats, perquè en aquest moment nosaltres perdrem alguns dels nostres avantatges diferencials més importants, d'estímul a la inversió, i en aquell moment molta inversió que ve aquí, precisament en funció del nostre estat, del mercat global econòmic i laboral, deixaria de venir i, per tant, aquí es produiria un gran increment de l'atur. Per tant, guaiti, guaiti, en utilitzar demagògicament aquest tipus d'equiparacions, que serien molt maques des del punt de vista teòric, però que lògicament s'hauran de produir o es poden produir, amb lògica econòmica, el dia que la nostra productivitat sigui com l'alemanya. Mentre nosaltres no tinguem la productivitat alemanya, si vostè posa els costos a nivell alemany, aquí l'atur tornarem a comptar-lo per xifres de dues xifres o fins i tot passarem als dígit del 20%. (*Remor de veus.*)

I, en tercer punt, vostè ha fet referència a la invitació que votéssim una proposta, una proposició que presentarien vostès per al traspàs de l'Inem. Primer voldria dir que si vostè, com a persona que està dins de la política —si no ho ha fet, ho ha de fer—, s'ha llegit el nostre programa electoral, això ja hi figura. Per tant, ja és un compromís públic adquirit per la coalició de Convergència i Unió.

Però, a més, recordar-li que vostè es nota que en aquest aspecte és nou en aquest Parlament, perquè aquesta qüestió ha estat votada reiterades vegades, alguna vegada per unanimitat —em sembla recordar, l'any 81—, el traspàs de l'Inem a Catalunya. Si no és tot l'Inem, almenys la formació ocupacional, en aquell moment, ja l'any 81 va ser votat per unanimitat o pràcticament per unanimitat per aquest Parlament, i en diferents ocasions ha sigut votat en aquest mateix sentit. (*Remor de veus.*)

Moltes gràcies... Em sembla que he donat resposta fonamentalment... No, queda un tema, que és el dels contractes temporals. Vostè diu que és un 33% de contractes temporals a Catalunya; és veritat, un 33% dels contractes vigents a Catalunya són sota la figura no d'indefinitos, sinó temporals. Escolti, la causa és profunda, la causa és profunda i la solució no és fàcil; el problema està en la rigidesa del mercat de treball. Mentre la sortida del mercat de treball, allò que se'n diu la sortida, quan una empresa, perquè va malament, perquè fa pèrdues, ha de re-

duir plantilles, no ho pugui fer, l'empresari no se sent amb cor de fer contractacions indefinides, i aquí hi ha la raó que aquests anys 85-86 —entre altres raons, per les quals...— aquí hi va haver una gran quantitat d'atur, un índex que superava el 20% aquí a Catalunya.

Les disposicions de l'any 84, que posaven en marxa la possibilitat de la contractació temporal, amb tots els seus inconvenients quant a precarietat, han possibilitat que molts empresaris creessin llocs de treball que durant aquests anys, si no hi hagués hagut aquesta normativa, molt probablement no s'haurien creat, i la taxa d'atur que ara estem comentant —altament satisfactòria— en aquest moment possiblement la tindríem en xifres molt més elevades.

Moltes gràcies, senyor president. Perdoni, per la meva...

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Fins demà a les deu del matí, se suspèn... (*El Sr. Reguant demana per parlar.*) Què? Digui, senyor Reguant. Per què demana la paraula?

El Sr. REGUANT: Per contradicció, breument.

El Sr. PRESIDENT: No, no, contradicció, no, perquè com vostè comprendrà, la interpellació és contradir-se mútuament, de manera que no hi cap...

(*Remor de veus.*)

El Sr. REGUANT: No, no; hi ha una afirmació que és inexacta respecte al que jo he dit. És breument, senyor president, si vostè m'ho permet. M'ho permet? (*Pausa.*) Sí?

El Sr. PRESIDENT: A veure, valorem-ho, eh?

El Sr. REGUANT: Cinc hores, no, cinc segons. Només per dir, senyor conseller, que ha tingut un *lapsus mentis*. Jo no he parlat d'Alemanya quan em referia a l'equiparació de salaris, sinó a la Comunitat Econòmica Europea, però a Alemanya, no.

(*Rialles. Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Bé. Gràcies, senyor Reguant.

Fins demà a les deu del matí, se suspèn la sessió.

(*Són dos quarts de nou del vespre i un minut.*)

SUBSCRIPCIÓ

**BUTLLETÍ OFICIAL
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA**

☐ i Edició impresa
☐ m Edició en microfitxa

**DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA**

CONDICIONS

La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.

La tramesa regular dels exemplars de subscripció (impresos o en microfitxa) començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.

El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Butlletí, però sense dret als exemplars no rebuts.

L'Administració de les publicacions oficials del Parlament pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció. Els preus de subscripció vigents consten al peu d'impremta de cada número de les publicacions oficials.

El pagament es pot fer:

- a) En metàl·lic, a la Caixa del Parlament
- b) Per transferència bancària, al compte número 500-5-22559-41 de la Caixa d'Estalvis de Catalunya
- c) Per gir postal
- d) Per xec registrat (el xec no registrat no serà admès).

BUTLLETA

Nom

carrer núm.

telèfon població codi postal

desitja subscriure's al ☐ BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA ☐ i ☐ m

☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA ☐ i ☐ m

☐ BUTLLETÍ OFICIAL i al DIARI DE SESSIONS (subscripció conjunta)

☐ i ☐ m

d'acord amb les condicions establertes i els preus vigents,

a partir del dia de de fins al dia 31 de desembre de 19

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 19 envia

per núm. la quantitat de pessetes

(gir/vocal/portador)

..... de de 19

Signatura

BUTLLETÍ OFICIAL

DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT
DE CATALUNYA

Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella
08003 Barcelona

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Edició i subscripcions: Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya,
Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona. Telèfon 300.62.63.

Subscripció anual (edició impresa o edició en microfitxa): 6.000 pessetes.

Subscripció anual conjunta amb el Butlletí Oficial del Parlament

de Catalunya (edició impresa o edició en microfitxa): 13.000 pessetes.

Número solt (edició impresa o edició en microfitxa): 120 pessetes. (Preus amb IVA inclòs).

Dir. Gen. P. 07.066.90 ISSN 0213-7076 (general) ISSN 0213-7084 (sèrie P)

9 770213 798001

01004